

DOLENJSKI LIST

Št. 17 (2332), leto XLV • Novo mesto, četrtek, 28. aprila 1994 • Cena: 110 tolarjev

Darilo za 40. rojstni dan Krke

V soboto je predsednik vlade dr. Janez Drnovšek slovesno predal namenu posodobljeni fermentacijski proizvodnji - Med najpomembnejšimi proizvajalci antibiotikov na svetu

NOVO MESTO - Prav na Krkin 40. rojstni dan, v soboto, 23. aprila, je predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek preuzezel trak na stavbi posodobljene fermentacijske proizvodnje in razvojno-kontrolnih laboratorijs in tako predal namenu največjo Krkino naložbo v zadnjih letih in največjo letosno investicijo v Sloveniji. Slovesnosti se je poleg predsednika in ministrov udeležilo tudi veliko tujih in domačih poslovnih partnerjev Krke, predstavniki diplomatskega zborna, med njimi tudi ruski veleposlanik, ter seveda številni kraški.

Naložbo, vredno 27 milijonov mark, so v celoti financirali z lastnimi viri; od skupne vsote so kar 7 milijonov mark namenili za varstvo okolja. S to naložbo je Krka posodobil fermentacijske zmogljivosti, proizvodnja je bolj ekonomična, hkrati pa so s tem povsem zadostili strogim evropskim in ameriškim predpisom za prodajo svojih proizvodov na najzahtevnejših trgih. Po ocenah domačih in tujih strokovnjakov je posodobljena Krkina fermentacija najusodnejši tak obrat v Evropi.

"Ker Krka letos praznuje 40-letnico obstoja, ima današnji dogodek še posebno težo," je dejal generalni direktor Krke Miloš Kovačič. Prav na današnji dan pred 40 leti je Okrajinski ljudski odbor Novo mesto izdal odločbo o ustanovitvi podjetja Farmacevtski laboratorij Krka. Štiri desetletja za farmacevtsko industrijo res ni dolga doba, vendar lahko danes rečemo, da smo vsa ta leta nadpovprečno uspešno gospodarili in se hitro razvijali in ni nastopil naše geso: "Krka teče hitrej!"

Krka je pred 20 leti za proizvodnjo oksiteracilna prvič dobila registracijo Ameriškega urada za prehrano in zdravila. Danes je Krka med najpomembnejšimi svetovnimi proizvajalci antibiotikov in med največjimi izvozniki. Lani so prodali za 9 milijonov dolarjev fermentacijskih proizvodov, s sedanjim naložbo pa načrtujejo izvoz v višini 20 milijonov dolarjev. Danes Krka le 2 odst. izdelkov fermentacijske proizvodnje proda na

domačem trgu, vse ostalo izvozi. "Proizvode, ki smo jih v sedemdesetih in osmemdesetih letih tržili kot surovine, prodajamo danes tudi kot končne izdelke. Kakovost oksiteracilna - izdelamo ga okoli 350 ton na leto - dosega injekcijsko kvaliteto in ga prodajamo največ v ZDA. S proizvodnjo cinkbacitracina, antibiotika, ki ga dodajajo živilski krmni, pa se uvrščamo na drugo mesto v svetu," je povedal Kovačič.

V pozdravnem govoru je dr. Drnovšek med drugim dejal, da se po redko udeležuje raznih otvoritev.

"Danes pa sem z veseljem naredil izjemo, saj je ta Krkina naložba sim-

• Po poslovno zelo uspešnem lanskem letu, ko so tri četr leta proizvodnje zdravil, kemijskih surovin, kozmetike in zdraviliških zmogljivosti prodali na tujih trgih, načrtuje Krka letos prodajo v višini 450 milijonov mark, od tega več kot dve tretjini na tujih trgih. Danes je Krka prisotna v več kot 70 državah po vsem svetu. Nadaljnji razvoj zahteva še več vlaganj v razvoj in proizvodnjo in za obdobje 1994/95 načrtujejo kar za 120 milijonov mark vlaganj v farmacevtsko-kemijsko proizvodnjo in razvoj. To pa seveda zahteva tudi vse več kvalitetnih kadrov.

bol oživljavanja slovenskega gospodarstva," je dejal predsednik vlade, ANDREJ BARTELJ

NAJVEČJA KRKINA NALOŽBA - Po slovesni otvoritvi je generalni direktor Krke Miloš Kovačič svoje goste, med katerimi je bil tudi predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek, popeljal na ogled obnovljene fermentacijske proizvodnje v Krki.

(Foto: A. B.)

V Kočevju zrušili občinsko vlado

Predsednik Alojz Petek je že pred glasovanjem odstopil - Novi mandatar je Vili Janša, direktor Elektra, ki je že predlagal nove člane izvršnega sveta

KOČEVJE - Po dveh letih naporov brezuspešnih rušenj občinske vlade so se tokrat "rušilci" bolje organizirali in je predsednik občinskega izvršnega sveta Alojz Petek na seji občinske skupščine 21. aprila sam odstopil. Tako o zahtevi sedmih poslancev za razrešitev občinskega izvršnega sveta sploh ni bilo treba glasovati.

Na isti seji, ki je bila nekajkrat prekinjena zaradi posveta predsednika skupščine s strankami, je bil predlagan za novega mandatarja Vili Janša, ki je prej vodil skupščinsko komisijo za pregled dela službe za revitalizacijo občine Kočevje. Prav poročilo o tem pregledu je bistveno pripomo-

mandatarju, ga je podprlo 39 poslancev, 8 pa ga ni.

Mandatar Vili Janša je predlagal, da bi bili v novem izvršnem svetu: podpredsednik mag. Vinko Pintar

Vili Janša, novi mandatar izvršnega sveta občinske skupščine v Kočevju

(zadolžen bo za gospodarsko področje), Stane Pogorelec (drobno gospodarstvo), Alojz Košir (promet, notranje zadeve in obramba), Jože Hobič (revitalizacija), Marko Rovan (občna uprava in inšpekcijske), Franc Bartolomej (turizem in stanovanjsko gospodarstvo), Marjeta Kamšek (šolstvo in kulturna), Stane Mlakar (kmetijstvo) in Anton Starc (gospodarstvo). O tem predlogu bodo razpravljali in glasovali na naslednjih sejih občinske skupščine, ki bo prve dni maja.

glo k zrušitvi dosedanjega izvršnega sveta. Ko so tajno glasovali o novem

original plinski kotli JUNKERS s pretočnim bojlerjem že za 158.742,00 SIT • velika izbira panelnih radiatorjev KORADO po zelo ugodnih cenah • nagrada tega tedna je brušenje vseh rezil, ki jih potrebujete v gospodinjstvu

Tel.: 068/322-550, 23-903, 23-933
Mačkovec 12, Novo mesto

Nagradjenec tega tedna je 0280607 SLAVKO PAPEŽ, ŽVIR-ČE 34, 68362 HINJE

Pred 50 leti
so ustanovili
Kozjanski odred

Ob proslavi na Sromljah
govoril dr. Ivan Kristan

SROMLJE - Na Sromljah se je v nedeljo spet zbrala množica kozjanskih borcev in aktivistov. Letos je bilo tradicionalno srečanje še posebej slovesno, saj so poleg dneva upora proti okupatorju proslavljali tudi 50. obletnico ustanovitve Kozjanskega odreda. Na Sromljah so se ob tej priložnosti poleg partizanskih borcev zbrali tudi vojaki nove slovenske vojske, saj "se je marsikateri partizanski ideal uresničil šele z osamosvojitvijo Slovenije", kot so ugotavljalni na pravici.

SINDIKALNA PRIZNANJA

NOVO MESTO - Listino območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije za Dolenjsko za leto 1994 bodo podeliли sindikalni podružnici Proizvodnja zdravil iz tovarne zdravil Krka. Priznanja območne organizacije za letošnje leto pa bodo dobili: Dušan Peterlin, predsednik sindikata v Krki Novovtem; Anton Osteršek, predsednik sindikalne podružnice Proizvodnja zdravil v tovarni zdravil Krka; Alojz Vencelj, predsednik sindikalne konference Novolesa; Mojca Novak, predsednica sindikalne konference v Labodu; Vanda Bračko, predsednica sindikata v TOM-u, in Marjan Riosa, predsednik sindikalne konference v Iskri Hipot. Letošnja priznanja bodo izročili 1. maja na tradicionalnem prvomajskem srečanju delavcev na Debencu pri Mirni.

V kulturnem programu so nastopili učenci osnovne šole Artice, sromeljski pevci in pihali orkester Videm iz Krškega, Društvo kmetov pa je pripravilo kulinarično razstavo. Slavnostni govornik dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta, je med drugim požel ploskanja za izjavo, da sprava ne more biti rehabilitacija sodelovanja z okupatorjem, saj navsezadnje tudi v drugih državah ne časti kolaboracije. Udeležence proslave je pozdravil tudi podpredsednik slovenske borčevske organizacije Bojan Skrk, v imenu hrvaških borcev podpredsednik njihove organizacije in v imenu brežiške občine podpredsednik SO Borut Mokrovič.

Pred proslavo je bil zbor predstavnikov dveh organizacij, borcev in aktivistov Kozjanskega, ki sta se dan uradno združili v eno samo organizacijo - Združenje borcev in aktivistov Kozjanskega. Sprejeli so nova pravila združenja in potrdili novo vodstvo. B. D.-G.

KOZJANSKO PREPLAVILA VOJSKA - Okoli Sromelj so se bili boji vse od 1941. leta, zato ni čudno, da je ravno tu nastal Kozjanski odred. Sromlje so bile zatočišče partizanski vojski ter mnogo pozneje tudi slovenski vojski in policiji, še najlepše pa je, ko se stara in nova vojska srečata v miru. (Foto: B. D.-G.)

Čestitamo za 1. maj,
praznik dela!

TERMOTEHNIKA

VEČ KOT TRGOVINA

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

● original plinski kotli JUNKERS s pretočnim bojlerjem že za 158.742,00 SIT ● velika izbira panelnih radiatorjev KORADO po zelo ugodnih cenah ● nagrada tega tedna je brušenje vseh rezil, ki jih potrebujete v gospodinjstvu

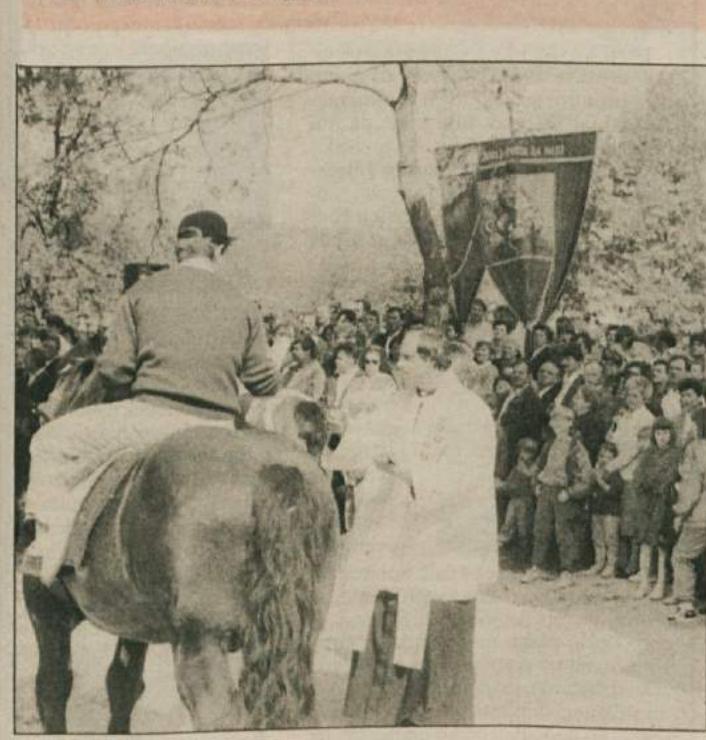
Tel.: 068/322-550, 23-903, 23-933
Mačkovec 12, Novo mesto

JURJEVO SLAVJE V GRČEVJU - Pri več kot 600 let starci cerkvici sv. Jurija v Srednjem Grčevju je že tradicija, da v nedeljo, ki je bližja 24. aprila - letos je bila prav na dan - pripravijo procesij s konji na čelu. Ta se prične ob 10. uri pri kapelici sv. Barbare na Pahi in konča v dober kilometer oddaljeni cerkvici sv. Jurija. Osrednji del maše na prostem je bilo žegnanje konj. Letos se je zbral tri-najst konjenikov. Vsem je župnik Jože Tori podelil po eno svečo, le 81-letni Jože Vračič je kot najstarejši konjenik in tisti, ki se je največkrat udeležil povork, dobil dve. (Foto: J. Pavlin)

VREME

Do konca tedna se bo nadleževalo sončno in toplo vreme.

JURJEVO SLAVJE V GRČEVJU - Pri več kot 600 let starci cerkvici sv. Jurija v Srednjem Grčevju je že tradicija, da v nedeljo, ki je bližja 24. aprila - letos je bila prav na dan - pripravijo procesij s konji na čelu. Ta se prične ob 10. uri pri kapelici sv. Barbare na Pahi in konča v dober kilometer oddaljeni cerkvici sv. Jurija. Osrednji del maše na prostem je bilo žegnanje konj. Letos se je zbral tri-najst konjenikov. Vsem je župnik Jože Tori podelil po eno svečo, le 81-letni Jože Vračič je kot najstarejši konjenik in tisti, ki se je največkrat udeležil povork, dobil dve. (Foto: J. Pavlin)

Čabranka ostaja občasno brez vode

Po hrvaški študiji bi moral biti najmanjši pretok vode 328 litrov v sekundi, po slovenski pa 350 - Ugotovitve vodnogospodarskih inšpektorjev obeh držav

ČABAR, KOČEVJE, OSILNICA - Vodnogospodarski inšpektorji Hrvaške in Slovenije so si 12. aprila ogledali, kako deluje mala elektrarna Finvest na Čabranki in mejo reko Čabranko ter ugotavljali, kako odpraviti nepravilnosti. Znano je namreč, da je bila doslej tako rekoč v večjem delu leta struga Čabranke od zajetja (jez za malo elektrarno) pa do male elektrarne, kaka dva kilometra nizvodno, skoraj popolnoma suha in bolj podobna površini lune kot reki.

Inšpektorji obeh držav so složno ugotovili, da državi na Čabranki usklajujeta interese. Mala elektrarna Finvest, zaradi katere je del struge Čabranke skoraj povsem brez vode, je bila zgrajena in dana v obratovanje brez soglasja Republike Slovenije. Po meddržavnih sestankih decembra lani in marca letos je bil naročen projekt o biološkem minimumu v Čabranki in izdelan pravilnik o obratovanju male hidroelektrarne Finvest. Po hrvaški študiji je za biološki minimum v Čabranki potreben pretok najmanj 328 litrov vodice v sekundi, po slovenski študiji pa naj bi bil začasni izračunani minimalni pretok vode 350 litrov v sekundi. Složna ugotovitev inšpektorjev je bila tudi, da tak pretok ni zagotovljen.

Iz Čabranki je odvzeta vsa voda tudi zato, ker je bil jez pri zapornici, kjer odvzemajo vodo za elektrarno, povišan za 30 cm in je bil tako spremenjen običajni vodni režim Čabranke. Po sklepnu inšpektorjev je potrebno minimalni pretok vode zagotoviti tako, da bodo zapornice zabllokirane na taki višini, da bo pod njimi možen omenjeni najmanjši pretok vode 328 oz. 350 l v sekundi in bo torej po podzemnem kanalu do elektrarne pritekal le presežek pretoka vode na 328 oz. 350 l v sekundi.

Na istem sestanku je bilo poudarjeno, da je tudi na Črnom potoku, se pravi na pritoku Čabranki iz Slovenije, podobna mala elektrarna, ki si jo pa niso ogledali. Verjetno res ni potrebno, da bi si jo ogledala meddržavna komisija, saj Črni potok teče le po slovenskem ozemlju in iz njega odvzeta voda za potrebe slovenske male elektrarne priteče spet vse v Čabranki, torej ta elektrarna ne vpliva na vodostaj Čabranki.

Res pa je, da bi si to elektrarno in zaradi nje zelo prizadetega okolja

lahko ogledala slovenska komisija za vodno gospodarstvo in tudi naravo-

SUHA STRUGA ČABRANKE - Na fotografiji je suha struga Čabranke, meje reke med Hrvaško in Slovenijo. Struga je suha zaradi zajetja za malo elektrarno, saj je voda speljana iz struge pod zemljo do turbine elektrarne.

Na prvi borzi vse o turizmu

Od 13. do 15. maja se bo v športni dvorani predstavilo vse, kar ta čas v turizmu ponuja širša Dolenjska

NOVO MESTO - Pri Dolenjski turistični zvezi se ta čas mrzlično pripravljajo na prvo dolenjsko turistično borzo, ki bo pod naslovom "Dolenjska in Bela krajina vabita" od 13. do 15. maja v športni dvorani. Tako se bo prvič v Sloveniji na enem mestu predstavilo skorajda vse, kar ta čas lahko ponudi Dolenjska in Bela krajina.

"Zamisel je naša in upam, da nas bo še letos posnemala vse Slovenija. Regijske turistične organizacije bodo obiskale našo borzo, mi pa jima bomo obisk vrnil takrat, ko bodo oni pripravili podobno predstavitev. Za te dni smo poslali več kot tisoč povabil in pričakujemo veliki obisk iz vseh slovenskih krajev pa tudi iz tujine. Upajmo, da nas bodo Novomeščani in okolični uslušali in poskrbeli, da bo mesto čisto in prijazno pričakalo obiskovalce, še posebej zato, ker bo v tem času prišla tudi komisija za ocenjevanje mest. Novo mesto namreč kandidira za najlepše urejeno mesto. Sadite rože, barvajte balkone in bodite prijazni do tujev," svetuje

pripravljivi prvi človek turistične zvezde Alojz Serini.

Na borzi bo res kaj videti. Predstavila se bodo vsa delujoča turistična društva, smučarski, potapljački in jamarški klub, kajak kanu klub, rafting klub iz Straže, delujoči kmečki turizmi, trgovine z izdelki domača in umetne obrti, turistične agencije na Dolenjskem in v Beli krajini, gostilničarji in še mnogi drugi. Posebno predstavitev sta na sredni dvorani pripravila Srednja gostinska šola in Krka Zdravilišča iz Novega mesta. V času turistične borze bodo turistični vodniki skrbeli za strokovno vodenje ogledov Novega mesta in okolice. Prav tako bo poskrbljeno za bogat spremljevalni program. Pred športno dvorano bodo nastopale godbe na pihala in folklorne skupine. Od tam bodo planinci krenili na pohod na Gorjance, v dnevrem nastopu pa bodo Šentjernejčani pokazali vse, kar zmorejo. Pokroviteljstvo so sprejeli izvršni svet občin Novo mesto, Metlika, Črnomelj in Trebnje ter Območna gospodarska zbornica.

J. P.

Vse več mladih raziskovalcev

Na 2. srečanju mladih raziskovalcev Dolenjske sodelovalo 121 srednješolcev - Zelo slaba organizacija

NOVO MESTO - Sredi prejšnjega tedna je bilo na Srednji šoli tehničke in zdravstvene usmeritve v Novem mestu srečanje mladih raziskovalcev Dolenjske, ki ga je že drugo leto zavzporedno organiziral odbor za mladinsko raziskovalno delo pri sekretariatu za družbene dejavnosti občine Novo mesto. Medtem ko je lani na srečanju sodelovalo 32 nalog, se je letos njihovo število več kot podvojilo, saj so prejeli 67 nalog.

Na srečanju je sodelovalo 121 mladih raziskovalcev iz 6 srednjih šol, njihovo delo je spremljalo in usmerjalo 61 mentorjev, od tega 24 zunanjih. Mladi raziskovalci so letos prvič sodelovali z naslovi tem, ki so si jih sami izbrali, prav zato so nekatere naloge še posebej zanimive, npr. naloge na temo mamil, alkohola in odraščanja.

Naloga je ocenjevalo 53 strokovnjakov, v glavnem so bili to zunanjih sodelavci - predstavniki podjetij in ustanov. Na zaključni prizreditvi, kjer je bila razglasitev najboljših nalog, pa je organizacija odpovedala. To, da od časa do časa ni delal mikrofon, je bila malenkost, bolj moteče je bilo, da se je predsednik ocenjevalne komisije dr. Marjan Ravbar pogosto motil pri prebiranjih imen najbolj uspešnih tekmovalcev in naslovov njihovih tem. Tudi pri prebiranjih obrazložitev ni šlo gladko, tako da jih na koncu niso več prebirali. Po razglasitvi, ko so začeli prisotni že vstajati, so dali besedo se novomeškemu županu Franciu-

Škoda bi bilo takih vrtcev

Okrولا miza o otroškem varstvu - Dvom

TREBNJE - V vzhodnoevropskih državah so močno oslabili nekdaj močno družbeno otroško varstvo. Po zlomu socialističnega sistema so v teh državah nehalo dajati državne dotacije vrtcem in ti so zato prenehali delovati. Mogoče bo na enak način razpadlo tudi otroško varstvo v Sloveniji. Doslej še ni doživel zloma, ker so še vedno približno enako močne najvplivnejše slovenske politične stranke, ki imajo sicer različne poglede na skrb za otroke. To je med drugim dejala Sonja Lokar na nedavni regijski okrogli mizi z naslovom Vrtce zapirajo, mar ne?", ki jo je v Trebnjem organizirala Združena lista socialnih demokratov.

Lokarjeva je menila, da so vrtci korigirane ustanove tako za otroke kot za starše. Pri prvih spodbujajo umski razvoj, drugim so v pomoč glede zaposlitve. Slovenske ženske so po njenih besedah v tolikšnem številu zaposlene in ekonomsko samostojno prav zaradi tega, ker so nihovih otroci lahko v vrtcu. Po mnenju Sonje Lokar bi bilo skodljivo, če bi Slovenija organizirano otroško varstvo osiromašila in če bi zapirala vrtce. Prav vseh otrok to ne bi prizadelo, ker vsi pač niso v vrtcih. Toda na okrogli mizi so operirali s podatkom, da je v občinah Novo mesto in Trebnje - od tod je bila večina udeležencev pogovora - v vrtcih več kot polovica vseh predšolskih otrok; v Novem mestu je ta delež nekaj večji kot v Trebnjem.

Denarja za delovanje vrtcev ni na pretek. Dohodkovna moč staršev pada, zato sta na potezi ministrstvo in državni zbor, saj občine nimajo s čim plačati vrtcev. Na okrogli mizi so glede tega sklenili, da bodo v parlamentu skušali doseči, da bo država zagotovila vrtcem denar za plače in za prepotrebitno izobraževanje vzgojiteljev. Prav tako bodo zahtevali, naj parlament čimprej obravnava zakonodajo o otroškem varstvu.

Ob poahljivih besedah na račun vrtcev je bilo tudi nekaj dvoma. Tako je Ana Nahtigal, sklicajoč se na neko doktorsko disertacijo, menila, da vrtci dajo otroku manj, kot se jim pripisuje. Po njenih besedah vrtci razvojno delujejo samo na otroke iz socialno sibkejih in zato intelektualno manj razvihih družin.

L. M.

NAMESTO DELEGATA "OPAZOVALCI"

PEČICE, KRIŽE - Zbor krajevnih skupnosti občine Brežice je ugotovil, da delegatu krajevne skupnosti Pečice-Križe Francu Kužnerju zaradi odstopa preneha mandat. Ker krajevna skupnost do konca mandatov skupščine ne bo imela svojega delegata, so sklenili, da bodo zaradi obveznosti krajevne skupnosti na sejo občinske skupščine vabil predsednika skupščine in predsednika sveta te KS.

J. P.

naša anketa

Tajno odpiranje pisem

Dr. Rudi Rizman, ljubljanski univerzitetni profesor, je dobil iz Amerike poškodovan pismo. Zastavlja se vprašanje, ali je poškodba naključna ali pa je nastala, ker je nekdo skrival odpril Rizmanu namenjeno pošto. Če gre za slučajno poškodbo, ima dr. Rizman pač smolo, da se je spet nekaj zakompliciralo prav z njegovim mednarodnim dopisovanjem. Če pa se je pismo raztrgal v vohunski mreži, je to spogledovanje s stalnim najboljšim vrste. Hkrati je to posmeh Rizmanu, saj je prav on vrsto let deloval v spôstljivih mednarodnih ustanovah, ki so obsojale kršenje človekovih pravic, prav tajno odpiranje pisem pa je šolski primer tega kršenja. Sploh pa ne gre samo za odnos do profesorja. Gre za strah, da se "pooblaščeni" vmešavajo v zasebnost in svobodo posameznika in da to vmešavanje ne vključuje zgolj odpiranja pisem, pač pa tudi prisluškanje telefonom in zasledovanje. Ves javni pomp v zvezi z odprtijem pismom dr. Rizmana je mogoče samo politična igra različnih strank in morda vohuni pisem Slovenev niti ne povohajo, kar pa je malo verjetno. Ko so direkcijo slovenske pošte vprašali za podrobna pojasnila o odpiranju pisem, je bil odgovor približno ta: če posameznik ni zanimiv za obveščevalne službe, se mu ni treba batiti nadzora. Iz odgovora pošte sledi, da vohuni so in da pisma berejo nepoklicane oči.

JUSTINA MOLAN, ravnateljica OŠ Raka: "Odpiranje pisem dopuščam samo v primeru, če to počne oseba, ki si jo posebej pooblastil, ker ji popolnoma zaupa. Drugač menim, da nima nikčesar pravice odpirati pisem in da je zakonska pravica posameznika, da je pismo le zanj, če je nanj naslovljeno. Tudi če gre za višje interese. Danes še posebej ni vse za javnost, pravzaprav se mi zdi, da še manj kot prej."

RENATO ZORKO, novinar Radia Posavje, studio Brežice: "Če je na poštni pošiljki napisano moje ime, to seveda pomeni, da je namenjena meni in nikomur drugemu. Odločno nasprotujem, da tako pismo kdorkoli odpira. Menim, da se tuja pisma ne smejo odpirati, pa naj gre za kakršnekoli interes ali namene. Sam sem že vzgojen v takem mišljenu in sem tudi odraževal v družini, kjer drug drugemu nismo nikoli odpirali pisem."

HELENA ŠALAMON, doma v Gabriju pri Krmelju: "Nam poštar točno prinese pošto in je ne odpirajo. Kar dosti pišem. Najraje pišem pismo, ne dopisnic, ker ni treba, da vsak vidi, kaj piše. Ne bojam se, da bi moja pisma odpiral kdo, kateremu niso namenjena. Sliši pa se, da nekatero pošto pregledujejo. Ni prav, da odpirajo pošto različnim predsednikom in profesorjem. Pisma so tajne stvari. Tudi to ni prav, da prisluškujejo telefonskim pogovorom."

FRANCE PRAVNE, dijak iz Sotle pri Mirni: "Če v šoli učencu slučajno dajo redovalnico v roke, najo kam nese, menita ne sme pogledati vanjo, čeprav jo lahko odpre. Ne vem, kako da smejo odpirati pisma, saj so pisma zapečatena. Govori pa se, da odpirajo pisma, še preden pismo pridejo na pravi naslov. Vsakemu človeku jih najbrž ne odpirajo, mora že biti bolj znan. Jaz o teh stvareh ne razmišjam veliko. Mi je bolj vseeno."

POLDE NOVAK, inženir strojništva iz Ribnice: "Tudi meni so nekateri povedali, da so dobili odprta pisma iz tujine. Menim, da se lahko odpre pismo le z nalogom sodišča, če je nekdo utemeljeno osumljen hujšega kaznivega dejanja. Ti stemu, ki ni v preiskavi, pisem ne bi smeli odpirati. Tudi ti primeri so tako kot druge afere v zadnjih letih neraziskani. Ni prav, da vsi kažejo le na tistega, ki greh odkrije, in ne na tistega, ki ga je naredil."

DARINKA PREMRL, gostilničarka v Dolgi vasi pri Kočevju: "Ni prav, da odpirajo pisma. Povedali so mi, da pisem ne odpirajo poštarji, ampak drugi. Tudi priporočeno pismo, ki ga pošlje v tujino, mora biti odprto. Mislim, da to ni prav. Pismo je zasebna zadeva. Če odpirajo, potem ni potrebno pisati pisem, ampak naj bi šli kar na televizijo in tam javno objavili vsem, kaj želimo komu sporočiti."

JANJA MACEDONI, tajnica Dolenjske turistične zveze: "Mislim, da nisem med tistimi državljanji, ki jih kontrolirajo na vsakem koraku, tudi tako, da jim odpirajo pisma. Menim, da je vsako takšno nadziranje nedopustno vmešavanje v zasebnost in svobodo posameznika. Pri nas dobivamo pošto iz vseh koncov, pa doslej še nisem zasledila, da bi bila katera od pošiljk odprta ali poškodovana."

BORIS MUŽAR, ravnatelj Osnovne šole Mirana Jarca, Črnomelj: "Politiki in drugi javni delavci morajo biti pripravljeni, da jih javnost strogo ocenjuje in da bodo osebna mnenja prestopila meje naše države. Tudi univerzitetni profesorji, kot je dr. Rizman, imajo pravico mnenje posredovati tujim institucijam. Nadzor nad pismi pride v pošte le, kadar obstaja utemeljen sum kaznivega dejanja, ki bi lahko povzročilo veliko škodo državi."

TONI GAŠPERIČ, šolnik, humorist in politik iz Metlike: "Poleg vseh barabij, ki jih doživljamo v demokratični Sloveniji, je eno odprto pismo res malenkost. Tako kot drugod po svetu tudi pri nas veljajo zakoni le za nas, majhne ljudi. Da se pisem ne smejo odpirati, piše celo v ustavi, vendar jaz podpiram odpiranje pisem v tej demokratični Sloveniji, sploh če so v pisemu marke - ne sto, temveč najmanj sto tisoč - in če pisma odpiram jaz osebno."

J. D.

Za siliranje vsaj dva lepa dneva

Vse več naših kmetov se odloča za siliranje, ki je najhitrejši način spravila krme - Najprimernejši čas za kisanje trave je od bilčenja do začetka latenja

Trava nas vsako pomlad preseneti s hitro rastjo in pogostu pride čas spravila krme bolj zgodaj, kot smo načrtovali. Zato se je potrebno na spravilo krme pravočasno pripraviti, da bo potekalo čim hitreje in z najmanj truda. Pri tem se poslužujemo siliranja trave kot najhitrejšega, najcenejšega in tudi gleda izgub najugodnejšega načina spravila prvega odkosa.

Siliramo lahko le mlado travo v fazi bilčenja do začetka latenja. Da dosežemo večjo koncentracijo hranilnih

snovi in s tem boljšo mlečnokislinsko vrednost, moramo travo delno posušiti, tako da vsebuje 30 - 40% suhe snovi.

MLADI SADJARJI SE SREČAJO V ARTIČAH

ARTIČE - Artička osnovna šola bo 3. junija letos prizreditelica srečanja mladih sadjarjev Slovenije. Artički učenci živijo v vaseh, kjer je sadjarstvo doma, zato je šola pristuhnila življenju okolice, in da bi lažje vzgajala mladež v duhu dejavnosti domačega kraja, uredila tudi lasten sodobni sadovnjak.

"REPRO NERED"

RIBNICA, KOČEVJE - Medobčinska kmetijska inšpektorica Tatjana Jerbič med drugim ugotavlja, da je bilo storjenih veliko napak pri deklarirjanju predvsem uvoženega kmetijskega preprodmateriala. Število uvozniških semen je porastlo, vendar uvožena semena v večini primerov niso opremljena z ustrezno deklaracijo, s katero kupec lahko ugotovi kakovost semen. Taka semena je zato inšpekcijska začasno izločala iz prometa. Tudi pri prometu s sredstvi za varstvo rastlin je bilo veliko nepravilnosti. Zato naj bi že ustanovili specjalizirane kmetijske apoteke, v katerih bi kupci dobili tudi strokovne nasvete.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek so veljale naslednje cene: jajca 10 (drobna) do 15 tolarjev, šopek sadik zelja in karfijole 100, solata 200, česen 400, koleraba 100, suho sadje 400, lonček smetane 500, čebulček 300, domaći kis 80, fižol 400, slivovka 500 tolarjev. Pri Sadju in zelenjenju je bil kilogram fimoza 220 tolarjev, rozin 230, hruški 142, kivički 147, solate 205, radiča 222, mlade čebule 190, limon 95, hrena 365 tolarjev. Djeladini je zaračunal pomaranče 120, banane 160, fižol 260, hruške 150, suhe slive 350, orehi 800, mlad krompir 220, solato 200, limone 160, kivi 220, bučke 160, paradižnik 300, kumare 250, mlado čebulo 250, staro čebulo 80 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 170 do tri mesecev starih in 65 starejših prašičev. Mlažiš so prodali 145 po 220 do 240 tolarjev, starejših pa 50 po 180 do 220 tolarjev kilogram žive teže.

ČEBELARSKO PRAZNOVANJE - Čebelarsko društvo Sevnica, OŠ Savo Kladnik iz Sevnice in Zveza čebelarskih društev Slovenije so ob 60-letnici Čebelarskega društva Sevnica organizirali v soboto XVII. srečanje in tekmovanje mladih čebelarjev Slovenije. Med udeleženci sta bila minister za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Jože Osterc in dr. Janez Poklukar iz Kmetijskega inštituta Slovenije. Minister je poudaril nenadomestljiv zdravilni učinek čebeljih izdelkov in koristnost čebel za sadjarstvo. Primerjal je čebelji panj s človeško družbo in pri tem menil, da je lahko brezhibna, na sodelovanju temelječa organiziranost panja vzorec za ureditev človeške družbe. Poklukar je dejal, da so na Slovenskem ravno čebelarji uradno ustanovili prvo društvo. Na slovesnosti sta podpisani listini o prijateljstvu in sodelovanju čebelarski društvi iz Sevnice in Ribnice. Podelili so več priznanj, o čemer bo Dolenjski list več poročal prihodnjih. Na fotografiji: minister dr. Jože Osterc na vozičku v čebelarski slavnosti povorki v Sevnici. (Foto: L. M.)

Na vrhuncu setvene sezone

Le po pravilni setvi in vzgoji vrtnin se lahko nadejamo obilnih pridelkov - Nekaj praktičnih napotkov

April in maj sta v vrtnarstvu glavna meseca setvene in saditvene sezone. Konec aprila je zadnji čas za saditev zelja, brštičnega ohrovta, cvetača pa tudi vitaminško bogate kapusnice - brokole, ki jih bomo pre-sadili v začetku junija in pobirali v jeseni. Čas je tudi za setev peteršilja, špinace, korenčka, rdeče pese, pasatinke, redkvice, graha pa tudi že fižola.

Da bomo imeli vseskozi dovolj solate, moramo seteve ponavljati na približno tri tedne, in ko je solata dovolj velika (10 - 12 cm), jo presadimo. Za setev pridejo v poštev poletne krhkolistne solate: ljubljanska in dalmatinska ledinka, brazilijska, unicum in great lakes ter mehkolistna atrakcija.

Preden vrtnino presadimo na prostoto, jih moramo nekaj časa utrjevati, tako da imamo zadnje dni, če ne zmrzuje, tople grede delno odpreti tudi ponovi. Rastline pa presadimo v oblačenem vremenu, da jim prihranimo prevelik šok.

Dobro je tudi, da tla med vrtninami zastremo s pokošeno travo, slamo ali pokriemo s črno folijo. Tako bodo še posebno toplotno zahtevnejše vrtnine hitreje rastle in dale zgodnejše okoli tretjino večje pridelke, ker bodo tla pod njimi zaradi več vlage in boljše mikrobiološke aktivnosti bolj godne.

Ob sušnem vremenu zalivamo sredini dneva, predvsem v topnih gredah in plastenjakih, da se sadike osuši, sicer se na mokrih radi pojavit plesen in padavica. Proti listnim ušem v vrtnarstvu škoprimo z manj strupenimi insekticidi, npr. s pirimojem WP ali sredstvom na osnovi naravnega piretrina kenyatovega.

V biovrtu pa škoprimo uši tudi s koprivovo vodo, ki jo pripravimo tako, da v vodi okoli 12 ur namakamo sveže koprive. Če koprive namakamo dalj časa, pa je ta koprivna voda uporabna za zalivanje vrtnin, saj vsebuje večje količine hranil - dušika. Na naven način lahko v vrtu zatiramo tudi druge škodljivice, tako bramorje lovimo v steklene kozarce, zakopane do roba v zemljo, strunam in sovkam pa nastavimo gomolje krompirja, da se zavrtajo vanj, in ga po dobrem tednu poberemo. Na ta način ugotovimo tudi, koliko je škodljivcev v tleh in če je potrebno uporabiti kemične pravice.

Inž. CVETKA LAVRIČ
svetovalka za kmečko družino

V koritaste silose lahko siliramo travo, ki vsebuje do 40 % ali več suhe snovi, če so izpolnjene naslednje zahteve: da imamo na kmetiji dovolj velik dnevni odvzem silaže, da je možno temeljito tlačenje in brezhibno pokritvanje s folijo, da silos napolnimo v enem dnevu in da je vreme ob siliranju lepo. Kmetom, ki imajo s siliranjem manj izkušenj, priporočamo, naj travo posušijo na 30 - 35 % suhe snovi. Travo, ki ima 30 - 35 % suhe snovi, bomo spoznali po naslednji značilnosti: od šopa trave, ki ga z rokami močno zvijemo, ne smemo imeti mokrih rok, čutiti moramo samo vlažnost. Najkvalitetnejšo travno silaže prideamo iz primerno ovele, dovolj mlade trave.

Zgodi pa se, da imamo pokošene vse travnike in v naslednjem dnevu obstaja nevarnost slabega vremena. Kaj storiti? Vemo, da se siliranje sveže trave ne obnese, mi pa trave ne moremo dovolj posušiti. V takem primeru lahko izvedemo siliranje s silirnimi dodatki. Za najbolj neugodne pogoje siliranja (vlažna silirna masa, veliko detelj, močno gnojena trava z dušikom) lahko uporabimo organske kislinske. To so mravljična kislina in pripravka ensimax in alfamax. Za delno ovelo travo in travo, ki se slabše silira, lahko uporabimo silirne dodatke na osnovi mlečnokislinske bakterij, kot so plantanaze, sillall in drugi. Priporočljivo je, da damo poleg pripravkov, ki vsebujejo mlečnokislinske bakterije, še nekaj sladkorja, ki je prva hrana bakterijam. Na našem trgu je še pripravki mold-zap, ki se uporablja tudi za preprečevanje gretja silaže.

Pri siliranju neovole trave se v silosu pojavlja odcedni sok, ki je zelo nevaren za okolje, zato moramo prečiti odtekanje takega soka.

Priporočamo, da posilitravno travo že ob prvem lepem vremenu, kajti za siliranje ni nikoli prezgoraj. Celoletni pridelek ne bo na zgodaj košenih površinah nič manjši, ker bo več naslednjih odkosov. Vedno silirajte mlado travo, jo primerno posušite, dobro stlačite v silos in natančno pokrijte s folijo. Če bo trava res mlada, bo krma kvalitetna in ne bo težav z gretjem in plesnjenjem silaže.

Inž. STANE BEVC
Kmetijska svetovalna služba
Novo mesto

DELO ZA ZDRAVJE IN DOBRO VOLJO - Drobna in sključena ženica je korajno mahala s koso po repici, ki je, ne budi je treba, zrasla na njivi, ki jo bodo sicer zaorali za korizo. 73-letna Ana Šuštaric iz Lipovca pri Semiču prizna, da je s koso usla od doma na njivo, kajti njeno življenjsko pravilo je, da mora človek delati, dokler se le da. "Tudi krompir še okopavam, ne uide pa mi tudi nobeno drugo delo, ki ga na kmetiji zares ne manjka," se nasmehne Ana, ne da bi kaj prida postala s koso.

ŠENTJERNEJSKA CVIČKARIJA
ŠENTJERNEJ - Društvo vinogradnikov v Šentjerneju tudi letos 7. in 8. maja na hipodromu pripravi tradicionalno "šentjernejsko cvičkarijo", ki jo bodo popestrili z vinogradniškimi igrami, sejmom vinogradniške in kmetijske mehanizacije, strokovno vodenim pokusu na grajenih vin z lokalnega ocenjevanja, seveda pa ne bosta manjkala vespolno pokusanje in zabava, kot se za takšno prereditev spodobi.

• Pod spreve ne pelje prek zgodovinske resnice, ampak prek odpuščanja (Felic)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Nasveti v vinogradu

Objavljamo razpored terenskih ogledov trtja

Za dogovor o kraju srečanja, ter drugih obvestil poklicite po telefonu občinsko svetovalno službo:

BREŽICE: dnevi: 4. maj, 1. junij, 6. julij
ob 8. uri Bizeljsko in Kapele
ob 11. uri Pišece in Sromlje
ob 14.30 Dolenjsko območje

Tel. št. svet. sl. Brežice (0608) 61-165; Bizeljsko 68-103.

KRŠKO: dnevi: 6. maj, 3. junij, 8. julij
ob 9. uri Zdole,
ob 11. uri Dolenja vas
ob 13. uri Sremič
ob 15. uri Dolenjsko območje

Tel. št. svet. sl. Krško (0608) 22-352

NOVO MESTO: dnevi: 9. maj, 6. junij, 11. julij
ob 12. uri Šentjernej
ob 15. uri Škocjan

Tel. št. svet. sl.: Novo mesto (068) 321-480; Šentjernej 42-169; Škocjan 76-234

METLIKA: dnevi: 11. maj, 8. junij, 13. julij
ob 8. uri Draščič
ob 15. uri Suhor

Tel. št. svet. sl. Metlika (068) 58-585

ČRNOMELJ: dnevi: 13. maj, 10. junij, 15. julij
ob 8. uri Semič
ob 15. uri Ručec
ob 17. uri Stražnji Vrh

Tel. št. svet. sl. Črnomelj (068) 51-265

NOVO MESTO: dnevi: 16. maj, 13. junij, 18. julij
ob 12. uri Trška Gora
ob 14.30 Smolenja vas (Hrib, Hrušica)

Tel. št. svet. sl. Novo mesto 321-480

ČRNOMELJ: dnevi: 17. maj, 15. junij, 20. julij
ob 9. uri Velika Plešivica
ob 12. uri Vinica
ob 14.30 Tanča Gora
ob 17. uri Doblička Gora

Tel. št. svet. sl. Črnomelj 51-265

TREBNJE: dnevi: 20. maj, 17. junij, 22. julij
ob 9. uri Trebelno
ob 12. uri Trebenje
ob 14.30 Čatež
ob 17. uri Dobrnič

Tel. št. svet. sl. Trebenje (068) 44-942

NOVO MESTO: dnevi: 23. maj, 20. junij, 25. julij
ob 12. uri Kuzarjev Kal
ob 15. uri Mirna Peč

Tel. št. svet. sl.: Novo mesto 321-480; Mirna Peč 78-006

TREBNJE: dnevi: 25. maj, 22. junij, 27. julij
ob 9. uri Šentrupert

Tel. št. svet. sl. Trebenje 44-942

SEVNICA: dnevi: 25. maj, 22. junij, 27. julij
ob 12. uri Sevnica
ob 15. uri Malkovec

Tel. št. svet. sl. Sevnica (0608) 82-725

NOVO MESTO: dnevi: 27. maj, 24. junij, 29. julij
ob 9. uri Žužemberk

Tel. št. svet. sl. Žužemberk 87-610

ob 12.30 območje Straže
ob 15. uri območje Straže
ob 17. uri območje Straže

Tel. št. svet. sl.: Novo mesto 321-480; Straže 84-602

Opomnim naj, da je poleg telefona avtomatska tajnica, na kateri lahko pustite svoje sporočilo.
Svetovalec za vinogradništvo:

inž. JOŽE MALJEVIČ

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Pice, take in drugačne

Najbolj razširjena priprava testa za pizzo je pri nas kvašeno testo. Poleg tega in skutno-oljnega testa s pecilnim prashkom je okusno tudi KRHKO TESTO ZA PIZZE. Potrebujemo 50 g moke, malo soli, 25 dag margarine ali masla in 4 žlice vode. V moko zmešamo sol in zdrobimo margarino ali maslo. Prilijemo vodo in s prsti zamešimo testo. Oblikujemo ga v hlebček in pusnit počivati na hladnem eno uro.

PRVOMAJSKI SHOD
NA JAVOROVICI

JAVOROVICA - 1. maja ob 11. uri bo tradicionalno srečanje, ki ga pripravljajo borce skupaj z izvršnim svetom in z odborom Cankarjeve brigade. Pridelitjem bodo program pripravili Šentjernejčani, ki bodo pod šotorom poskrbeli tudi za hrano in pijačo.

ČAS REGRESOV

NOVO MESTO - Ko je bilo dejanje še dovolj, se je spomladi blížal čas dopustov, sedaj pa si ljudje bolj želijo regresu kot dopusta. In kolikšen bo letos regres (če sploh bo)? V negospodarstvu za sedaj velja naj bi znašla čistih 30.000 tolarjev, za gospodarstvo pa še vedno velja splošna kolektivna pogodba, ki da znese 47.660 tolarjev (60 odst. od 79.404 tolarjev, kar je zadnji znani bruti osebni dohodek v slovenskem gospodarstvu). Vendar je to bruti znesev, z odvedenem dohodnino bi moralno biti čisto izplačilo za okoli 17 odst. manjše.

SINDIKALNI SEMINARI

NOVO MESTO - V četrtek, 12. maja, ob 11. uri bo v sejni dvorani območne organizacije ZSSS v Novem mestu seminar, na katerem bo tekla beseda o delovni uspešnosti, zakonu o delovnih in socialnih sodiščih in predlogu zakona o kolektivnih pogodbah. V okviru mednarodnega sodelovanja ZSSS s sindikalnimi centralami Nemčije in Avstrije pripravljajo v SIC Radovljica tri seminari. Od 9. do 11. maja bo seminar o privatizaciji gospodarstva in njenem vplivu na proizvodnjo in zaposlovanje, na načrtovanju delovne sile, vlogi delavcev pri zaščiti delovnih mest in izkušnjah v zvezi s temi procesi v vzhodni Nemčiji. Od 30. maja do 1. junija bo beseda tekla o kolektivnem pogajanju in politiki plač; od 20. do 22. junija pa bo govor o soupravljanju delavcev, povezanosti ekonomske politike in kolektivnega pogajanja ter vlogi delavske zbornice pri tem.

NOV NASLOV
IN TELEFONSKA
ŠTEVILKA ZSSS

NOVO MESTO - Sprememba uličnih imen v Novem mestu je "zadela" tudi območno organizacijo Zvezze svobodnih sindikatov za Dolenjsko. Tako ta organizacija nima več sedeža na dosedanjem Društvenem trgu 2, marčev na Cvelbarjevi 3 v Novem mestu, seveda v istih prostorih. Spremenjena je tudi njena telefonska številka (068) 321-564, medtem ko je številka faksa ostala nespremenjena: 21-557. Medtem ko se vsi, ki želijo stik z območno organizacijo ZSSS, pri naslovu lahko še nekaj časa motijo - leto dni se še lahko uporablja tudi stari naslov - pa to za telefonsko številko ne velja.

Število klicev
na informacijah
se je podvojilo

Največ klicev med 9. in 13. uro

NOVO MESTO - Sredi leta, ko se je del novomeške pošte preselil v nove prostore na Novem trgu, je tudi služba poštnih informacij dobila večji prostor in povečala število zaposlenih. Prej so klice sprejemala 3 - 4 dekleta, sedaj pa jih sprejema 7, vendar imajo klub temu vse ves čas dovolj dela. Vodja službe za trženje Marija Klobučar pravi, da se je število klicev od lani podvojilo, na mesec sprejmejo okrog 130.000 klicev, največ jih je med 9. in 13. uro, sicer pa pokrivajo z največjimi informacijami Dolenjsko, Belo krajino in Posavje.

Najinformacij se trudijo, da bi stranki kar se da ugodili, zato so tudi čakanje na kljuc lani poštrili z glasbo. Neglede na to, kako dolgo je čakanje ali kako dolgo se klicalec pogovarja z uslužbenko, plača le 5 impulsov. V glavnem ljudje iščejo informacije o telefonskih naročnikih, nekateri pa kličejo tudi zaradi televizijskega ali kino sporeda, deviznega tečaja, dežurnih trgovin ipd. Če se kdaj kaj zatakne, je to predvsem pri novonastalih podjetjih, za katere včasih še nimačo najnovnejših informacij, nekaj težav pa pričakujejo tudi zaradi sprememb imen nekaterih ulic v novomeški občini (v novem imenu, ki izide v kratkem, bodo podatki o naročnikih že s premenjenimi imeni).

Ladka Unetič dela kot manipulanta v službi informacij četrto leto, zato se je že navadila na najrazličnejša vprašanja ljudi. "Najbolj sem zadovoljna, če so klicali kratki in jedrnat, da jim lahko hitro povem, kar iščejo, kajti skoraj vedno čaka na vrsto že naslednji uporabnik," pravi.

Na pošti pravijo, da do nekaterih informacij lahko ljudje pride tudi, če pokličejo avtomatske telefonske odzivnike (napoved časa, športni rezultati, devizni tečaj ipd.).

J. D.

Zaročni prstan ženina iz Brescie

Italijansko-slovensko sodelovanje - Srečanja na Otočcu in v Bresci - Pobratjenje med gostinskima in kmetijskima šolama - Povabljeni na srečanje gospodarstvenikov

OTOČEC - Konec prejšnjega tedna so se na Otočcu mudili predstavniki Združenja za pospeševanje priateljstva in sodelovanja med Italijo in Slovenijo iz province Brescia v pokrajini Lombardija, ki jih je vodil podpredsednik tega združenja prof. Andrea Cavalli. To je bilo že tretje srečanje tega združenja v drugem letu delovanja; srečujejo se dvakrat na leto, in to aprila na Otočcu in septembra v Bresci. Drugi dan srečanja, v soboto, je na Otočcu prišel tudi predsednik province Brescia inž. Costanzo Valli, kar daje temu srečanju še dodatno težo in pomen. S slovenske strani so člani tega združenja iz Ljubljane in Novega mesta, med njimi tudi Krka Zdravilič.

Združenje, ki je nepolitično in ima to zapisano tudi v statutu, si letos prizadeva predvsem za poglobitev kulturnih stikov in sodelovanje na področju izobraževanja. Tako bo v kratkem prišlo do pobratenja med novomeško gostinsko šolo in podobno ustanovo iz Brescie ter med kmetijsko šolo iz obeh krajev. Že na Otočcu je v soboto predstavnik kmetijske šole iz Brescie direktorji novomeškega gostinskega centra g. Ferjančičevi kot "zaročni prstan" izročili posebno plaketo tamkajšnje šole.

Združenje se je povezalo tudi z ekonomskim svetom iz Brescie, ki organizira srečanja gospodarstvenikov iz Italije in Slovenije; s slovenske strani sta doslej pri tem sodelovali gospodarski zbornici iz Ljubljane in No-

Rešitev nimajo kar v rokavu

Dr. Janez Drnovšek na pogovoru z dolenskimi direktorji - Morda celo zamrznitev hrvaškega premoženja v Sloveniji - Komu ustrezajo nestabilne razmere?

NOVO MESTO - V soboto, pred slovesnostjo v Krki, se je predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek v konferenčni dvorani hotela Metropol sestal z direktorji. Beseda je tekla o ekonomskem stanju v Sloveniji.

Drnovšek je dejal, da si je njegova vlada pred dvema letoma kot glavno nalogu in obveznost zadala stabilizacijo gospodarskih razmer. "Določeno stabilnost smo vzpostavili, v zadnjem času se pozitivna gibanja krepijo, mesečna stopnja inflacije v prvem četrtletju letosnjega leta je 1,3-odst., proizvodnja oživila," je našteval predsednik. Proizvodnja od sredine lanskoga leta narašča in v letošnjem marcu je bila za 6 odst. večja kot marca lani. Še vedno pa imajo precej težav s (pre)veliko javno porabo in plačami. Ko je beseda tekla o programiranju, kar jih boli, saj se imajo za ljalne državljane in pomembne davkopalcev. Predstavnik Krke pa je opozoril, da se zaradi tega, ker Slovenija še ni sklenila meddržavnih sporazumov z Rusijo in državami bivše Sovjetske zveze, pri poslu v tem delu sveta srečujejo z velikimi težavami.

Direktorji so predsednika na hitro in na kratko lahko seznanili s težavami, s katerimi se srečujejo pri svojem delu. Tako ima Pionir veliko zamrznjenega premoženja na Hrvaskem, kar še dodatno in močno bremenji že tako ne prav stabilno fir-

mo, ki jo je doletela še "kazen" za izplačevanje plač v obliki regresa. Na neustrezen politiko plač so opozarjali tudi drugi. Gospodarstvenike motijo tudi stalni prepriki v Sloveniji, ko včasih izgleda, kot da Slovenci živimo na dveh bregovih reke, z enega na drugi breg pa letijo samo očitanja in zmerljivke. Tudi tu bi vlada morala kaj narediti. Poleg tega se vse v Sloveniji prikazuje samo črno. Predstavnik obrtnikov je dejal, da imajo obrtniki občutek, kot da se proti njim vodi organizirana in programirana gonja, kar jih boli, saj se imajo za ljalne državljane in pomembne davkopalcev. Predstavnik Krke pa je opozoril, da razisejoči in razjasnijo kakšno večjo afero. Pri nas pa v tem prehodnem obdobju del politike vidi svoje možnosti, izvaja pritisk na direktorje, prikazali bi radi, da so vsi enaki, da vsi kradejo. S tem objektivno ustvarjajo nestabilne razmere, ki slabijo gospodarsko učinkovitost in tako slabo vplivajo tudi na splošni standard prebivalcev."

Kar se očitač Krke tiče, je dr. Drnovšek priznal, da so na tem področju storili manj, kot bi morali, in hkrati obljubil, da bo vlada to čimprej popravila. Tik pred sprejetjem je prostocarinski sporazum s Poljsko, pripravlja pa tudi ustrezne meddržavne sporazume z Rusijo in drugimi državami.

A. B.

PREDSEDNIK IN DIREKTORJI - S pogovora dolenskih in belokranjskih direktorjev s predsednikom vlade dr. Janezom Drnovškom. (Foto: A. B.)

Kmet se vdaja obupu in šmarnici

Iz letne konference občinskega odbora Slovenske ljudske stranke Novo mesto - Nezadovoljni z vlado - Za etično in moralno politiko - Denar odteka v tujino

NOVO MESTO - Napovedana gosta, Janez Janša in Janez Podobnik, na nedeljsko letno konferenco novomeškega občinskega odbora Slovenske ljudske stranke sicer nista prišla, se je pa konference udeležilo več gostov, med njimi tudi član izvršilnega odbora stranke Tit Turnšek in Berta Jereb iz upokojenske zveze, ki deluje pri tej stranki. Prišlo je tudi precej članov občinskega odbora, tako da je bila konferenčna dvorana v hotelu Metropol polna.

Tako v poročilu o delu novomeškega dela stranke v preteklem letu kot v zadnji točki, ko je beseda tekla o aktualnem političnem stanju v Sloveniji, je kar dobro padalo po vladni, ki da je kriva za stanje, v kakršnem država je; to stanje pa je po prepričanju pravakov in članov SLS zelo slabo, zaskrbljujoče. "Mi, navadni smrtniki, delavci in kmetje, smo ob takem vladanju brezpravna raja. Kmet je nekaj časa še lahko preživel ob prihrankih in s prodajo lesa, sedaj pa je tega konec in ni eduno, da se vdaja obupu pa tudi šmarnici!" je med drugim dejal predsednik občinskega odbora SLS Slavko Košak. Po njegovem Slovenije ne bi smeli prodajati tujcem, kar ta voda počne, saj smo jo gradili vsi. Sicer pa je bilo po besedah predsednika Košaka delo občinskega odbora v lanskem letu pestro in razgibano.

Prištini so podprtli zahtevo slovenskega etnološkega muzeja, da bi dobiti svoje nujno potrebne prostore v ljubljanski stavbi Mladike.

Tit Turnšek je dejal, da je SLS po kazala, da je stranka, ki hoče graditi. "Prav zato se nam je pridružil veliko profesorjev in znanstvenikov, ki hočejo delovati v okviru našega programa, ki je program za Slovenijo, in slejko prej smo pripravljeni vzetis usodo Slovenije v svoje roke," je napovedal in se zavzel za etično in moralno politiko, "kajti vse ostalo je zarotništvo, mafiaštvo in balkanizem, ki so Slovenijo pripeljali v tako bedno stanje". Turnšek se je ob podpori prisotnih zavzel za temeljito kadrovske prenovo. "Zaupati je treba mladim, čeprav so brez izkušenj, kajti starci imajo prakso in izkušnje za uničevanje podjetij!" je dejal in pri tem kot primer omenil nekdajnega direktorja IMV-ja Marjana Anžurja. Kritiziral je tudi neučinkovito davčno politiko, saj po njegovem davkarja pobira davke le pri tistih, ki jih lahko doseže, medtem pa velikanski denarji nekon-

trolirano in skrivaj odtekajo v tujino. "Zato morajo biti tisti davki, ki jih ne učinkovita država lahko izterja, tako visoki. Naša država je nedograjena, svoj resor je uredil le Janša, njega so pa nedemokratično odstavili."

O nedemokratičnosti je govoril tudi poslanec Metelko, ki je pozval k združitvi sil na občinski ravni (pri tem je mislil na zaveznino kmetov in krščanskih demokratov), kajti na državni po njegovem do tega še lep čas ne bo prišlo.

Predsednik novomeške občinske skupščine Franci Koncilija je v pozdravni besedi dejal, da se je slovenska demokracija z odstranitvijo Janeša zamajala v temeljih, in opozoril, da se slovenski denar na veliko seli v tujino. Po njegovih informacijah je tega denarja že za več kot 35 milijard ameriških dolarjev.

A. B.

SREČANJE NA OTOČCU - Drugi dan srečanja članov Združenja za pospeševanje priateljstva in sodelovanja med Italijo in Slovenijo na Otočcu se je pridružil tudi predsednik province Brescia inž. Costanzo Valli (prvi z desne). Brescia je gospodarsko ena najmočnejših provinc v Italiji, inž. Valli pa je na srečanje gospodarstvenikov 21. maja povabil tudi novomeško delegacijo. (Foto: A. B.)

ZADNJI - Na sobotni pogovor o lenjskih in belokranjskih direktorjih s predsednikom vlade Drnovškom predsednik zamudil nekaj minut, da prišel zadnji. Že ko je stvar ka lepo stekla, sta prišla še dva zamudnika, direktor Pionirja in direktor Novoteksove Tkanine. Ker ti dve podjetji ne stojejo prav trdo, človek lahko sklepal, da direktor in direktorica upata, da se bo v njunem primeru izpolnila svetopisemska proračna, da bodo zadnji prvi. V zadnjih 2.000 letih se to na tem svetu pogosto dogajalo. Še vedno pa ostane upanje za ostanovanje, tam, kjer ne plača - ne stavki.

PRVI - Dobro pa je, če si prvi, ki je treba ostanke tistega, kar je še na drugi svet, odpeljati žalujčicom. Tako si najbrž misli podjetja, katerega avto za prevoz mrljev "dežura" na parkirnem prostoru pod novomeškimi bolnišnicami. Za tiste, ki jih vsak dan tam mimo vozijo v bolnico, pogled res ni prav spodbudje ampak biznis je biznis. Kdor prav pride, prvi vozi, pa čeprav je za sopnega tista to zadnja vožnja.

SAMOPRISPEVEK - Ta oblika samopomoči in solidarnosti gre nekateri terim zadnje čase hudo v nos. Na zadnjih seji novomeške skupščine je bil celo slišati globokoumnega razglasiljanja, da so prav samoprispevki v bivših državah povzročili inflacijo. V Krku Žužemberku pa so se klubji temu obločili za referendum in ljudje so bili samoprispevki. Pa se je našel prav vičniški dušebrižnik, ki je ugotovil, da sta glasovala tudi dva Jakob in da prvega oblikovali kot drugega, druga pa gega pa kot prvega. Ceprav je na koncu vse "stimalo", nikogar ni bilo nemoralno preveč, je jeznorite tek k novomeškemu županu razkrivati strašne mahinacije in goljufije. Ta ročno napisal pridigo in v njej okrepljal predstojnega referenduma, glasovale berški referendum pa je segel do prestolne Ljubljane.

STRUP - Na vroči razpravi, ko se Stopičani odločili, da hočejo imeti svojo občino, pa čeprav bi bila ta otočna novomeška, se je potihno zasišla tudi vprašanje, ob česa naj bi ta občina živel. "Vodo bomo meščano dragu zaračunalni!" se je odrezeden razgretičev. Ko je zvedel, da to ne bo izšlo, ker voda pač podgorška last, je avtonoma vključil: "Jim bomo pa tavžen litro strupa noter spustili, pa naj pocrka jo!" Pa naj še kdo reče, da politika smrtno nevarna stvar. Tudi če je sam občinska. Še zlasti, če te občini nikoli ne bo.

Ena gospa je rekla, da so novomeški zeleni navadni zvodenki. Na sobotni obisku v Krki so predsedniku vlade roke potisnili gospodično. Predsednik je sprejel z obrazom roka, knjižo "Gospodična - od bajke do današnjih namreč.

NOVOMEŠKE PLAČE
SO NADPOVPREČNE

NOVO MESTO - Povprečni januarski čisti osebni dohodek v novomeških občini je znašal 55.321 tolarjev, kar je za 36,1 odst. več, kot je znašal lansko januarsko povprečje, in za 35 odst. več, kot znaša poprečna plača Slovenije. Poprečna plača v gospodarstvu novomeške občine je znašala 53.621 tolarjev, v negospodarstvu pa 61.164 tolarjev. Najvišje plače imajo na področ

ČRНОМЕЛJ - LJUBLJANA EXPRES - Državljan najbolj krvave balkanske državice, ki se je prejšnji teden vráčal iz Nemčije domov, si bo še kako zapomnil Črnomelj. Ker ni imel dovoljenja za prevoz hrvaško-bosanske meje, so ga Hrvatje zavrnili že na Kolpi. Ker v petek zvečer ni mogel ničesar urediti, je prespal v hotelu Bela krajina, v soboto pa se je zbratim Metličanom, ki je po rodu menda iz Doba, odpeljal do hrvaškega veleposlaništva v Ljubljani, kjer je naturaliziranemu Belokranju za "zaston" vožnjo z belim jugom moral odštetiti 300 nemških mark, to je skoraj toliko, kot je čudo na štirih kolesih, narejeno v Kragujevcu, sploh vredno.

TERITORIALCI NOČEJO SPA-TI POD SMREKO - Nekdanja oficijska stanovanja v bloku s hišno številko 8 črnomaljskega naselja Pod smreko samevajo prazna. Po odhodu jugovojške jih je podedovala slovenska teritorialna obramba, ki pa očitno nima želje, da bi stanovanja obnovila in vanje vselila svoje na razkošje vajene častnike, niti jih noče oddati v najem, redki "civil", ki v stavbi še stanujejo, pa hiše sami ne bodo mogli rešiti pred propadom.

Sprehod po Metliki

ČISTO PRAVI VINOGRADNIK skačajo v zrak, ker dobivajo najvišja priznanja pri ocenjevanju vin za Vinsko vigrad tudi vikendari, ki imajo kvečjemu toliko vina, da se lahko pošteno napijajo večja jata kokoši. Zagovorniki reda in zakonitosti zagotavljajo, da je vse po pravilih in dogovoru. Manjša spotikanja sploh niso pomembna; važno je, da vinska vigrad bo, in to nepreklicno 20., 21. in 22. maja.

ROMAN KAPUŠIN, GOSTILNIČAR s Krasinca, se je odločil izdati prospect, ki naj bi predstavil njegovo gostilno s prenočišči. Zadevo mu bo natisnil brat Branko. Barvne fotografije bodo predstavile Kapušinovo ponudbo ter bližnjo okolico: kopališče na Krasincu, lovišča in ribolov. Pohvalna zamisel, ki bi lahko vzpodbudila tudi metliško Turistično društvo, da bi dalo na svetlo kaj podobnega.

STARO METLIŠKO MESTNO JEDRO dobiva prijaznejšo podobo. V parku na Trgu svobode so posekali staro drevesa, da je lepše videti metliški grad, kjer domuje Belokranjski muzej. Poleg tega so prebarvali pročelje Murnove hiše, kjer bo odseg trgovina Peko. Na mestnem trgu pa je odprt denarnico Branko Mežnaršič. Osvežil je obraz gostilne Bartus, zatočišče starih Metličanov in k umetnosti nagnjenih mladeničev.

GRAJSKO DVORIŠČE BO julija in avgusta polno kot jajce, kajti Ljudska knjižnica pripravlja poletne kulturne prireditve pod skupnim naslovom Pridi zvečer na grad.

Trebanjske iveri

PLAKATI - Pred nedavno okroglo mizo "Vrte zapirajo, mar ne?", ki jo je v Trebnjem organizirala Združena lista socialnih demokratov, so izobesili plakate z znakom Združene liste. Levemu od obeh plakatov, ki so ju obesili na Golievem trgu 10., usoda ni bila naklonjena, saj ga je 15. aprila ob treh in šestindvajset minut popoldne lastnorčno odtrgal Rado Jare, in to pri belem dnevu. Za začetek so ga predpisno zgrabili za "kravatelje". To še ni najhujši kazen. Kot ga poznamo, bi bilo zanj huje, če bi moral za kazen za petkovo trganje plakatov v prihodnjem osebno lepiti na trebanjske oglasne deske plakate Združene liste. Pravijo, da bi jih verjetno prilepili, vendar bi se vsakič prej pokrižal.

ELEKTRIKA - Potem ko so na mokronoških grajskih razvalinah doslej že uspešno izvedli nekatere javne kulturne prireditve, zdaj razmišljajo o novi. Opravili naj bi usmrtev na električnem stolu. To ameriško napravo bi izvajalci priklučili kar na kable, ki so razpeljani po tleh pri razvalinah, in še truditi se jim ne bi bilo treba posebno veliko, ker so konci kablov oviti samo z izolirnim trakom, ki ga odvije že malo spremetnejši malček.

KROMPIR - Inž. Alojz Metelko, državni poslanec iz Trebnjega in strokovnjak za krompir, je dal pobudo, naj Slovenska ljudska stranka z zborom v Trebnjem pošte vladu protestno noto zaradi škodljivega uvoza krompirja. Kot poslanec pa je naredil še nekaj, in sicer v zvezi s Sevnico. V Državnem zboru je zadnje trenutke predložil znani amandman za delitev sevnische občine in mu je z njim uspelo priključiti del sevnische ozemlja Rak. Bog mu pomagaj, če ga zdaj pot zatrese v razkačeno Sevnico. Ko bodo veline, bo imel res velik krompir, če ga v Sevinci spet volita.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Skrbi vse večja nestrpnost do zgodovine NOB

Dve skrunitvi spomenika na Griču v Črnomlju

Prejšnji teden je imela mestna organizacija ZB NOV Črnomelj voljni letno konferenco. Njihovo delo v preteklem letu je bilo uspešno. Največ skrbi so posvetili ureditvi grobov padlih borcev, bolnemu članom ZB, proslavitvi zgodovinskih dogodkov, ureditvi spomenikov in drugim vprašanjem, ki tarejo njihovo članstvo. Dobro so sodelovali z društvom upokojencev in upokojensko stranko. Organizacija danes šteje 400 članov. V preteklem letu so pridobili 5 podpornih članov.

Izrazili so zaskrbljenost zaradi naraščajoče nestrpnosti do zgodovine NOB, ki se izraža tudi v skrunitvah spomenikov in simboli parizanskega gibanja, kar se dogaja zadnja leta v Sloveniji. Tudi v črnomaljskih občinih so bili trije primeri, ne upoštevane skrunitve spomenika NOB na Griču, ki je prelepo delo arhitekta M. Župančiča in kiparja J. Savinška. Tu so prvji začigali okrasno grmičevje, drugič pa zvrnili 7 velikih ploščadi ter eno razbili. Organi pregoni storilcev tega vandalskega početja niso odkrili.

Sprava je bila opravljena, toda po dosedanjem obnašanju nasprotnikov NOB ni padla na plodno tla razen enega svetlega primera, ki je bil opravljen na Javorovici. Za spravo sta potrebna namešča dva in ne eden. Kam vodi razpihanje sovraštva, pa vemo iz bližnje zgodovine in tudi sedanjosti.

Pripravljajo, da se razvrednoti NOB in celotni protifašistični osvobodilni boj, se izražajo celo v državnih ustanovah in parlamentu. Zagovarja se kolaboracija v t.i. ljubljanski pokrajini kot narodna in verska dolžnost, vendar je mednarodni pravni položaj vojaških enot slovenskih sodelavcev z okupatorji med 2. svetovno vojno jasen: bili so sestavni del tujih vojaških in političkih enot. Ne morejo se enačiti s svetlim bojem partizanov za osvoboditev. Na skupščini je bila celo izražena pesniščna misel, da bo morda Slovenija postala ena redkih držav, ki bo še naprej podpirala delovanje nazadnjih sil.

V imenu predsedstva občinske skupščine je borčevski zbor pozdravil Jože Strmec; seznanil jih je z gospodarskim in političnim stanjem v občini ter ustavljajem novih občin. Člani ZB so menili, da bo reorganizacija draga in da bi moral biti državna uprava cenejša. Člane ZB so zanimala tudi vprašanja v zvezi z lastninem in certifikati, s čimer jih je seznanil podpredsednik Občinskega odbora ZB Črnomelj Jože Simčič.

J. D.

RAZSTAVA NA TREBELNEM

TREBELNO - V podružnični Osnovni šoli Gubčeve brigade Trebelno so pred dnevi odprli razstavo starih predmetov in naprav, ki so jih uporabljali ali jih še uporabljajo različni rokodelci. Tako se obiskovalci razstave lahko seznanjajo med drugim s kovaštvom, tkalstvom, z delom krovcev in piparjev. Omenjena šolska zbirka, ki so jo dali na ogled v počastitev krajevnega praznika in 1. maja, praznika dela, je nastala v sodelovanju učencev in njihovih učiteljev ter krajanov. Po zaključku razstave bodo predmete vrnili lastnikom.

OB JURJEVEM

ČRНОМЕЛJ - Zveza kulturnih organizacij Črnomelj je ob jurjevem v soboto v črnomaljskem mladinskem kulturnem klubu pripravila koncert slovenske ljudske glasbe v izvedbi Prijarskih muzikantov iz Kostela, v nedeljo pa v gasilskem domu na Vinici revijo odraslih pevskev zborov Bela krajina, kjer so nastopili mešani pevski zbor z Črnomelj, oktet Vitis iz Metlike, Moški zbor Črnomelj in Beltov moški zbor, lovski pevski zbor Bele krajine, moški zbor črnomaljske župnije in tamburaška skupina iz Vinice. S prireditvama so obenem počastili dan upora proti okupatorju in praznik dela.

KRES NA SINJEM VRHU

SINJI VRH - Kulturna sekcijska turističnega društva Sinji Vrh bo na predpraznični večer, 30. aprila, ob 20. uri pripravila kulturno-zabavni program, na katerem bodo nastopili vrhovski umetniki in zabavljači, ki pa se bo znočilo, bodo zakurili kres in tako po starci delavski navadi pričakali praznik dela.

ČRНОМЕЛJ IN TREBNJE V SREDINI

ČRНОМЕЛJ, TREBNJE - V zadnjem krogu tekmovanja v zahodni skupini druge rokometne lige je trebanjski Akripl doma izgubil z Besnico z 21:20 (11:10). Črnomelj pa z Grosupljem 33:23 (17:17). Trebanjci so na koncu ligi tekmovanj pristali na šestem, Črnomelj pa na osmem mestu.

Vedo, kaj so počeli njihovi dedje

Na osnovni šoli Mirana Jarca v Črnomlju so letos že tretjič pred jurjevem pripravili dan belokranjske kulturne dediščine - Ohraniti želijo belokranjske ljudske običaje

ČRНОМЕЛJ - Bela krajina ni le dežela brez, Župančičevih pesmi pa dobrih in prijaznih ljudi, je tudi dežela številnih ljudskih običajev in izdelkov domače obrti, ki se v mnogočem razlikujejo od ljudskega izročila drugih slovenskih krajev. Prav ta drugačnost, pogojena z lego ob meji s Hrvaško med Gorjanci in Kolpo, Belokranjce obvezuje, da dediščino svojih dedov ohranijo tudi v prihodnosti, kar pa je možno le, če vsega, kar so znali njihovi predniki, naučijo tudi mlade.

Tega se na osnovni šoli Mirana Jarca v Črnomlju dobro zavedajo. Začelo se je pred dvema letoma, ko so en dan posvetili običajem, povezanim z jurjevjem, letos pa so se odločili, da bodo spočnavanje s kulturno dediščino Bele krajine razširili. K sodelovanju so povabili tudi starše in prejšnji četrtek so se šolski razredi spremenili v delavnice, učenci pa so prevzeli celo šolsko kuhinjo.

Izbor dejavnosti, ki so se jih lotili

čine Bele krajine razširili. K sodelovanju so povabili tudi starše in prejšnji četrtek so se šolski razredi spremenili v delavnice, učenci pa so prevzeli celo šolsko kuhinjo.

Izbor dejavnosti, ki so se jih lotili

črnomaljski osnovnošolci, je res obširen. Najmlajši so se lotili pisanic in pletenja, nekaj stariješi izdelave nakita iz semen, vezenja, ličkanja koruze in izdelave predpraprošnikov in igrač. Ogledali so si Župančičeve rojstno hišo in etnografsko zbirko v Adleščih.

Učencivšje stopnje so imeli precej bolj obširen program. Pred šolo so napravili pravega Zelenega Jurija, pisnice so naredili s pravim orodjem po receptu babic, pripravili so nekaj belokranjskih jedi, vezli, kvačkali, plesali ljudske plese, izdelali gudala (lončeni bas), svitke, naki, se spoznali z oblačili dedkov in babic, napisali prospekt Bele krajine v angleščini, zaigrali na rogove in piščali iz lubja in po pastirško skakali s palico, vse skupaj pa razstavili in popoldne, ko je šola na stežaj odprla svoja vrata, pokazali staršem.

I. V.

O ZBOROVANJU NA KONGRESNEM TRGU

V soboto, 9. aprila, smo po televizijski spremljali zborovanje na Kongresnem trgu v Ljubljani. Slišali smo govor in misli naših poslancev in ministrov, ki so protestirali proti komunistični mafiji in korupciji. Ljudje so ploskali in vzklikali: "Nočemo Kučana, hočemo Janšo!" "Hočemo predčasne volitve!" "Kučan in Drnovšek, zakaj ne pobereta kovčkov in gresta nazaj v Beograd?" Sprašujemo se, kaj je država naredila za kmečkega človeka, za delavca ali upokojenca? Plače se znižujejo, kmečki pridevki pa nimajo cene. Zaposlitveni, delavci so na cesti, zemlja, ki je bila odvzetna kmetom, pa se ne vrača. Zakaj? Kje je pravica?

TINCA NOVAK
Šentvid pri Stični

NAJVEČ JE BILO PISANIC - Na dnevu belokranjske kulturne dediščine se je največ učencev osnovne šole Mirana Jarca ukvarjalo s pisanicami, izpod rok malih umetnikov pa so nastale prave mojstrovine. (Foto: I. V.)

Bodo Belokranjcem vrnili gmajne?

Oživljanje agrarnih skupnosti omogoča januarja sprejeti zakon - Pri vrniti soseskega sveta bo pomagala tudi občina - Vsi ne bodo zahtevali vrnitev skupne zemlje

METLIKA - Zakon o ponovni vzpostavitev agrarnih skupnosti ter vrniti njihovega premoženja in pravic omogoča nekdanjim lastnikom in njihovim dedičem povrnitev skupne zemlje, ki so jo izgubili po letu 1947, ko je bil sprejet zakon o agrarnih skupnostih. V Metliški občini so prebivalce krajenvih skupnosti na možnost denacionalizacije skupne zemlje opozorili že na zborih krajanov, predstavniki nekdanjih agrarnih skupnosti pa so prejšnji teden povabili na predavanje Rudija Šimca, ki je Belokranjem obširneje razložil možnosti in postopek za obnovitev agrarnih skupnosti.

Agrarne skupnosti so nastale z razdelitvijo zemlje v začetku 19. stoletja, nastajale pa so s skupnim lastništvom pretežno neobdelane zemlje, ki so jo vasi, soseske, srejne ali občine in podobne največkrat uporabljale za skupno pašo živine, obstajale pa so tudi tako imenovane mestne skupnosti, na katerih zemlji so imeli meščani vrtovje ali pa so na njih tudi pasli. Za agrarne skupnosti so se v slovenskih deželah uporabljali razni nazivi - gmajna, jus, skupnina, komunika, komunela, ljudska - v Beli krajini pa so skupni zemlji rekli tudi soseski svet ali soseskin kevder v primeru vinorodnega sveta.

Agrarne skupnosti so imele zelo stroga pravila, ki so določala pravice in dolžnosti solastnikov, starejši Belokranjci pa vedo povedati, da so bile gmajne, med njimi pa spadali tudi gozdovi, ponavadi bolje vzdruževani od ostale kmečke zemlje. Del gmajn so namreč pogozdili ali spremenili v obdelovalno zemljo. Agrarni skupnosti, ki želijo ponovno pridobiti svojo zemljo, je metliška občina ponudila pomoč in za to že določila svojega človeka, glede na obisk Šimcevega predavanja, ki je bil obenem tudi posvet o oživitev agrarnih skupnosti, pa bodo zahtevalo svojo zemljo nazaj le nekateri.

I. V.

dediča, ki je prevzel kmetijo, medtem ko drugi dediči nanjo niso imeli pravice, saj se je solastništvo ponavadi glasilo na hišno številko.

Po drugi svetovni vojni so zemljo agrarnih skupnosti preuzele kmetijske zadružne, gozdne uprave in pašne skupnosti (predvsem v alpskem svetu), kjer so gmajne obsegale tudi več tisoč hektarjev, ki nekaj skupno zemljo izkorisčajo še danes. V tem primeru pri vrniti zemlje nekdanjim solastnikom ne bi smelo biti težav, čeprav se je njena namenost v tem času pogosto spremenila. Del gmajn so namreč pogozdili ali spremenili v obdelovalno zemljo. Agrarni skupnosti, ki želijo ponovno pridobiti svojo zemljo, je metliška občina ponudila pomoč in za to že določila svojega človeka, glede na obisk Šimcevega predavanja, ki je bil obenem tudi posvet o oživitev agrarnih skupnosti, pa bodo zahtevalo svojo zemljo nazaj le nekateri.

I. V.

POLETNA ŠOLA IZ NARAVOSLOVJA

Dr. Gaber prinaša v Posavje milijardo

V vseh treh občinah podpisali dogovore z ministrstvom za šolstvo o sovlaganju v naslednjih petih letih - V tem času dve novi srednji šoli in še več naložb v osnovne šole in športne objekte

KRESOVANJE NA TRŠKI GORI

SLIKA I - V sejni sobi skupščine občine Krško visi veliko platno. Na njem je slikar pred leti upodobil dejavnosti, s katerimi se je ponašalo Krško. Bilo je zelo velikopotezno od Krščanov, da so si priskrbeli tako uporabno delo. Prejšnji teden, ko so v prostoru sedeli ravnatelji krških šol, so ugotovljali, da je platno idealna osnova za delitveno bilanco občine.

SLIKA II - Zgodilo se je, da so javno razpravo o osnutku načrta Mestno jedro v Kostanjevici prestavili iz Lamutovega likovnega salona v jedilnico osnovne šole. Sprva nismo vedeli zakaj, vendar smo v času razprave zadeli prišli do dna. Avtorji načrta so namreč meščanom predstavili tako popolno sliko bodočega mesta, da se popolnosti ustrašili. Lahko bi se spomnili in jo zadrljali za vedno ter jo obesili v likovni salon.

SOLATA - Medtem ko načrtovalci, kar je seveda njihova dolžnost, rišejo mestno jedro Kostanjevici kot idealen otoček, se domačini že leta srečujejo z neverjetnimi težavami. Oni dan je gospodinjina pri kuhinjskem oknu inesala solato, ki ni bila niti prekisla niti preslana, pa je bila kljub temu zilita z vodo. Med mešjanjem ji je v posodo namreč skozi okno brizgnila voda iz cestne luknje.

KLAVNICA - Na javni razpravi je razpravljal tudi občan. Bil je kratek in jedren. Menil je, da v Kostanjevici ni najbolj sporna klavnica. "Stare hiše propadajo, so neugledne in tudi že nevarne," je dejal in še dodal, da je klavnica v primerjavi z njimi kar reprezentativni objekt. Mnogi so se spravevali, v katerem stoljetju bo uresničen načrt za mestno jedro, drugi pa so si naravnost želeli potresa. Stopnje, ki bi stare hiše podrl in nemudoma sprožil plaz novogradnjen. Več o Kostanjevičanih, klavnici in mestnem jedru bo mogoče brati prihodnji teden.

Novo v Brežicah

PALICE ZA TELETI - Marsikje po Sloveniji so že kopali v želji, da bi našli zlato tele. Navadnih telet je veliko, a zlatega ni videl se nihče. Zdaj je v Posavju moda zlatih palic. Nekateri prisejajo, da so na lastna ušesa silsili, kako je nekdo pravil, da so v hišni preiskavi v Rigoncah naleteli na zlate palice. V najbolj zaupnih krogih poučilnih opravljivec je slišal tudi, da je njihov imetnik že zapahi. Vsem tem govoricom navkljub je življenje teklo naprej. Tako je bila v nedeljo dopoldne na Sromljah proslava 50. obletnice ustanovitve Kozjanskega odreda. V imenu brežiške občine je borce in aktiviste pozdravil Borut Mokrovič. Kaj je govoril, se zaradi slabega ozvočenja ni slišalo, zanesljivo pa lahko trdim, da on ni bil v zaporniških cuhnjih.

LJUBA POMOTA - Zgodila se je Ivanu Tomšetu, delegatu brežiške skupštine. Kot je javno povedal, je kar nekaj časa na njegov naslov prihajala pošta za trgovsko in gostinsko podjetje NK Svoboda Brežice. To vse zaradi tega, ker je nekdo narobe napisal naslov: Milavčeva 15 namesto 12. Primer je bil razkrit v opozorilu skupštini, da nekdo v brežiškem športu vendarle ima podjetniške interese.

NAMERNO - Mnogi menijo, da Brežičani klub vsemu niso tako slabi nogometisti. Po zagotovilih nekaterih klubskih funkcionarjev imajo fantje nekaj tudi v glavi, ne samo v nogah. Če je tako, lahko razumemo, da so brežiški nogometisti namerno poslali k nogometu Novega mesta kolega Simona Pirca. Navajači nogometista Krke Novotroma ga nima najbolj v čistih, čeprav povzroča med tekmani velike smeha, ko pride do žoge. Takrat se namreč skoraj zagotovo nekaj zgodil: ali pade ali pa zogu izgubi. Brežički okrepitev v obliki nogometista Pirca lahko torej razumemo kot podtalno rušenje novomeškega kluba.

PO PLANINSKI POTI OD ARTIČ DO PEČIC
BREŽICE - Za cel avtobus planincev podjetja PTT iz Ljubljane je minilo nedelje skupaj z brežiškimi kolegi prehodilo spominsko planinsko pot kozjanskih borcov s spominskimi obeležji v Artičah, Lastnicih, Silovcu, Rakovici in Pečicah. Po petih urah hoda so prispeali v staro pečiško šolo, kjer je sledilo družabno srečanje.

BOJAN HORVATIČ

BREŽICE - Za cel avtobus planincev podjetja PTT iz Ljubljane je minilo nedelje skupaj z brežiškimi kolegi prehodilo spominsko planinsko pot kozjanskih borcov s spominskimi obeležji v Artičah, Lastnicih, Silovcu, Rakovici in Pečicah. Po petih urah hoda so prispeali v staro pečiško šolo, kjer je sledilo družabno srečanje.

BOJAN HORVATIČ

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času do 10. do 22. aprila so v brežiški porodnišnici rodile: Damjana Obranič iz Nove vasi - deklica, Marjana Ulčnik iz Hrastja - Albano, Anica Bizjak iz Sevnice - Klavdija, Marjeta Hrušovar s Trške Gore - Lucija, Meri Planinc iz Pleterja - Marka, Cvetka Jazbec iz Žabukovja - Domna, Tatjana Žibert s Celin - Aleša, Renata Račič iz Dvora - Jana, Darja Urek iz Jerešlava - Tadeja, Marjana Zveglar iz Gradišča - Tomaža, Marija Preskar iz Boršča - deklica in Dragica Humek iz Dobove - dečka.

Cestitamo!

IGRE Z JAJCI - Tekmovanje je bilo napeto, čeprav ni šlo tako res kot v dolini na tekmi za svetovno prvenstvo v speedwayu. Na slike: Lojze Štil, strokovnjak za igre z jajci, daje še zadnja navodila tekmovalcem v hokeju z jajci. (Foto: B. D.-G.)

KRŠKO - Krajevna skupnost in Lovska družina Krško vabita na 11. tradicionalno praznično srečanje s kresovanjem ob 1. maju pri lovski koči na Trški gori. V soboto, 30. aprila, bodo ob 17. uri postavljali prvomajski mlaj, nato pa bodo ob 20.30 prizgali kres. Za praznično razpoloženje bosta poskrbela Pihalmi orkester Videm in zabavni ansambel Labod.

O ZAPOSLOVANJU TUJIH DELAVCEV

KRŠKO - Zavod za zaposlovanje, enota Sevnica, je za ponedeljek sklical delovni sestanek z vsemi delodajalcji v Posavju, ki zaposljuje tuje. Zavod bi želel vse delodajalce, ki imajo pogost pred očmi samo nekaj zaposlitev tujev v svoji sredi, opozoriti na velikost zaposlovanja tujev v regiji. Namen sestanka je bil tudi opozoriti delodajalce, kaj naj storijo, da bi pravočasno pripravili in usposobili domače delavce.

VESELJE V POSAVJU - Minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber je v petek v Posavju podpisal z vsakim od treh predsednikov izvršnega sveta pogodbe o sodelovanju pri vlaganju v šolstvo. Tri pogodbe prinašajo posavskemu šolstvu in športu v naslednjih letih več kot milijard tolarjev državnega denarja. Na slike minister Gaber in Herman Kunej ob podpisu pogodbe v Krškem, v levem kotu je ministrov svetovalec Krčan Niko Žbreti in desno še podpredsednik IS Krško Robert Kerin.

Jurjevali so po starem

Čez 3.000 jajc za jurjevanjsko cvrtje - Sejem, kresovanje, pritrkavanje, maša in šaljive igre

ZDOLE - V soboto so Zdolani po dolgoletnem premoru spet pripravili Jurjev sejem. Na vaškem sejmišču se je zbral precej obiskovalcev in tudi nekaj meščarjev, ki žal niso imeli priložnosti meščaritati za živino. Kljub povabilu nihče ni pripeljal na prodaj živali, zato pa ni manjkalo izdelkov drobne obrti in suhe robe. Obiskovalci so izbirali med grabljam, metlami, koščami in leseni mi držali za orode.

Jurjevo nedeljo so začeli tako kot že od nekdaj s kurjenjem kresba s svitu in s pritrkovanjem na zvonoče domače cerkev sv. Jurija. Zadnjih štirinajst let spet pripravljajo jurjevanje "na veliko". Letos so se v pripravo žegnanja zelo aktivno vključili tudi mladi. Tako aktivno, da so ob obiskih po okoliških vaseh nabrali kar čez 3.000 jajc, poleg tega pa še lep kup klobas. Mojster cvrtja je, tako

se je s sprejemom programa naložb obvezala, da bo do leta 2005 vsako leto za te namene zagotovila 4 odst. proračunskega sredstev. Letos in v naslednjem letu naj bi s pomočjo republiških sredstev za investicijsko vzdrževanje preuredili in obnovili stavbo gimnazije, ki bo 1995. leta slavila 50-letnico. Ministrstvo bo s skoraj 90 milijoni tolarjev sofinanciralo tudi že začeto gradnjo prizidka osnovne šole in športne dvorane v Dobovi. Brežičani so načrtovali, da bi že letos jeseni začeli z gradnjo nove srednje šole ekonomike smeri v Šentlenartu, vendar bo republiški denar v te namene po besedah Slavka Gabra prišel šele v letu 1995. Naložba bo stala državo 420 milijonov tolarjev, občina pa bo priskrbela idejne zavodne in komunalno opremljeno zemljišče za šolo (predvidoma v Šentlenartu).

Podbodno bo z gradnjo nove srednje šole za tehnične smeri v KRŠKEM, kjer bo občina ravno tako priskrbela komunalno opremljeno zemljišče. Država se je obvezala v letu 1996 priložiti 38 milijonov tolarjev, leta pozneje 282 in leta 1998 še 100 milijonov tolarjev. Poleg tega naj bi s pridobljivimi 42 milijonov tolarjev. Za izgradnjo telovadnice pri OŠ Koprivnica bo že to leto iz republiških sredstev za izravnavo občinam priteklo 20 milijonov tolarjev, poleg tega pa bo ministrstvo v naslednjem letu zanjeno namenilo dodatnih 22 milijonov.

Dr. Slavko Gaber se je v vsaki izmed treh občin udeležil razgovora z ravnatelji osnovnih, srednjih in glasbenih šol ter vrtcev. Med drugim je poudaril, da njegovo ministrstvo z delitvijo šolskega tolarja dokazuje, da se zavzema za decentralizirano Slovenijo. Ravnateljem je predstavljeni novosti, ki naj bi jih prinesli zakoni o šolstvu in ki naj bi postavili trdne temelje šolskemu sistemu. Pomembeni se mu zdi projekti učbeniških fondov v šolskih knjižnicah. Letos bodo za nabolj knjig (začeli bodo v višjih razredih), ki si jih bodo izmenjavali učenci, namenili 300 milijonov tolarjev. Dotanknil se je tudi področje plač in v Brežicah opozoril, da bodo od septembra naprej mnogo večje razlike v plačah učiteljev. Odvisne bodo od predavanja in uspešnosti učitelja.

Med krškimi ravnatelji je dejal: "Vem, da bo sprva težnja, da bi ravnateljice odstotke za uspešnost razdelile vsem enako, a tvegati bo treba, saj za enakost nihče ne bo

hvalejen, še najmanj kolektiv." Ocenil je, da je krško šolstvo najbolj preskrbljeno v Posavju, zato je priporočil, naj se lotijo predvsem vzdrževanja in ne toliko novogradnje. Glede vzdrževanja pa: "Država nima namena tega centralizirati, zato bo ostalo naloge občin. Ker nova občina tega ne bo zmogla, bo nujna neka vmesna raven."

Sicer je minister Gaber v Sevnici in Krškem poudaril odklonilno stališče do malih občin in ni mogel odgovoriti, kako bo s šolstvom po novem, ker da projekta na nekaj takoj imaginarnega ne morejo narediti. "Se veliki mojstri lokalne samouprave ne vedo, kaj početi, celo g. Vlaj pravi, da je stvar ta trenutek neobvladljiva. Edvard Kardelj je bil prvošolček v

primerjavi s sodobnimi tvorci lokalnega samoupravljanja," je bil piker dr. Slavko Gaber.

Nekateri ravnatelji so opozarjali na prostorsko stisko, drugi pa pomanjkanje učencev in spraševali o možnostih spremembinjajočih okolišev, če sodimo po besedah ministra morajo to urediti občine ali celo ravnatelji z več dogovaranja, kako bo v zakonu, pa se še ne ve. Vsekakor minister meni, da je treba solo odpreti tudi za učence iz drugih okolišev, a spet ne toliko, da bi odrinali domače. Govorili so še o pomanjkanju kadrov, ki si iščejo boljše možnosti v novem podjetništvu. Kot meni minister, bo odlive zmanjšalo šele greenco spoznanje, da podjetništvo pozna tudi padce.

B. DUŠIČ-GORNIK

Polovica brezposelnih Posavcev brez poklica

Letos 8-odstotna rast brezposelnosti?

POSAVJE - V primerjavi z letom 1991, ko je brezposelnost v Posavju nenadoma porastla kar za 90 odstotkov, se zadnje čase rast umirja. Lani je bila še 36 odstotna (v republiki več kot polovico manjša), letos pa naj bi bila še 8 do 10 odstotna, če ne bo večjih pretresov v krški papirni in kovinarski industriji. Od decembra 1993 do danes se je število brezposelnih že zmanjšalo za 400 oseb, kar pa delavcem sevnike enote Zavoda za zaposlovanje ne vlija optimizma.

V Posavju zaposlujejo predvsem obrtniki in zasebna podjetja, medtem ko v družbenih podjetjih zaposlovanja ni. V lanskem letu je naraščalo povraševanje po občasnih in pogodbenih zaposlitvah ter zaposlitvah na črno, ki jih na Zavodu ne registrirajo. Uradno je bilo prijavljenih 2900 potreb po delavcih. V letošnjem letu je povraševanje po delavcih že za 80 odst. večje, kar je rezultat pogostega zaposlovanja za določen čas zaradi negotovih gospodarskih razmer, sezonskih zaposlitv, ponovnega sofinanciranja pripravnosti, nadomestnega zaposlovanja namesto tujev in pogodbenega dela (obdavčitev!) ter pogoste menjave delovnih mest v zasebnem sektorju.

V minulem letu jim je uspelo zaseseti 2200 delovnih mest, torej manj, kot je bilo povraševanja. Med ostalim so k temu pripravljali izobrazbeno neskladjo. V Posavju iščejo predvsem delavce s 6. ali 7. stopnjo izobrazbe - ekonomiste in pravnike, pa tudi medicinske sestre, ekonomske tehnike in gostince. Delodajalci bolj kot formalno izobrazbo zahtevajo dejanski

Naj opozorimo, da je med brezposelnimi Posavci skoraj polovica (2470) nekvalificiranih ali priučenih oseb. Večina med njimi nima nima dokončane osnovne šole, 40 odst. je starih več kot 40 let in so zaradi tega težje zaposljivi. Toda mnogi med njimi imajo vsaj delovne izkušnje, medtem ko mlajši od 31 let, ki predstavljajo kar tretjino te skupine (samo v Posavju torej 800 ljudi!), nimajo niti tega. Na Zavodu so mnenja, da šolski sistem ne bi smel dopuščati tolkišnega števila mladih brez zaključene osmiletke in brez kakršnih kolik zaključenih strokovnih šol (vsaj skrajšanih programov). Vse kaže, da bodo ti brezposelnim le težko dobili zaposlitve, zato bi bilo za državo ceneje tako stanje preprečiti.

B. DUŠIČ-GORNIK

Krajanom Cerkelj ni do smeja

Od prve naslednje seje skupščine v Brežicah pričakujejo uporabne sklepne v zvezi z Romi v Gazicah - Bolj kot preteklo ravnanje je pomembno, kaj bo z Romi v bodoče

CERKLJE - "Končno nam je uspelo Rome pripeljati v skupščino!" je vzkliknil Ivan Kapušin, brežiški sekretar za notranje zadeve, ki je "zadolžen" za reševanje romske problematike v brežiški občini. Razprava se je začela, čeprav je bila skupščina že neslepna in ni mogla neneseti skleniti. Nastopil je Kapušin in povedal svojo zgodbo o Romih, govoril je delegat Blažič iz Dobove in hudo razjaril prisotne Cerkljane, zato so se oglasili kar štirje od njih. Vsak je povedal po svoje in vsak je trdil, da je resnica njegova. Romi niso povedali nič.

Res je, da ima brežiška občina 10 romskih družin z 39 člani, od katerih nihče ni zaposlen, čeprav so razen treh vsi mlajši od 40 let. Cerkljani otožjujejo občino, da je vrgla stran 350 tisoč tolarjev, kolikor je Savaproyekt zaračunal za študijo o ureditvi romskega naselja v gozdu Kruščice pri Gazicah, saj so ga risali na nacionaliziranih zemljiščih, ki jih lastniki zahvaljujejo nazaj.

Zanimivo je, da bi Romi še naprej leželi pod šotori in tisti "premožnejši" v lesensih barakah ter gazili do kolen po blatu, pa to razen domačinov ne bi nikogar skrbelo. Zgodilo pa se je, da so zap

Poslej še Krkin prstan kulture

Z letnega obračuna Kultурно-umetniškega društva Krka - Prvi Krkin prstan kulture so podelili Mariji Žveglič, ki je več kot deset let uspešno vodila društvo

UMETNIŠKI VEČER
SEVNICA - Zveza kulturnih organizacij Sevnica organizira v petek, 29. aprila, ob 20. uri v Lutrovski kleti na sevnškem gradu umetniški večer v počastitev 27. aprila, dneva upora proti okupatorju, in 1. maja, praznika dela. Nastopila bosta pesnik in igralec Tone Kuntner in mešani pevski zbor Jutranjka.

Ob zelo preglednem tiskanem poročilu o lanskem delu društva je o aktivnostih sekcij zgoščeno spregovoril njegov predsednik dipl. inž. Janez Bernik. Prijetno je zvedeti za razgibano društveno delo, ki tako kot to-

varna zdravil s svojimi najnovejšimi pomembnimi dosežki nenehno načrtno skrbir in neguje kulturno življenje med krkaši. Tako je Galerija Krka priredila lani 11 in letos že 3 umetniške razstave, v svojem ljubljanskem razstavišču pa 7 razstav. Uspešno je bilo tudi že 13. Krkino srečanje slovenskih slikarjev. Krkin gledališki klub v Ljubljani je lani imel v gosteh 8 znanih umetnikov ob nadpoprečni udeležbi delavcev podjetja in mesečanov. Na 16. Dolenjskem knjižnem sejmu in njegovih vzporednih predstavah smo bili priče močnega klitra in vestranske prizadevnosti društva. Kar 633 njegovih članov si je lani izposodilo iz potujoče knjižnice nekaj nad 3.000 knjig.

"Pojoči ambasador Krke" je njen mešani pevski zbor. Znova je ponesele ugled tovarne in sposobnosti njenih delavcev po Sloveniji, doma pa nas je vzradostil na številnih akademijah, prireditvah in zlasti ob 500-letnici Kolegiatnega kapitila v Novem mestu. Pevski zbor Krke goji tradicije družabnega povezovanja delavcev in sega zadnje čase tudi po zahtevnejših zborovskih skladbah.

V Krkinih zdraviliščih pestrijo gostovanje na Dolenjskem z razvijeno kulturno dejavnostjo, tako pa se trudijo tudi v njenem obratu v Ljutomeru. Razpravo so na zboru obogatili s predlogi in ocenami Marija Žveglič, Andreja Pelko in Boris Česen. Zanimiv je bil predlog prve predsednice društva Jože Miklševe, da naj programsko vodstvo sklepajo o uvedbi posebnega priznanja najzaslužnejšim članom društva: dobili naj bi Krkin prstan kulture. Prvi tak prstan je Joža Miklšek na zboru podelil Mariji Žveglič, ki je več kot deset let nadvse uspešno vodila društvo.

In se razveseljava novica: vodstvo tovarne je letos za polovico zvezalo denarno pomoč društvu za njegovo nadaljnje vestransko delovanje.

TONE GOSNIK

STIČNA SKOZI LETO IN DAN

STIČNA - V prostorih Slovenskega verskega muzeja v tukajnjem cistercijskem samostanu so v pondeljek, 25. aprila, ob 17. uri odprli razstavo fotografij p. Branka Petauerja, Zbirko svojih del je naslovil Stična skozi leto in dan.

- Gorje državi, ki ima ljubljansko TV. (Mastnak)
- Večina pesnikov se rodi šele po svoji smrti. (Lichtenberg)

Zanimiva, a s pomanjkljivostmi

Nova hrvaška knjiga o Gorskom Kotarju, v kateri je govor tudi o slovenskem obrežju Kolpe in Čabranke

Knjiga "Stare slave djedovina" (Stare slave očetinja) je pred kratkim izšla v nakladi 2.000 izvodov. Avtor je pater Dominik-Dinko Kovač, izdajatelj Hrvatska katolička misija v Hanauu (Nemčija), tiskana pa je bila na Reki. Govori predvsem o župnih na območju Gorskega Kotarja.

Knjiga je v pretežni meri izbor časopisnih člankov raznih avtorjev, ki so pisali o teh krajinah z območja, ki so ga že pisci pred stoletjem imenovali kar "hrvaška Svica", zdaj pa govore o tem območju kot o "zakopanem biseru turizma", kar velja tudi za obmejne slovenske kraje. Avtor v uvodu pravi, da je napisal kot znanstveno ali statistično delo in da je dajal prednost prim vitem in literarnemu izrazu. To je v knjigi tudi videti, saj bralcu dobi vtič, kot da je zgodovina tega območja začela s Frankopani in Zrinski, nikjer pa ne omenja Ortenburzanov in Celjanov, ki so tudi gospodarili na precejšnjem delu tega

območja. Čeprav piše o cerkvah in cerkevni zgodovini, tudi ni nikjer omenjeno, da je faro v Gerovem (ki je najstarejša na tem območju danes Hrvatske) ustanovila ribniška prafara. Priznati pa je treba, da je dokaj natančno zapisal, da je župnik v Brodu na Kolpi Juraj Pipinić bil v letih 1669 in 1670 zelo goreč pristaš zrinjsko-frankopanskih zarotnikov (proti avstroogrskemu cesarju) in je organiziral 800 vstajnikov ter se pripravil, da bo z njimi vdrl na Kranjsko do Kočevja.

Z veliko ljubeznijo in poznavanjem je pisal tudi o gerovski Sveti gori, pod katero ležijo Mali Log, ki naj bi bil rojstni kraj Petra Klepeca, in Plešci, kjer se avtor pred 50 leti rodil. Po seboj pohvala zaslubi njegovo pisanje o ljudskih običajih, predvsem pa njegovo prizadevanje, da bi ohranil domača narečje, ki ga imenuje "gerovski jezik", in je enako na hrvaški in slovenski strani Čabranke in Kolpe. Za to narečje pravi, da je nastalo, ko so se hrvaški begunci po vpadanju turške sile začeli vračati iz Slovenije, Avstrije in Banske (civilne) Hrvatske in so s seboj prinesli tudi jezik, ki so se ga naučili v tujini. Jezik, "ki so ga prinesli, je imel sledove stolnega mešanja s slovenskim posebno dolenskim govorom in narečji."

J. PRIMC

OBISKALI SMO SAMOSTAN IN KNJIŽNICO

Imeli smo kulturni dan. Šli smo v krški samostan, kjer smo obiskali patrino Metodo. Najprej nas je peljal v samostansko knjižnico, ki je stara 350 let, in nam povedal veliko zanimivega. Na policih 250 let stare omare so zložene 350 do 400 let stare knjige, njihove platnice so narejene iz bukovega lesa. Napisane so v nemškem in latinskem jeziku. Med njimi je tudi kopija biblije, ki jo je Jurij Dalmatin prevedel v slovenski jezik. Najstarejša knjiga v knjižnici je bila napisana leta 1501 in ima prek 3.000 strani. Vseh knjig je okoli 1.500. Nato nas je pater peljal v galerijo. Tam so razstavljene stare slike. Pater nam je pripovedoval o zgodovini teh slik. Potem smo šli v cerkev, ki je obnovljena. V njej je 300 let star križ in 500 let star kip Marije. Veliko smo zvedeli tudi o zgodovini te cerkve. Odšli smo še v knjižnico, ki se imenuje po Janezu Vajkardu Valvasoru. Poleg knjig so tu na razpolago tudi revije, kasete, CD-i in video kasete. 3.000 bralecem je na razpolago 54.000 knjig.

MATEJ KRANJC
4. c, OŠ Jurija Dalmatina, Krško

KULTURNI DAN

Kulturni dan smo preživel v Ljubljani. Razdelili smo se v dve skupini. Prva skupina si je ogledala prostore Radia Slovenija, druga pa prostore slovenske televizije. Videli smo več studiev, kjer snemajo razne oddaje. Videli smo tudi mnogo kulic in drugih pripomočkov. Ob velikem satelitskem krožniku nam je prijazen gospod razložil, kako sprejemajo sliko s satelitom. Posebej nas je zanimalo, kako pride slika iz studia v naše domove. Bili smo tudi v prostorih, kjer skrbijo za zvok, in v režiji. Ogledali pa smo si tudi, kako snemajo televizijski dnevnik. Potem smo odhiteli še v Cankarjev dom, kjer smo si ogledali mladinsko glasbeno matinico z naslovom Peer Gynt z glasbo Edvarda Griega. Po predstavi smo imeli še nekaj časa za v trgovine, nato pa smo se polni lepih vtičov odpeljali domov.

DARJA DULC
7. r., OŠ Škočjan

Področna revija folkloru v Trbovljah

Brez novomeškega Kresa

TRBOVLJE - Osem folklornih skupin se je v soboto zvečer predstavilo na letosnji reviji folklornih skupin Posavja, Dolenjske in Zasavske, ki sta jo skupaj organizirala ZKO Trbovlje in Združenje folklornih skupin teh treh regij. V združenju je navada, da revijo organizirajo vsako leto v drugi občini.

Na odru trboveljskega kulturnega doma je najprej svoje delo spletom kozjanskih plesov predstavila folklorna skupina KUD Oton Župančič iz Artič, sledil je nastop skupine "Svoboda" iz Trbovlje z belokranjskimi in nato skupine "Duplo" iz Pišec s štajerskimi plesi. Folkloristi DKD Svoboda Senovo so predstavili splet prekmurskih plesov, nova skupina "Vidovo" iz Šentvida pri Štencu pa dolenjske plesne. Folkloristi skupina "Javorje" iz Šmartnega pri Litiji je nastopila z gorenjskimi plesi in skupina iz Račne pri Grosupljem s spletom goriških plesov.

V Trbovljah so bili tako v soboto zvečer prikazani plesi in običaji iz vseh koncov Slovenije, kakor jih znajo in poznavajo posavske, dolenjske in zasavske folklorne skupine. Kot gost revije je belokranjske plesne zaplesala tudi skupina srednješolskega kulturnega društva iz Trbovlje, žal pa na letosnjo revijo ni mogla priti najmočnejša skupina na tem območju - folklorna skupina "Kres" iz Novega mesta. Strokovnjaki Zveze folklornih skupin Slovenije so kljub temu ocenili, da gre za močno revijo, ki s svojo visoko ravnijo preseneča. Folkloristi so bili še posebej veseli ocene Draga Kuneja iz Inštituta za narodopisje (sicer tudi člena skupine Kurja koža), ki je ocenil glasbeno spremljajo skupin in petje. Revijo si je, kot ostale podobne revije v Sloveniji, ogledal tudi republiški selektor, ki bo zbral udeležence republiškega festivala folklornih skupin v Beltincih.

B. D.-G.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in ob 21. ur
NOVICE,

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
in
mladinska oddaja MKC TV
vsak pondeljek po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

PRIPRAVE NA SREČANJE RECITATORJEV

ČRNOMELJ - Zavod za izobraževanje in kulturo bo priredil že 4. srečanje recitatorjev osnovnih in malih šol Bele krajine. Srečanje bo junija ob 45. obletnici smrti pesnika Otona Župančiča, tema pa bo animacija lutk. V okviru priprav na to srečanje je bilo 18. aprila predavanje režisera lutkovnih predstav Edijsa Majaronja. Danes in jutri bodo ob 10. uri v črnomaljski knjižnici potekale ustvarjalne delavnice, na katere vse zainteresirane prisrečno vabi jo.

I. B.

O HRVAŠKO-TURŠKI VOJNI

NOVO MESTO - Hrvatski kulturni dom iz Novega mesta priredi v okviru svoje tradicionalne tribune "V sredo ob 18-ih" v malih dvoranih Dolenjskega muzeja predavanje dr. Mirka Valentica, direktorja Instituta za novejšo zgodovino v Zagrebu, o stolnem hrvatsko-turški vojni od bitke na Krbavskem polju do bitke pri Sisku. Predavanje bo v sredo 4. maja ob 18. uri.

V. G.

VSAK JE NAPISAL KNJIGO - Učenci osnovne šole Center so se skupaj z učitelji mimo pouka lotili doslej največje projektno naloge pod naslovom "Knjiga skozi čas". V štirih mesecih so domala vsi učenci od 1. do 8. razreda zbirali, zapisovali, raziskovali in ustvarjali. Vsi, kar so ta čas pripravili, so pokazali na veliki razstavi, kjer je bilo res kaj videti. Zbirali so stare knjige, zapisovali pregovore, pravljice in ljudske pesmi, raziskovali naše bralne navade in vpliv televizije naše, izdelali lasten vodnik planinskih izletov, napisali vsak svojo knjigo, prevajali angleški in nemški jezik, izdelali računalniško revijo, opozorili na pomembne obletnice, napisali stripe in plakate, ilustrirali in vezali knjige, izdelovali reciklirni papir, predstavili slovenske jedi. Morda jih bodo s to prelep razstavo še kam povabil? (Foto: J. Pavlin)

SLIKALI SO NOVO MESTO - Mladi nadobudni slikarji 19. osnovnih šol Dolenjske in Bele krajine, med katerimi so bili trije predstavniki tudi iz begunske šole, so v soboto slikali in risali po ulicah Novega mesta. Pobudnik že drugoge takšnega srečanja je Ljubljanska banka - Dolenjska banka. Udeleženci kolonije so svoja dela razstavili v avli grmske osnovne šole in bodo na ogled do sredine maja. Srečanje je bilo popestreno tudi s predstavljivjo umetniškega risalnega in šolskega programa avstrijskega podjetja Koh-I-Noor. Na sliki: Tako sta pod arkadami Elektrotehne mestno hišo slikali Vesna Šprogar iz Semiča in Darja Korelc z Mime. (Foto: J. Pavlin)

Šola v kulturnem domu?

Šola na Dvoru, ki je stara 120 let, precej pomanjkljiva - Zahteve Kluba za boljšo šolo Dvor

"Osmega aprila 1872. leta je krdeželski šolski svet dal prvo pomoč k zidavi nove šole na Dvoru. Knez Karl Auersperg je prevezel šolsko zavetništvo, brezplačno je odstopil zemljišče, opravil ključavninčarska dela, peči, les in ostalo tesarsko gradivo, nove šolske klopi dal novi šoli zastonj. G. župan in posestnik Janez Zurec, se zaveže, da bo brezplačno pripravil vse kamenje. Vse gradivo: kamenje, les, opeko so zvozili vaški posestniki. Čez dve leti se odpre nova šola in prične se pouk v njej." To beremo v šolski kroniki.

Minilo je torej že 120 let in šola na Dvoru je v tem času sprejela veliko nadobudnežev. Vsa ta leta ni doživelna dobiti sprememb. Pred nekaj leti pa so končno uredili centralno ogrevanje. Da so prostori tesni, slabno osvetljeni in da nudijo bistveno slabše možnosti za pouk pod ostalih šol, je ob svojem rednem obisku potrdila tudi služba za epidemiologijo, higieno in ekologijo iz Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto. Ugotovljene so številne sanitarno-higienične in tehnične pomanjkljivosti. Marija

Legan, vodja podružnične šole na Dvoru, je povedala, da je šolska oprema dotrajana in da v šoli ni primernih prostorov za telesno vzojgo in da je zato pouk v razredih. Telovadnega orodja ni, otroci se najlepše razgibljejo ob lepem vremenu na zunanjem igrišču, ki si ga delijo z otroki iz vrtca.

Glede na številne probleme so starši izvolili odbor, ki bo skušal ustvariti boljše možnosti za pouk na šoli. Odbor, ki se je že sestal, se imenuje "Klub za boljšo šolo Dvor". Ocenil je, da je 72 šolskih otrok, ki obiskujejo pouk, nujno potrebuje osnovne pogoje za učenje, saj so otroci izpostavljeni številnim nevarnostim. Razpravljal je tudi o telovadni. Predlagal je, da če ni možna novogradnja, je potreben dogovor o obnovi starega kulturnega doma, v katerem bi bil prostor za telesno vzojgo najmlajših. V odboru so tudi zahtevali sprememb v delegiranju staršev in učiteljev tako v svet šole Žužemberk kot v svet staršev. Zdaj iz podružnične šole na Dvoru ni predstavnika in je šola v neenakovnem položaju.

S. MIRTIC

DOLENJSKI LIST

tel. 068/323-610
fax: 068/322-898

REVJA GLASBENIH ŠOL - Na vsakoletni reviji učencev in učiteljev glasbenih šol Dolenjske, Posavja in Bele krajine, ki so jo tokrat pripravili Črnomlji, so se predstavili glasbeni iz Bržic, Črnomlja, Krškega, Novega mesta, Sevnice in Trebnjega. S tamburaškim orkestrom je revijo odpril Silvester Mihelčič najmlajši. (Foto: I. V.)

V PONOS BREŽIŠKI GIMNAZII - Američanka Sue Brems je ob prihodu v Slovenijo prostovoljno prevzela dodatno poučevanje prvega jezika brežiških gimnazijev, da bi zapolnila svoj čas in počela nek

dežurni poročajo

"OSKUBEL" OBRAČALNIK - V času od 17. do 18. aprila je neznan storilec v Rumani vasi prišel v gospodarsko poslopije in z obračalniku odmontiral pogonske jermenice, vodilno jermenico, jermen z vgrajenimi kovinski zidovi in kompletom vodila. Storilec je lastnika J. V. oškodoval za okrog 100.000 tolarjev.

UKRADEL PONJAVA - V noči na 18. april je neznanec prišel na dvorišče stanovanjske hiše na Hrastu pri Jugorju ter ukradel ponjav. S tem je lastnika B. P. oškodoval za 40.000 tolarjev.

ZMAKNIL PROMETNI ZNAK - V noči na 18. april je neznan storilec v križišču šolske ceste in Ulice Otona Zupančiča ukradel prometni znak "Enosmerna cesta" in s tem javno podjetje Komunala oškodoval za okoli 10 tisočakov.

OB ŠPORTNE COPATE - 19. aprila je nepridržljiv iz garderobe v trebinjski osnovni šoli ukradel športne copate Nike in s tem učenca oškodoval za okrog 14.000 tolarjev.

V AVTO PO RADIOKASETOFON - 18. aprila je neznanec iz osebnega avtomobila, ki ga je imel K. P. iz Vavte vasi parkiranega pred zdravstvenim domom v Novem mestu, ukradel radiokasetofon in s tem lastnika oškodoval za 23.756 tolarjev.

POPOLNOMA UNIČIL SOVAŠČANOV BMW

RIBNICA - J. N. iz Gornjih Lepov pri Ribnici je 18. aprila okoli 23. ure parkiral pred hišo osebnih avto BMW, pustil kontaktni ključ v avtu in odšel na večerjo. Povečerji pa je ugodil, da avta ni, in je ob 23.07 obvestil ribniško policijsko postajo, da mu je neznanec pravkar odpeljal avto. Policisti so že 8 minut kasneje našli avto ob Gorenjski cesti v Ribnici pri hiši št. 73. Ugotovili so, da je neznanec "izposojalec", ki se mu je očitno zelo mudilo, zapeljal na blagem ovinku s ceste v skladovnicu drevesnih debel, od tam ga je odneslo še v drevo in končno tudi v hišo. Seveda je bil avto popolnoma uničen. Policisti sumijo, da je vozilo vzel O. B. iz Gorenjih Lepov, ki je njihov dobrski znanec. Dejanje je zanikal, zato so poklicani na pomoč se izvedence iz Ljubljane.

DOKUMENTI SO MU POTEKLI

KRŠKO - 19. aprila so krški policisti legitimirali 31-letnega Z. A., državljanja ZRJ iz Samodraža brez zaposlitve. Policisti so ugotovili, da mu je veljavnost potnega lista in delovne vize potekla že lani 24. avgusta, po tem pa ni zaprosil za podaljšanje delovnega dovoljenja niti ni zapustil Slovenije. Zoper njega so napisali predlog sodniku za prekrške.

ZAVRNILI 20 TUJCEV

KRŠKO - 19. aprila je bilo od 6. ure zjutraj do naslednjega dne do 6. ure na območju krške UNZ zavrnjenih 20 tujcev: 2 državljanja ZRJ, 14 hrvaških državljanov, 4 državljan BiH.

Hudo ga je pretepel in pustil

Na novomeškem sodišču je bila obravnava zoper Dušana Joviča iz Novega mesta, ki naj bi lani decembra tako hudo pretepel Borisa Zupančiča, da je kasneje umrl

NOVO MESTO - Lani decembra so okrog polnoči na novomeški avtobusni postaji pred lokalom Ines našli hudo pretepenega 25-letnega Borisa Zupančiča iz Srebrnič, ki je čez nekaj dni za poškodbami v novomeški bolnišnici umrl. Pred kratkim je bila na novomeškem temeljnem sodišču obravnava zoper 25-letnega Dušana Joviča iz Novega mesta, ki naj bi usodenega 20. decembra Zupančiča hudo pretepel. Senat ga je spoznal za krivega in mu za kaznivo dejanje posebno hude poškodbe prisodil 5 let zapora, ker pa to ni bilo edino kaznivo dejanje, ki naj bi ga storil (obtožen je bil tudi vroma v kiosku Braneta Petriča v Novem mestu in poškodovanje izložbenih šipe pri Foto Adi, nedolgo tega pa mu je bila izrečena tudi pogojna kazen za odvzem motorne vozdila), se je sodišče odločilo za enotno kazen 5 let in osem mesecev zapora. Sodba še ni pravnomočna.

Obtoženi Dušan Jovič je pred soodiščem povedal, da sta se z Borisom pozvala že dalj časa. Usodnega dne sta se srečala v mestu že dopoldan in sta skupaj popivala, kadila, zaužila pa sta tudi nekaj pomirjeval, do katerih je Jovič prisel mimo recepta. Okrog 11. ure zvečer ju je na avtobusni postaji opazil tudi varnostnik, ko je odpravil še zadnji avtobus. Nekaj pred polnočjo je v pisarno slišal odmevanje udarcev. Šel je pogledat ven in pred lokalom Ines zagledal, da na tleh leži moški, nad njim pa je nekdo držal nogo. Vrnil se je v pisarno in poklical policiste. Čeprav so ti zelo hitro prišli, so na kraju pretepa našli le nezavestnega Zupančiča, storilca pa ni bilo več nikjer. "Spomnim se, da sem imel v sebi že precej alkohola in

da sva se sprla, zakaj, pa ne vem. Spomnim se le, da je Zupančič ležal na tleh," je pripovedoval obtoženi Jovič.

Oče pokojnega Borisa, Jože Zupančič, je povedal, da je sina nazadnje videl 10. decembra, ko ga je peljal v psihiatricko bolnišnico v Vojnik. Kasneje je izvedel, da so ga po štirih

• Senat je Dušana Joviča spoznal za krivega in mu za posebno hude poškodbo prisodil 5 let, za veliko tativno 5 mesecev in za poškodovanje tuje stvari 3 mesece zapora; za vse skupaj enotno kazen 5 let in 7 mesecev. Ker pa je bil nedolgo tega pogojno obsojen zaradi odvzemja motorne vozdila, je senat pogojno kazen preklical, ker je v pogojni dobi storil nova kazniva dejanja (pogojno je bil obsojen na tri mesece zapora) in izrekel enotno kazen 5 let in 8 mesecev zapora. V prestano kazen se bo štel tudi pripor, ki ga je sodišče zaradi ponovitvene nevarnosti podaljšalo do pravnomočnosti sodbe. Plačila kazenskih stroškov je oproščen, medtem ko je fotografu Adiju Zagrljač dolžan plačati razbito šipo. Med obteževalne okoliščine je senat štel Jovičevu predkazovanost, zlorabo pijač in tablet in dejstvo, da se je znesel nad slabotnejšim in ga potem pustil brez pomoči, med olajševalne okoliščine pa težave v mladosti, njegovo priznanje in popravljenost, da se poboljša.

dneh izpustili, ker niso imeli dovolj prostora za združenje. Oče je povedal, da je bil sin takrat, ko ga je peljal v Vojnik, zelo izčrpelan in slaboten. "Po tistem, ko mu je umrla mama, je živel več drugje kot doma. Bil je samovoj, ni pa bil agresiven in pretepaški," je povedal Borisov oče. Boris je bil izučen za inštalaterja, vendar stalne zaposlitve ni imel, preživljal se je s priložnostnimi deli. Tudi Center za socialno delo je v poročilu zapisal, da Zupančič sicer ni imel urejenega življenja, vendar socialne podpore ni prejemal. Zapisali so še, da je bil kot osebnost vodljiv in nenasilen.

Sodni izvedenec psihiatrične stroške in predstojnik centra za mentalno zdravljenje v Ljubljani, prof. dr. Jože Lokar, je dejal, da obtoženi v trenem stanju načeloma ve, kakšne nepravnosti počne, ko je pijan, vendar je pri njem težnja po omamljjanju mo-

LASTNINILI KOKOŠI

KOČEVJE - 24. aprila zjutraj je O. L. iz Trate v Kočevju prijavil, da mu je neznanec ponoči odnesel šest kokoši. Visti noči so izginile vse kokoši tudi iz kurnika ob Tomšičevi cesti. Ta pa tavnine ni prijavila policistom, češ da je to enkrat pred leti že storila, pa so ji odgovorili, da še ukradenega golfa niso našli, pa naj bi njeno kuro!

Nekdo pa le ni bil toliko naven, da ne bi vprašal ribniške police, kako je s tem krediti. Policisti so hitro ugotovili, da je iznajdljive pokasiral od naivnežev že prek 200.000 tolarjev. Preiskovalnega sodnika so zaprosili za zaseg kopij listin o izplačilih. Denar na pošto še kar prihaja, vendar je izdana preveden, da ga naslovnik ne sme več dvigati. Seveda so poslovneži tudi zaslislali. Ta pa se je hudoval, češ da gre za danes normalno poslovovanje, in dodal: "Kaj pa mislio ti naši Slovenci? Informacija se danes vendar plača!"

Zoper iznajdljivega ekonomskoga filozofa so policisti že napisali ovadbo zaradi sumnje goljuje. Tako ostaja poslovnež le še, da bo prepričal sodnika o pravilnosti takih ekonomskih posegov. J. PRIMC

KOČEVJE - 24. aprila zjutraj je O. L. iz Trate v Kočevju prijavil, da mu je neznanec ponoči odnesel šest kokoši. Visti noči so izginile vse kokoši tudi iz kurnika ob Tomšičevi cesti. Ta pa tavnine ni prijavila policistom, češ da je to enkrat pred leti že storila, pa so ji odgovorili, da še ukradenega golfa niso našli, pa naj bi njeno kuro!

Nekdo pa le ni bil toliko naven, da ne bi vprašal ribniške police, kako je s tem krediti. Policisti so hitro ugotovili, da je iznajdljive pokasiral od naivnežev že prek 200.000 tolarjev. Preiskovalnega sodnika so zaprosili za zaseg kopij listin o izplačilih. Denar na pošto še kar prihaja, vendar je izdana preveden, da ga naslovnik ne sme več dvigati. Seveda so poslovneži tudi zaslislali. Ta pa se je hudoval, češ da gre za danes normalno poslovovanje, in dodal: "Kaj pa mislio ti naši Slovenci? Informacija se danes vendar plača!"

Zoper iznajdljivega ekonomskoga filozofa so policisti že napisali ovadbo zaradi sumnje goljuje. Tako ostaja poslovnež le še, da bo prepričal sodnika o pravilnosti takih ekonomskih posegov. J. PRIMC

KOČEVJE - 24. aprila zjutraj je O. L. iz Trate v Kočevju prijavil, da mu je neznanec ponoči odnesel šest kokoši. Visti noči so izginile vse kokoši tudi iz kurnika ob Tomšičevi cesti. Ta pa tavnine ni prijavila policistom, češ da je to enkrat pred leti že storila, pa so ji odgovorili, da še ukradenega golfa niso našli, pa naj bi njeno kuro!

Nekdo pa le ni bil toliko naven, da ne bi vprašal ribniške police, kako je s tem krediti. Policisti so hitro ugotovili, da je iznajdljive pokasiral od naivnežev že prek 200.000 tolarjev. Preiskovalnega sodnika so zaprosili za zaseg kopij listin o izplačilih. Denar na pošto še kar prihaja, vendar je izdana preveden, da ga naslovnik ne sme več dvigati. Seveda so poslovneži tudi zaslislali. Ta pa se je hudoval, češ da gre za danes normalno poslovovanje, in dodal: "Kaj pa mislio ti naši Slovenci? Informacija se danes vendar plača!"

Zoper iznajdljivega ekonomskoga filozofa so policisti že napisali ovadbo zaradi sumnje goljuje. Tako ostaja poslovnež le še, da bo prepričal sodnika o pravilnosti takih ekonomskih posegov. J. PRIMC

KOČEVJE - 24. aprila zjutraj je O. L. iz Trate v Kočevju prijavil, da mu je neznanec ponoči odnesel šest kokoši. Visti noči so izginile vse kokoši tudi iz kurnika ob Tomšičevi cesti. Ta pa tavnine ni prijavila policistom, češ da je to enkrat pred leti že storila, pa so ji odgovorili, da še ukradenega golfa niso našli, pa naj bi njeno kuro!

Nekdo pa le ni bil toliko naven, da ne bi vprašal ribniške police, kako je s tem krediti. Policisti so hitro ugotovili, da je iznajdljive pokasiral od naivnežev že prek 200.000 tolarjev. Preiskovalnega sodnika so zaprosili za zaseg kopij listin o izplačilih. Denar na pošto še kar prihaja, vendar je izdana preveden, da ga naslovnik ne sme več dvigati. Seveda so poslovneži tudi zaslislali. Ta pa se je hudoval, češ da gre za danes normalno poslovovanje, in dodal: "Kaj pa mislio ti naši Slovenci? Informacija se danes vendar plača!"

Zoper iznajdljivega ekonomskoga filozofa so policisti že napisali ovadbo zaradi sumnje goljuje. Tako ostaja poslovnež le še, da bo prepričal sodnika o pravilnosti takih ekonomskih posegov. J. PRIMC

KOČEVJE - 24. aprila zjutraj je O. L. iz Trate v Kočevju prijavil, da mu je neznanec ponoči odnesel šest kokoši. Visti noči so izginile vse kokoši tudi iz kurnika ob Tomšičevi cesti. Ta pa tavnine ni prijavila policistom, češ da je to enkrat pred leti že storila, pa so ji odgovorili, da še ukradenega golfa niso našli, pa naj bi njeno kuro!

Nekdo pa le ni bil toliko naven, da ne bi vprašal ribniške police, kako je s tem krediti. Policisti so hitro ugotovili, da je iznajdljive pokasiral od naivnežev že prek 200.000 tolarjev. Preiskovalnega sodnika so zaprosili za zaseg kopij listin o izplačilih. Denar na pošto še kar prihaja, vendar je izdana preveden, da ga naslovnik ne sme več dvigati. Seveda so poslovneži tudi zaslislali. Ta pa se je hudoval, češ da gre za danes normalno poslovovanje, in dodal: "Kaj pa mislio ti naši Slovenci? Informacija se danes vendar plača!"

Zoper iznajdljivega ekonomskoga filozofa so policisti že napisali ovadbo zaradi sumnje goljuje. Tako ostaja poslovnež le še, da bo prepričal sodnika o pravilnosti takih ekonomskih posegov. J. PRIMC

KOČEVJE - 24. aprila zjutraj je O. L. iz Trate v Kočevju prijavil, da mu je neznanec ponoči odnesel šest kokoši. Visti noči so izginile vse kokoši tudi iz kurnika ob Tomšičevi cesti. Ta pa tavnine ni prijavila policistom, češ da je to enkrat pred leti že storila, pa so ji odgovorili, da še ukradenega golfa niso našli, pa naj bi njeno kuro!

Nekdo pa le ni bil toliko naven, da ne bi vprašal ribniške police, kako je s tem krediti. Policisti so hitro ugotovili, da je iznajdljive pokasiral od naivnežev že prek 200.000 tolarjev. Preiskovalnega sodnika so zaprosili za zaseg kopij listin o izplačilih. Denar na pošto še kar prihaja, vendar je izdana preveden, da ga naslovnik ne sme več dvigati. Seveda so poslovneži tudi zaslislali. Ta pa se je hudoval, češ da gre za danes normalno poslovovanje, in dodal: "Kaj pa mislio ti naši Slovenci? Informacija se danes vendar plača!"

Zoper iznajdljivega ekonomskoga filozofa so policisti že napisali ovadbo zaradi sumnje goljuje. Tako ostaja poslovnež le še, da bo prepričal sodnika o pravilnosti takih ekonomskih posegov. J. PRIMC

KOČEVJE - 24. aprila zjutraj je O. L. iz Trate v Kočevju prijavil, da mu je neznanec ponoči odnesel šest kokoši. Visti noči so izginile vse kokoši tudi iz kurnika ob Tomšičevi cesti. Ta pa tavnine ni prijavila policistom, češ da je to enkrat pred leti že storila, pa so ji odgovorili, da še ukradenega golfa niso našli, pa naj bi njeno kuro!

Nekdo pa le ni bil toliko naven, da ne bi vprašal ribniške police, kako je s tem krediti. Policisti so hitro ugotovili, da je iznajdljive pokasiral od naivnežev že prek 200.000 tolarjev. Preiskovalnega sodnika so zaprosili za zaseg kopij listin o izplačilih. Denar na pošto še kar prihaja, vendar je izdana preveden, da ga naslovnik ne sme več dvigati. Seveda so poslovneži tudi zaslislali. Ta pa se je hudoval, češ da gre za danes normalno poslovovanje, in dodal: "Kaj pa mislio ti naši Slovenci? Informacija se danes vendar plača!"

Zoper iznajdljivega ekonomskoga filozofa so policisti že napisali ovadbo zaradi sumnje goljuje. Tako ostaja poslovnež le še, da bo prepričal sodnika o pravilnosti takih ekonomskih posegov. J. PRIMC

KOČEVJE - 24. aprila zjutraj je O. L. iz Trate v Kočevju prijavil, da mu je neznanec ponoči odnesel šest kokoši. Visti noči so izginile vse kokoši tudi iz kurnika ob Tomšičevi cesti. Ta pa tavnine ni prijavila policistom, češ da je to enkrat pred leti že storila, pa so ji odgovorili, da še ukradenega golfa niso našli, pa naj bi njeno kuro!

Nekdo pa le ni bil toliko naven, da ne bi vprašal ribniške police, kako je s tem krediti. Policisti so hitro ugotovili, da je iznajdljive pokasiral od naivnežev že prek 200.000 tolarjev. Preiskovalnega sodnika so zaprosili za zaseg kopij listin o izplačilih. Denar na pošto še kar prihaja, vendar je izdana preveden, da ga naslovnik ne sme več dvigati. Seveda so poslovneži tudi zaslislali. Ta pa se je hudoval, češ da gre za danes normalno poslovovanje, in dodal: "Kaj pa mislio ti naši Slovenci? Informacija se danes vendar plača!"

Zoper iznajdljivega ekonomskoga filozofa so policisti že napisali ovadbo zaradi sumnje goljuje. Tako ostaja poslovnež le še, da bo prepričal sodnika o pravilnosti takih ekonomskih posegov. J. PRIMC

KOČEVJE - 24. aprila zjutraj je O. L. iz Trate v Kočevju prijavil, da mu je neznanec ponoči odnesel šest kokoši. Visti noči so izginile vse kokoši tudi iz kurnika ob Tomšičevi cesti. Ta pa tavnine ni prijavila policistom, češ da je to enkrat pred leti že storila, pa so ji odgovorili, da še ukradenega golfa niso našli, pa naj bi njeno kuro!

Ford Paič pokrovitelj Vladke Lopatič

KRŠKA VAS - V petek opoldne sta v Krški vasi podpisala letno pogodbo o sponzorju podjetje Ford Paič in atletski adut Vladka Lopatič. Vladka, članica atletskega kluba FIT Brežice ter večkratna državna prvakinja v skoku v daljino in sedmeroboji, je nad razumevanjem in pomočjo Paičevih navdušena, saj je danes težko najti sponzorja, ki bi športnikom finančno prisločil na pomoč. Denar bo porabila za nakup specjalne atletske opreme, dodatne prehrane, za stroške priprav in nastope v tujini. Atletinja, njenega specjalnosti je sedmerobjo, načrtuje za leto udeležbo na evropskem pokalu skupine C v Ljubljani in na evropskem prvenstvu v Helsinkih, njena tista želja pa je doseči normo za obec tekmovanji. Kot je po podpisu pogodbe dejal Slavko Paič, je pomoč športnikom pri njih že nekaj običajnega, za domačinko Lopatičovo so se odločili predvsem zato, da bi kot obetača atletinja lahko uresničila svoje želje, in ni izključeno, da pogodbe prihodnjem sezono ne bodo obnovili.

MAJDA L.

SPORTNI EKIPA

Zaradi padca bo Lekše rezerva

Spidvejist iz Brezja je na dirki za svetovno prvenstvo posameznikov zamudil lepo priložnost - V naljenje tekmovanje se je uvrstil drugi Krčan Krešo Omerzel

KRŠKO - Speedway dirke za svetovno prvenstvo posameznikov na stadijonu Matije Gubca v Krškem se je udeležilo 16 tekmovalcev iz Italije, Francije, Madžarske, Avstrije, Slovaške, Češke, Ukrajine in Slovenije. Našo državo sta zastopala domačini Brezjan Grehard Lekše in Krešo Omerzel iz Krškega. Kljub močni konkurenči sta se naša tekmovalca dobro odrezala.

Že v prvi vožnji sta domača dirkača pokazala, da se bosta to nedeljo borila za uvrstitev med prvih osem in s tem za nastop na naslednji dirki za svetovno prvenstvo. Omerzel je prehitel le kasnejši zmagovalec Madžar Sandor Tihanyi, Lekšeta pa Čeh Jan Schinagl. V drugi vožnji je zavrnalo med gledalci, saj sta v isti skupini zastopala oba domačina. Zmagal je Lekše, drugi je bil Avstrijec Heinrich Schatzter, Omerzel pa je s tretjim mestom še uvel dragoceno točko. Tihanyi je tudi tokrat zmagal in zanesljivo prevzel vodstvo, ki ga ni izpustil do konca dirke, saj je bil potem še dvakrat drugi in v peti vožnji spet prvi.

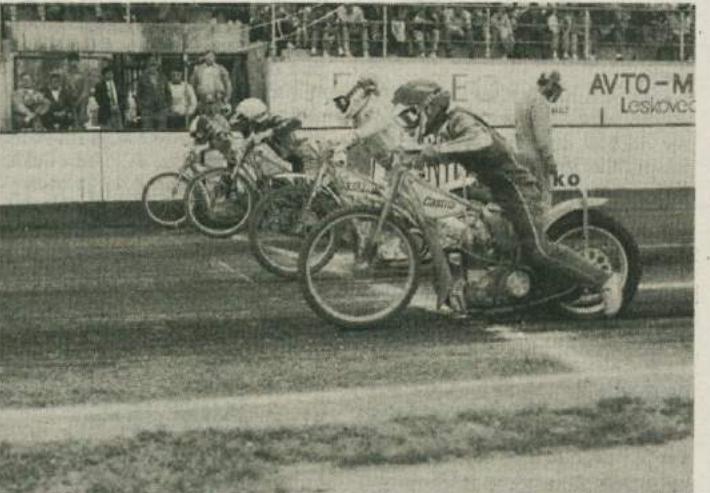
Tudi v tretji vožnji sta naša tekmovalca vozila po načrtih in osvojila točke, Omerzel je bil drugi in Lekše tretji; v četrti pa sta bila oba druga ter sta si s tem odprla pot za uvrstitev v naslednji krog tekmovanja za svetovno prvenstvo posameznikov. Omerzel je bil tudi tokrat drugi in tekmovanje zaključil z devetimi točkami, kar je na koncu pomenilo 7. do 8. mesto; dirka zadnje skupine, ki je bila gotovo najmočnejša ne nedeljskem tekmovanju, pa je bila prava drama, saj je odločala o takoj o zmagovalcu kakor tudi o razporeditvi na ostala mesta pri vrhu.

Lekše je odlično začel in se takoj prebil v ospredje. Ko ga je v drugem zavodu nekdo izmed tekmecev že želel prehiteti, ga je z zadnjim kolesom opazil po nogi in zrinil v ograjo, tako da se

zadari česar je zdrsnil na nevhaležno 9. mesto, kar pomeni, da bo v naslednjem krogu tekmovanja le rezerva.

Vendar dirke še ni bilo konec. Drugo mesto so si namreč delili kar trije tekmovalci, ki so zbrali po 12 točk, v dodatni vožnji pa je Italijan Andrea Maida, ki je bil na koncu drugi, zmagal nad drugim Madžarom Gaborjem Rothom, ki je bil na koncu tretji, in Slovakinom Gašparjem Forgačem, ki se je moral zadovoljiti s četrtim mestom.

I. VIDMAR

ZAGRIŽEN BOJ NA PESKU - Speedway dirke so v Krškem vedno dobro obiskane, organizatorji, člani AMD Krško, so tudi tokrat svoje delo odlično opravili, najlepša nagrada za njihov trud pa je uvrstitev domačega dirkača v naslednji krog tekmovanja za svetovno prvenstvo posameznikov. (Foto: I. Vidmar)

10 let karateja v Trebnjem

Več kot 60 članov, skoraj polovica pionirjev - Si bo trener KK Sankukaki - kenshikan priboril rjav pas?

TREBNJE - Karate klub Sankukai - kenshikan v Trebnjem je ob koncu marca praznoval 10-letnico delovanja. Ob tej priložnosti se je predsednik kluba Jože Rebolj zahvalil vsem zaslužnim za pomoč in sodelovanje pri razvoju in uspehih trebnjškega karateja. Predvsem pa naj poudarimo, da so Trebanci svoj jubilej obeležili delovno, se pravi s športnim dogodom. Mimogrede naj omenimo, da se je na turnirju v borbah in katah, ki so ga pripravili ob tej priložnosti, pomerilo kar 160 tekmovalcev v petih kategorijah in da je domačin Stanko Meglič v najmočnejši, srednji kategoriji osvojil odlično 3. mesto.

"Meglič in Denis Turk sta med najboljšimi karateisti v Sloveniji, kar sta dokazala z visokimi uvrstitevami na turnirjih, ki jih vsak mesec prireja naša sankukai organizacija oz. njeni klubi. Stanko je marca šel k vojakom, v TO Novo mesto, Denis pa končuje srednjo poklicno šolo. Vsekakor so dobri rezultati spodbuda za preostale izmed 60 naših članov, predvsem za najmlajše. V našem klubu imamo namreč tudi 28 pionirjev in 10 žensk. Vadimo vsaj dvakrat tedensko v stari telovadnici trebnjske šole," razlagata 28-letni trener kluba Zvone Breznikar.

Poleg že omenjenih Megliča in Turka imata zeleni pas pri Trebnjcih še predsednik Rebolj in Bojan Pivaševič. Zanje, predvsem pa za Breznikarja, ki ima že modri pas in se je odločil, da bo letos "polagal" še za rjavega, ne zadošča več tako poredka vadba. Breznikar se že poldrugo leto pripravlja za ta preizkus znanja oz. veščin karateja. Konkurenca je zelo močna, zato mora biti v vrhunski pripravljenosti, da ne bi pri izvajanjih tehnik, kamor spadajo na

Zvone Breznikar

nostni joge. Po seminarju za trenerje 25. aprila v Umagu se bo Breznikar s še nekaterimi člani kluba udeležil podobnega seminarja 23. julija. Poletne seminare, na katerih izmenjujejo izkušnje številnih karateisti in lahko vsak odnese domov kaj koristnega, sta dodelje podprtia zavarovalnica Tilia in TOM Mirna.

P. P.

Gimpex v Evropi

Straški raftarji 4. na tekm Evropske lige

STRAŽA - Vseslački straški rafting klub Gimpex so minuli konec tedna nastopili na 1. tekmi evropske rafting lige na Soči. Slovenski tekmovalci so dobro izkoristili domače vode in zasedli prvi pet mest. Podobno kot teden prej na državnem prvenstvu so tudi tokrat zmagali vseslački ekipi ljubljanskega Bobra, drugo mesto je s 16 sekundami zaostanka osvojila njihova druga ekipa, tretji je bil Royal, Stražani pa so tokrat nekoliko popravili slab vtič s prve letosnje tekme na Soči - za zmagovalci so zaostali 31 sekund in osvojili 4. mesto.

Na Soči je tekmovalo 16 posadk iz Avstrije, Češke, Nemčije in Slovenije. Na naslednji tekmi evropske lige, ki bo na reki Sanni v Avstriji, pričakujemo precej boljšo udeležbo, točke, ki so jih Stražani osvojili s 4. mestom na Soči, pa jima bodo prilepila na naslednjih tekmovanjih še kako prav.

ZMAGI IN PORAZA HRASTA

NOVO MESTO - V soboto so v squash klubu Mihe Legana na Mestnih njivah igralci in igralke novomeškega Hrasta odigrali zadnja dva kroga tekmovanj 1. državne lige. Moški ekipo Hrasta tokrat ni slo najbolje od rok. S Fit-topom iz Mengša je izgubila s 4:1, z brjanskim Konexom pa s 3:2. Čast novomeškega kluba so moral rešiti dekleta, ki so premagale Brjanke z 2:1 in Mengšanke z enakim izidom. Ob koncu ligaških tekmovanj je moška ekipa Hrasta zasedla 4. mesto, dekleta pa so peta. V ligi je nastopal 7 ekip.

VRHUNSKI KEGLJAČI V KRŠKEM

KRŠKO - Kegljaški klub Krško bo 30. aprila in 1. maja pripravil mednarodno tekmo v kegljanju, na kateri se bosta pomerili reprezentanci Slovenije in Hrvaške, v obeh ekipah pa bodo med ostalimi vrhunskimi kegljači nastopili tudi nekateri svetovni in evropski pravaki. Tekmovanje v hotelu Sremč se bo v soboto začelo ob 10. uri, v nedeljo pa ob 8. uri.

GAJ PREMAGAL RUDARJA

KOČEVJE - Nogometni kočevskega Gaja so v 23. krogu tekmovanja v drugi nogometni ligi v gosteh premagali moštvo trboveljskega Rudarja s 3:0. Zadetke so dosegli Šmajč, Muhič in Murn. Kočevci so še vedno prvi in imajo točko prednosti pred zasedovalcem Korotanom in Gramatexom.

DOBLOVA NA PRAGU PRVE LIGE

SEVNICA - Finalista končnice tekmovanja v vzhodni skupini druge rokometne lige, Sevnica in AFP Dobova, sta v Sevinci odigrala prvo finalno tekmo. Zmagala je ekipa Dobove s 24:19 (9:12), ki ima pred sečanjem na domači igrišču veliko prednost in je z eno nogo že v prvi ligi.

TURNIR PAROV

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Športni center Zdravilišča Šmarješke Toplice bo v soboto, 30. aprila, ob 10. uri pripravil teniški turnir parov. Tekmovati bodo po "dvojem cup" sistemu, dovoljujejo pa tudi nastop enega pri TZS rangiranega igralca v paru. Prijavite se lahko po telefonu 73-230 int. 329, prijavna pa znaša 1.500 tolarjev.

PRVA ZMAGA GRAHA

RACNA GORA - Novomeški jadralni padalec Marjan Graha je v soboto na Racni gori dosegel svojo prvo zmagu. V skokih na cilj se je pomerilo preko 60 tekmovalcev iz vse Slovenije. Graha pa si je prvo mesto zagotovil s skokom na 10-centimetrsko sredino cilja. Nastopil je tudi drugi Novomeščan Mitja Šuštar, ki pa se mu zaradi večje napake med jadranjem ni uspel bližati cilju.

Še dva poraza izolaterjev

Krka izgubila prvo srečanje polfinala pokala in tekmo upanja z Optimizmom - Slovo od prve lige?

NOVO MESTO - Čeprav so mnogi dolenški ljubitelji nogometne igre že proti koncu jeseni povsem odpisali moštvo Krke Novoterma, se v novomeškem klubu nikakor niso spriznili z izpadom iz lige. Podobno kot jeseni so tudi v pomladanskem delu prvega sedmeh tekm igrali z najmočnejšimi ekipami slovenske lige, začetek pravega boja za obstanek pa so napovedali že za 8. spomladanski krog, ko so gostovali pri viškem Optimizmu, moštvu s spodnjega dela sredine lastvice. Namesto zmage ali vsaj neodločenega izida, ki bi Novomeščani dajal upanje, da bi s bogatejšo berotočko ob koncu prvenstva obstanek zagotovili, se je na predvidevanjih zgrajena hiša iz kart začela rušiti.

S porazom na Viču je prišel čas, ko se bodo morali tudi največji optimisti sprizniti, da je za prvoligački nogomet in Novem mestu konec upov, saj se tako heterogeno in po tehničnem ter takmičenju znanju šibko ekipo, v kateri izstopata le karlovški vratar Pavčič in kamerunski reprezentant Ntoko, ne morejo kosati niti s slabšimi moštvi prve slovenske lige, čeprav naš nogomet spada na sam rob eksotičnih nogometnih del.

Oba zadetka na tekmi z Optimizmom so Novomeščani dobili na začetku prvega oziroma drugega polčasa, kar je pri njih že skoraj pravilo, medtem ko sami zadetka ne mo-

rejo dati niti takrat, ko imajo na igrišču premoč. Da so nogometni Krke Novoterma najslabši prav v prvih minutah srečanja, saj je že kar smešno potrdilo na prvem polfinalnem srečanju slovenskega pokala v Mariboru, ko so dobili edini zadetek že v 18. sekundi tekme.

Krka Novoterma ima sicer še vedno teoretične možnosti za obstanek v ligi, saj se razlika med 15. mestom in njimi zaradi poraza Marvico ni povečala, vendar so Novomeščani po izgubljeni tekmi z Optimizmom "krajši" za lepo priložnost, da bi se Kodeljevcem približali na tri točke, obenem pa jih do konca prvenstva ostaja le še sedem tekm.

Klub temu da so v letosnji sezoni

novomeški nogometni najslabši moštvo prve lige, pa imajo celo možnosti, da se uvrstijo v evropski pokal. Glede na to, da so v Mariboru izgubili le z 1:0 in da so za najboljšo štajersko ekipo zadnje čase izredno trd oreh, bi se lahko celo zgodilo, da na povratnem srečanju Mariborčane premagajo in se uvrstijo v finale pokala, kar bi v primeru, da bi se tja uvrstila tudi Olimpija, ki bo po vsej verjetnosti tudi državni prvak, pomenilo uvrstitev v Evropski pokal. K sreči je tu preveč če-jev, da bi se taká kombinacija res uresničila in bi slovenski nogomet v evropskem pokalu zastopala skromna ekipa iz druge lige.

I. VIDMAR

Sezono končale z zmagama

Odbojkarice Novega mesta so zmagale tudi na zadnjih dveh tekma - Bodo v 1 A ligi igrale tudi Krimovke?

NOVO MESTO - Novomeške odbokarice so, kljub temu da so si prvo mesto v play outu in nastop v 1 A ligi zagotovile že prej, zbrala dovolj moči in volje, da so zmagale tudi na zadnjih dveh tekma. Že v četrtek so igrale v Mariboru z drugo ekipo Branika in zmagale z 3:0, čeprav so se morale za uprek pa precej potruditi, domačinke so v treh nizih osvojile kar 32 točk.

Zadnjo teko letosnjega janje zelo uspešne prvenstva so odigrale le dan kasneje pred domačimi navijači. V prvem nizu je bilo precej očitno, da so dekleta z mislimi sezono že končala, saj so ga izgubile s 15:7, in to proti precej slabšim nasprotnicam iz predzadnjega ljubljanskega Tabora, ki tudi niso kazale pretirane volje za igro. Že v drugem nizu je bila slika Novomeščank povsem drugačna in tekme je bilo hitro konč, Ljubljjančanke pa so do konca zbrala vsega 15 točk.

Zal se je ženska obojkarska liga zapletila tik pred svojim koncem. Zaradi nepravilno registrirane igralke kopriskega Cimosa Ukrainske Skrune je mednarodna obojkarska zveza zahtevala,

da se finalni tekmi med Palomo Branikom in Cimosom razveljavita oziroma da se registrira s 3:0 za Palomo, čeprav so Koprčanke drugo tekmo dobitile. Slovenska zveza je šla se djele in Koprčanke izključila iz tekmovanja, prihodnje leto pa naj bi ekipa, ki bi letos osvojila najmanj drugo mesto v državi, ponovno začela s tekmovanjem v najnižji ligi. Z izključitvijo Cimosa pa je prišlo do sprememb tudi med ekipami, ki naj bi se iz play outa uvrstile v 1

2. junija: Ekološki spust s čolni po Kolpi od Osilnice do Fare, dolžina 21,4 km, težavnost 2 do 4;

21. maja: 1. kostelski planinski pochod. Trajal bo 7 ur. Začetek v vasi Potok;

12. junija: Tradicionalni turnir v barlinjanju na igrišču v Potoku;

26. junija: Tradicionalni turnir v marljavi nogometu v Fari, posvečen dnevni državnosti;

2. julija: Ekološki spust s čolni po Kolpi od Osilnice, mimo Fare in Zlobno do Bilpe. Zdržanec s čiščenjem rek Kolpe in njenega slovenskega brega;

15. avgusta: Tradicionalna zabavna prireditev s plesom v Fari;

14. do 20. avgusta: Kajakaška šola na Kolpi pri Fari;

Priča

»Organizacija je zame mafija«

Razrešeni poveljnik specialne brigade Moris Tone Krkovič je ponovno stopil v središče pozornosti, ko je prejšnji teden izročil dokumente, ki naj bi osvetlili ozadje nekaterih slovenskih afer. Za Dolenjski list govori o svojem dosedanjem delu na vojaškem področju, snovanju in utrjevanju brigade Moris, o obtožbah v Mladini in drugod, o aretaciji Milana Smolnikarja, o obtožbah o pretepaških morisovcih in drugih govoricah.

Na naša vprašanja je na svojem domu v Kaptolu odgovoril tako: "Izhajam iz rodu Uskokov in mi je bojevanje tako rekoč v krvi. Vojak sem od mladih let, saj sem bil že leta 1978 v zaščitni enoti glavnega štaba slovenske vojske na območju Kočevske Reke. Leta 1990 sem skupaj s sodelavci ustanavljal manevrsko strukturo narodne zaščite in sodim med očete slovenske vojske. Isteleta sem dobil tudi nalogo, da ustanovim specialno vojaško formacijo, to je današnji Moris, ki se je oblikoval v treh etapah: prva je bila od ustanovitve do začetka deset-dnevne vojne, druga do odhoda JLA iz Slovenije, tretja pa po odhodu JLA, ko smo na načrtan in inovativen način oblikovali našo brigado."

V letu 1992 se je začela organizirana in prefinjena gonja proti meni, ki je pripeljala do mojega nedavnega umika z dolnosti poveljnika specialne brigade Moris. Pojavljati so se začeli članki v Mladini in še nekaterih časnikih. Najprej tisti o švercu keramičnih ploščic, nato podtikanje prodaje vozil mitsubishi pajero pa fizični napadi na otroke itd. ter končno obtoževanja, da smo načrtovali državni udar in da smo zasedovali 30 politikov in novinarjev, skratka: da se vojska meša v civilno področje. Kar se tiče tihotapljenje ploščic, ni bilo nič res in sem vložil tožbo proti Mladini. Dokument o prodaji mitsubishi je čist ponaredek, saj Moris teh vozil nikoli ni imel. Poleg tega so objavljeni dokumenti o tem - in drugi tudi - ponaredek, saj v naši brigadi nikoli nismo uporabljali žiga državna tajnost, ampak največ strogo zaupno. Nobenega akta tudi nikoli nismo pošiljali z zaglavljom Ministrstvo za obrambo, na aktih je bil naš znak in ne znak ministrstva, poleg tega naše akte označujemo s povsem drugačnimi številkami, kot so bili označeni inkriminirani dokumenti. Drugače tudi vpisujemo datume na dokumente in dokumente žigosamo po svojem sistemu, ne pa tako, kot je na objavljenih. Poleg tega je bilo na teh ponarejenih dokumentih še veliko drugih neumnosti, kar jasno dokazuje, da gre za šarlatski ponaredek."

Vse te izjave je Tone Krkovič podkrepil tako, da je pokazal prave in ponarejene dokumente. Na nekem dokumentu so denimo pripisali izraz "pokrivanje", ki je čisto policijski in ne vojaški izraz. Tudi pisalnih strojev iz leta 1942, na katerih so bili nekateri "dokumenti" očitno natipkani, že dolgo nima, verjetno pa jih ima kot zapuščino UDBE Organizacija.

Skrivnostna Organizacija

"Večino teh dokumentov je Mladini očitno priskrbelo tako imenovana Organizacija, ki je novačila naše ljudi, da bi delali zanje, in jim objubljala službe, visoke plače, stanovanja, avte itd.", pravi Krkovič. "Smolnikar ni natančno povedal, kaj je Organizacija, a zame je to mafija, saj ni nikjer uznaknjena oziroma nista opredeljena njen obstoj in delo. Zato tudi trdim, da me s položaja ni umaknil Jelko Kacin, ampak mafija, ki je v javnosti z lažmi in obrekovanji ustvarila pogoje, da je bil moj umik v tistem trenutku edina racionalna poteza, ki je lahko pomirila napetosti, do katerih je prišlo v zadnjem času. Te napetosti so ustvarili oni brez vsake dejanske osnove, saj ne drže očitki, da sem švercar, absolutist, pučist, pa da sem pripravljal spopad s Hrvaško, da bi lahko prišlo do spopada s teritorialno obrambo itd."

Dokaj znano je tisto o Organizaciji in Mitji Kunstlju, ki nas je obveščal o vsem, saj je po vsakem sestanku napisal poročilo, denar, ki ga je dobil za informacije o vojski, pa je predal varnostni službi ministrstva za

obrambo. Kljub njihovim predstavljanjem z lažnimi imeni nam je uspelo ugotoviti nekatera pripadnika Organizacije, s katerimi so se sestajali naši, ki so navidezno prisli na sodelovanje z Organizacijo - mafijo. Znane so tudi zadeve, kako so si skušali agentje Organizacije pridobiti razne stvari, na primer prazen papir, ki ga je prej imel v roki kak pripadnik vojske ali ministrstva za obrambo, da bi kasneje nanj kaj natipkali in potem z dokazom prstnih odtisov ugotavljali in dokazovali pristnost takega dokumenta. Pa zadeva s policijskim pozivnikom, ki ga je Smolnikar dal enemu našem itd. Menim, da je cilj Organizacije ta, da bi nekateri obdržali oblast in privilegije. Tako pokvarjeno pa so delovali zato, ker pač pokvarjeno razmisljajo."

Nikjer ni dokazano, da so v očitanih pretepih sodelovali pripadniki Morisa oziroma če so, so bili upravičeni, kot na primer v Ljubljani, ko je nanje dvakrat streljal neki Črnogorec. Če bi bili krivi morisovci, bi nas olupili kot banano."

Zakonita aretacija

"Aretacija Smolnikarja v Depali vasi je bila po moje povsem zakonito dejanje,

FOTO: J. PRIMC

čeprav želijo nekateri to zanikati in preprečiti, da bi prišlo v javnost. To potrjuje 80. člen zakona o obrambi in zaščiti, ki pravi, da varnostni organ izvaja ukrepe za odkrivanje in preprečevanje dejavnosti, ki merijo na nasilno rušenje z ustavo določene ureditve in ogrožanje varnosti republike, če gre za takoj dejavnost v upravnih organih, pristojnih za obrambe zadeve v oboroženih silah ali proti navedenim organom in silam. In dalje govori ta člen o preprečevanju dejavnosti, ki merijo na odkrivanje zaupnih obrambnih podatkov oziroma načrtov uporabe oboroženih sil. Vprašanje, ki so zanimala agente Organizacije, pa so bila taka, kot da gre za vohunjenje proti tuji državi.

Nanašala so se na številčno stanje Morisa, njegovo organiziranost in bojno pripravljenost, moralno stanje pripadnikov enote, mobilizacijski čas Morisa in čas njegovega prihoda v Ljubljano, in na indice, ki bi kazali na priprave na vojaški udar.

Sicer pa smo mi o tej zadevi povedali že za knjigo podatkov, Smolnikar pa nič. Mi se čutimo javnosti odgovorne, oni pa očitno ne. Mi menimo, da imamo prav in nimamo kaj skrivati."

Govorce in podtikanja

In kako je z nasledovanjem politikov in novinarjev? Naj tu omenim svoj primer. Že pred javno objavo o takih početjih sem bil kot upokojeni novinar Dolenjskega lista in sedanji sodelavec tega časopisa nekajkrat opozorjen, da me zasleduje vojaška obveščevalna, ki ima nalogu obračunati z menom, ker izdajam vojaške skrinvosti. Šlo je za pobitje stekle lisice v vojaški jedilnici nekje na območju Kočevske Reke (natančnega kraja v tistem poročilu nisem omenil) in da zdaj lahko sovražniki namerijo tja raketo itd. Vsemu temu pa nisem posvečal posebne pozornosti, ker se mi je vse zdele smešno, neumno in nemogoče.

Krkovič pravi, da gre tudi v tem primeru gotovo za namerno podtikanje in neresnico.

Med raznimgovoricami je slišati tudi take, da gre v Sloveniji za pojavitve že znanih zgodovinskih stvari: Janša je deserter oziroma kaplar, kot sta bila Hitler in Tito, svečanosti Morisa naj bi bile podobne svečanostim, kot jih je prirejal Hitler s temačno glasbo, baklami ipd. Po teh govoricah naj bi se pokrivali tudi pretepi Hitlerjevih SA oddelkov in zdaj govorice o pretepi morisovcev. Težki časi v Nemčiji, brezposel-

nost ipd. so pripeljali Hitlerja na oblast. In končno, vodja SA Röhm je pomagal Hitlerju na oblast, ta pa ga je dal potem ubiti.

Na vprašanje, ali je razmišljal o tem, da ga lahko doleti Röhma usoda, Krkovič odgovarja: "V življenju smo preveč formalisti. Na ljudi gledamo skozi lepo oblikovane diplome, čine na ramenih itd., kar ne bi bilo nič narobe, če bi upoštevali tudi rezultate. Rezultat pa govorji o tem, da je deserter - če tako imenujemo Janšo - evidentno prekosil mnoge generale z vsemi vojaškimi šolami v Beogradu. Lahko bi si prišel čine generalov in maršalov, če bi se mu zdelo to potrebno. Pa si jih ni. Kot obrambni minister je bil civilist. O izgredih morisovcev pa sem že povedal. Pripisujejo jim tudi grehe drugih, ker imajo pač takamen. Res pa je, da niso angelki, ampak so v prostem času navadni mlađi ljudje."

Krkovič je povedal še več zadev, ki so bile objavljene v drugih časopisih in jih tu ne bi ponavljali (zadeva Suljevič, Janez Levstek in pridobivanje materialov, ki bi bremenili Drnovška in Kučana itd., itd.).

Izrazil pa je tudi prepričanje, da se bodo omenjene in druge zadeve v šestih mesecih, kolikor bo "na čakanju" pri Ministerstvu za obrambo razrešile, ker bo javnost spoznala resnico. To bi lahko pomenilo tudi njegovo rehabilitacijo ali pa - v skladu z znano novogoriško izjavo morda celo v skrajnem primeru - fizično likvidacijo. Ničesar se ne boji. Tako razmišlanje o resnici, ki bo prišla na dan, je vsekakor pošteno, vendar bo marsikdo menil, da je tudi zmotno, saj je splošno znano, da se dogaja pri nas vrsta sumljivih, da ne rečem kriminalnih zadev, ki že leta niso razrešene in je vprašanje, če kdaj bodo.

"Kaptol, to je domovina mojih prednikov. Tu so živelji stoljetja. Obnovil sem staro vodnjak, čeprav imamo vodovod. Nad vratim prenovljene hiše pa je kamen z monogramom mojega starega očeta, ki je bil tudi Anton, kot sem jaz, "je za zaključek pogovora dejal Tone Krkovič.

JOŽE PRIMC

zgodovinska dedičina: partizanski spomeniki

Ponos ali sramota?

Včeraj je bil praznik, eden redkih, ki je še ostal iz prejšnjih časov, pa naj se mu reče po novem dan upora ali po starem dan Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Niso bili redki, ki so tega dne obiskali Kočevski Rog in legendarno Bazo 20, ki je bila svoj čas zelo obiskana, danes pa...

"Je partizanski Rog še tisto, kar je nekdaj bil?" smo se vprašali in odšli do barak, kjer je pred 50 leti prebivalo vodstvo Osvobodilne fronte. Presenečenje nas je čakalo že na začetku. Okna in vrata Lukovega doma so bila zaprta, pot do Baze 20 pa je le bila prizerno označena. Pri prvih barak z odprtimi okni in vrati zagledam kanto z nafto in nekaj skodel; občutek je, kot da so nekoga presenetili sred dela. Grem naprej. Baraka, v kateri sta med vojno prebivala Božidar Jakac in njegova žena Tatjana, je polna listja. Baraka vodstva Osvobodilne fronte je zaklenjena; skozi okno vidim na mizah nekaj fotografij in orumenih dokumentov. Spustim se nižje v grapo k elektrarni. Nič pokradenega. Občutek imam, da bi lahko pognal generator, le kanticu naftne, tiste iz prve barake, bi potreboval. Drugačno podobno kaže baraka zaščitnega bataljona. S stropu visi del odtrganega ladijskega poda, neznan šaljivec pa je na vrata cekajevske barake, kjer so med vojno sestankovali Luka Leskošek, Miha Marinko, Lidija Šentjurc in Vida Tomšič, napisal Stranka demokratične prenove. V njej sem odkril tri ptičja gnezda. Na zadnji, 26. baraki, kjer je med vojno prebivala Pepca Kardelj, je že od daleč videti napis Pepco so ukradli.

Še slabše, če ne kar kritično, je stanje v pol ure hoda oddaljenih partizanskih bolnišnicah Jelendol in Zgornji Hrastnik. Izruvana bukev je porušila dimnico, precej poškodovala barako kuhinje in uničila večino barako za ranjence. Taščni sta torej danes Baza 20 in

bolnišnici. Navsezadnje sta po tolikih letih kar dobro ohranjeni, če pomislimo, da sta brez pravega gospodarja.

Baza 20 je zapisana med pet spomenikov narodnoosvobodilnega boja, ki jih je po mnenju strokovnjakov treba ohraniti in zaščiti. Med njimi so še bolnišnica Franja, slovenjgrška Trška gora in Tiskarna Slovenija na Vojskem. Bolnišnica Franja je med vsemi najlepše urejena, v najslabšem stanju pa je ta čas Baza 20.

Gostilničar Iztok Klemenčič je edini prebivalec tega nekdaj najbolj skritega naselja, ki je med vojno dajalo zavetisce slovenskemu vodstvu. V njem je prevzel nekdanji tako imenovani Mačkov hotel. Povedal je, da izletniki prihajajo na Bazo 20 od zgodnjih pomladni do prvega snega. Parkirišče pa bolj sameva kot ne, saj je veliko in je na njem prostora za 50 avtobusov. "Tudi avtobi sem ter tja se pripeljejo," pravi, "vendar v njih sedijo predvsem starejši obiskovalci, tudi nekdanji borci. Pokažem jim pot v gozd. Ko se vračajo, mnogi zmajajojo z glavo in pravijo, da bi si moral omisliti vodiča v skrbnika. Nič spobudnega jim ne morem povedati."

Z Baze 20 sem odšel k skrbnikom v Dolenjski muzej in na Zavod za varstvo naravne in kulturne dedičine in povprašal, kakšna osoda čaka partizanske spomenike na Rogu. Profesorica zgodovine in konservatorica Judita Podgornik je v svojem poročilu o Bazi 20 napisala, da sodi to območje v sam vrh pomembnih zgodovinskih spomenikov slovenskega naroda. Baza 20, Zgornji Hrastnik

in Jelendol so bili zavarovani z odlokom že leta 1952, pred dvema letoma pa je Skupščina občine Novo mesto sprejela odlok o razglasitvi Baze 20 za zgodovinski spomenik. V poročilu je zapisano, da so v zadnjih petih letih na Rogu opravili nekaj vzdrževalnih del. Zamenjali so razbita stekla, leta 1990 so temeljito obnovili štiri prve barake, ki stoejo v vrtači ob dohodu. Po besedah Judite Podgornik je stanje Baze 20 še kar zadovoljivo in bi se jo dalo z nekaj posegi in ob zanimivejši muzejski predstavitvi ponovno pripraviti za obiskovalce. Vendar bi morali objekte redno vzdrževati, da bi tako znižali stroške večjih konservatorskih posegov.

Kustos Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj meni, da bi nadzor nad Rogom moral prevzeti strokovne službe, ki se ukvarjajo s premično in nepremično dedičino. "Zastaviti bi morali celovit program obnove in varovanja avtentičnih spomenikov in celotnega Roga s postavljivo enotnim obeležjem na krajih dogodkov v preteklosti, ki so pomembni za slovenski narod. Ideologijo, takšno in drugačno, bi morala zamenjati strokovnost. Rog bi lahko postal zanimiva

turistična točka za vse generacije, le zaupati bi bilo treba stroki. Kratkočrno bi veliko pomenilo že to, da bi ministrstvo za kulturo skupaj z občino Novo mesto zagotovilo sredstva za zaposlitve vodča, ki bi bil sprva lahko tudi vzdrževalci in gospodar," meni Zdenko Picelj.

Spodbuden in obetaven je bil tudi obisk borčevske organizacije letosnjega 19. januarja pri ministru Sergiju Pelhanu v Ljubljani. Delegacija je ministru predstavila žalostno podobo celotnega roškega spominskega kompleksa. Minister je pozorno prisluhnih in potrdil, da bo ministrstvo uredilo pomajkljivo opredeljenja prava vprašanja in lastništvo spomenikov na Rogu, da bo zagotovilo zaščito spominskih objektov in sredstva za delo oskrbnika. Tudi kustos Muzeja za novejšo zgodovino v Ljubljani Matija Žgajnar je potrdil, da so razstavni predmeti in fotografije v osrednji baraki Baze 20 že precej uničeni, da pa njihova rekonstrukcija ne bi zahtevala večjih stroškov. Muzej v Ljubljani je pripravljen sodelovati pri ureditvi vsega potrebnega za ponovno oživitev zgodovinskega prizorišča na Rogu.

Na koncu zapišimo še, da je lani izpod peresa zgodovinarja Mitje Feranca izšla knjižica Vodnik po Bazi 20 in bližnjih partizanskih objektih, ki pa kmalu ne bo koristil nikomur več, če se stanje ne bo izboljšalo.

JANEZ PAVLIN

Koliko časa bodo zdržale lesene barake, ki so zvezčne narejene iz neodporne smrekovine?

V Novo mesto je priletela z neba

FOTO: I. VIDMAR

Zelja, da bi človek poletel kot ptica, je najbrž stara kot človeštvo, uresničena pa je bila šele leta 1903, ko sta brata Wright prvič poletela z letalom. Vendar letenje s pomočjo stroja ni tisto, kar človek občuti med prostim letom, ki ga doživi lahko le padalec, preden se nad njegovo glavo odpre kupola padala.

Ko se je pred kratkim na letališču v Prečni mudila slovenska padalska reprezentanca, ki se pripravlja na nastop na svetovnem prvenstvu na Kitajskem, smo se pridružili držnim fantom in dekletu ter si mojstrstvo ene najboljših padalskih ekip na svetu pogledali od blizu. Čeprav se vseh devet članov reprezentance ponaša z medaljami z največjih svetovnih tekmovanj in tudi svetovnih prvakov med njimi ni malo, je letošnje prvenstvo zanjo velik izziv. Na Kitajsko gredo po vsaj eno medaljo, želijo celo zlato, ostala mesta jih ne zanimajo. Kot ekipa so zelo močni, kar potrjuje tudi dejstvo, da bo moral vsaj eden od svetovnih prvakov ostati doma, saj bo ekipa še sama pet fantov, le edino dekle v reprezentanci, Irena Avbelj, ima že zagotovljeno vozovnico za na Kitajsko. Kapetan moštva je Dušan Intihar, tekmovalec z najdaljšim stažem v reprezentanci. Branko Mirt je bil svetovni prvak leta 1990 na prvenstvu na Bledu in spaša med starejše in izkušnejše tekmovalce. Bogdan Jug je bil svetovni mladinski prvak leta

1986 v Ankari, v članski konkurenči pa še čaka na svojo pravo priložnost. Roman Pogačar je dvakratni in še vedno aktualni svetovni prvak. Niti Irena Avbelj, ki je v padalsko ekipo prisla iz državne reprezentance v podvodni orientaciji, še prej pa je bila državna prvakinja in reprezentantka v plavanju in vmes še v plavanju s plavutmi, naslov svetovne prvakinja ne manjka, čeprav je v primeri s fanti, ki imajo ekipo, v slabšem položaju, saj je na tekmovanih sama in se ne more zanesti na podatke članov ekipe, ki so skočili pred njo.

Največ pričakujejo prav od skupinskih skrov na cilj, kjer med šestimi izredno močnimi ekipami Češka in Slovenija le nekoliko izstopata. Med posamezniki, kjer je konkurenca še močnejša, ni izrazitih favoritorov, zato se v boj za medalje lahko vmeša tudi kdorkoli izmed slovenske ekipe, največ možnosti za uspeh pa ima verjetno Roman Pogačar, ki je lani na svetovnem prvenstvu vseh deset skrov opravil brez kazenske točke in v "doptevanju" premagal še ameriškega

padalca, s katerim sta imela enak rezultat.

Minula novomeška padalska slava

Le redki Novomeščani se še spominijo, da tudi njihovi padalci nekdaj veliko pomenili tudi v jugoslovenskem merilu. Prva med njimi je bila Dara Uhan, večkratna jugoslovenska prvakinja, reprezentantka in udeleženka dveh svetovnih prvenstev. Dara sicer ni rojena Novomeščanka, v mestu pod Gorjanci pa je prišla na zelo nenavadnen način. Ko je državna reprezentanca leta 1971 trenirala na letališču na Lescah, je padalce vozil znani novomeški pilot arhitekt Zdenko Hlavaty, ki je reprezentantom želel Novo mesto pokazati iz zraka. Ideja, da bi se v mestecu ob Krki spustili s padali, je bila fantom in dekletu v padalu všeč, Hlavaty pa je predlagal, da skočijo pred tedanjim Krka oziroma sedanji Dom kulture. Dara, ki je Novo mesto videla prvič, se je zdelo središče mesta vse natlačeno s hišami, tako da si dogovorjeni cilj moral zadeći, sicer se je zgodilo tisto, kar je doživel Darin tovariš in trener Janez Brez, ki je skočil pred njo. Zgrešil je parkirišče pred kinom in pristal na stopnicah pred študijsko knjižnico, kupola padala pa ga je povlekla na cesto, kjer je obležal na cesti z razširjenimi rokami v položaju, kakršnega je imel kip svobode nad njim.

Dara Uhan na svetovnem prvenstvu na Bledu leta 1970

zamisli in izvedbe: pojopa

Od semena do šivanke

Kaj je pojopa? Le malokdo ta čas ve, kaj naj bi pomenila ta nova slovenska skovanka, ki je nastala v glavi Vesne Hrovat iz Novega mesta in ki je danes že tudi ime zaščitne blagovne znamke njenih izdelkov. Pojopa je predvsem oblačilo, za katerim stoji popolnoma neindustrijski način razmišljanja in načelo naravnosti. Nastane namreč iz naravnih materialov in popolnoma ročno. Jopa, ki nastane na tak način, res ne more biti navadna jopa, ampak je lahko le nekaj drugega, pojopa.

Zamisel o pojopi je dozorevala skoraj šest let. V tem času je Vesna Hrovat, ki je končala šolo za vrtnarstvo v Celju, osnovno zamisel o oblačilu iz povsem naravnih sestavin izpopnila in ob pomoči prijateljev in znancev iz društva Štajerske inicijativa za domačo in umetno obrt iz avstrijskega Gradea, katerega članica je že nekaj časa, oblikovala do zasnove, zrele za uresničitev. Na letošnjem sejmu mode na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je že pojavila med drugimi razstavljalci in s svojo sicer majhno kolekcijo zbudila nekaj pozornosti. Vrhinja oblačila, narejena iz volnenega blaga, ki ga je sama stekala na ročnih statvah, obarvala z naravnimi rastlinskimi barvili in sešila skoraj v celoti na roko, odlikuje preprost kroj, ki tako na viden način izpričuje naravnost in preprostost, ki sta osnovni načeli, na katerih Vesna Hrovat gradi. Druga večja javna predstavitev njenih izdelkov, tokrat kolekcije za pomlad in poletje, je bila med nedavnim umetniškim spektakлом Matjaža Bergerja Trije zadnji problemi telesa; artisti Oddelka za špekaklarske umetnosti Novo mesto 1917 in gimnasti so bili namreč oblačeni v njena oblačila. Predstavila pa se je že tudi v gradu Herberstein v Avstriji, kjer prirejajo tudi pomembnejše razstave, in v trgovini Štajerske inicijative v Gradcu.

"Blagovna znamka je stara še nekaj mesecev, saj je bila registrirana letos, ideja pa je dolgo rojevala," pravi Hrovatova. "Ime pojopa je zdaj zaščiteno ime za izdelke iz mojega programa. Kdor bo nosil tako jopo bo vedel, da nima jope ampak pojopo. Gre za skovanko, ki naj bi pomenila naravno oblačilo in že z nazivom samim izdelek ločila od drugih podobnih."

Po starem ljudskem izročilu

Naravnost se začne že pri izbiri osnovne surovine. Vesna za svoje izdelke uporablja lan, volno in konopljo. Gre celo tako daleč, da lan sama prideluje na njivi na Uršnih selih, pri tem pa ji pomagajo domači. Tudi konopljo bi pridelovala sama, vendar pravi, da bi bilo s tem preveč sitnosti; njivo bi morali čuvati 24 ur na dan, da bi prideka ne pospravil kak prodajale droge. Kako se lan prideluje in potem obdeluje, se je naučila pri Marici Cvitkovič iz Adlešičev, ki kot ena redkih še goji to staro opravilo.

Vesna Hrovat za statvami, kjer nastaja domače platno, volno blago in blago za pojopo.

FOTO: M. MARKELJ

nost preslici, ker dobim lepo nit. Nit je siva, zato jo s kuhanjem belim. Lahko bi sicer belila kasneje že stkanlo platno, a raje belim nit, ker je potem tudi tkanje lepše. Tkem na lesenih statvah. Kupila sem si stare, že rabljene. Mislim, da kar nekaj Slovenc še tako tke, vendar le za osebno uporabo. Tkanja je več vrst, jaz tem predvsem v platnovezavi in v vezavi keper in rips. Razlika je v prepletu nit. Tradicionalno slovensko tkanje pa je platnovezava."

Tudi barvila naravnina

Lanu ne barva, ker zaenkrat še nima na voljo naravnega barvila za lan. Vesna namreč ne pristaja na industrijska barvila. Njen izdelek mora biti ves iz naravnih snovi, torej mora biti tudi barvilo tako. Za volnene niti pa ima na voljo več naravnih barvil. Nekdaj so barvali samo s takimi, potem pa so industrijska barvila izrinila domača. Morda so za vse pogosteje alergije, ki mučijo sodobnika, kriva tudi oblačila iz umetnih materialov in obarvana z industrijskimi barvili. Kdo bi vedel, a dejstvo je, da oblačila iz lanu, volne in konoplje, obarvana z rastlinskimi barvili, ne dražijo kože.

"Narava je bogata in v nji lahko najdemo vse, kar potrebujemo. Tudi barvil je veliko, saj ima pravzaprav vsaka rastlina svoje barvilo. Na Slovenskem je precej rastlin, iz katerih se dajo dobiti naravna barvila in kih jih drugod po razviti Evropi ni več najti," razlagata Hrovatova. "Med takimi rastlinami je Rubia tinctorum oziroma barvilni broč po slovensko, ki je zelo cenjen vir rdečega barvila. Že v srednjem veku so to rastlino zanesli v Evropo, kasneje je pridelovanje zamrlo in danes se broč nahaja samo še kot podijavna rastlina. Najdemo jo predvsem v bližini starih naselij."

Pri izbiri rastlinskih barvil ji veliko pomaga znanka iz Avstrije magistra Margit Kincel, ki po starih ljudskih receptih ponovno izdeluje domača rastlinska barvila.

Vse to se skriva za nenavadno besedo pojopa. Pojope najbrž nikoli ne bodo osvojile širokega trga, saj gre v osnovi za unikatne izdelke, oblačila, rjuhe in brisače, ki jih je mogoče kupiti le v izbranih trgovinah, denimo v ljubljanskih in mariborskih trgovinah z izdelki domače in umetne obrti, ali pa naročiti pri Hrovatovi v podjetju Neapolis. Poletno kolekcijo iz industrijskega lanu z modnimi dodatki iz ročno pridelanega lanu pa Hrovatova ponuja v trgovinah Cliche v Ljubljani in City shop v Novem mestu.

MILAN MARKELJ

še 30 cm.

Novomeške padalce je Hlavaty "vozil" z dvokrilcem PO 2, ki je zadržal na višino 1.000 metrov potreboval več kot pol ure. Dara nam je v šali povedala, da je letel s hitrostjo traktorja. Skok iz dvosedčnega PO 2 je bil prav podvig. Letalo ni imelo kabine, zato je moral padalec najprej zlesti z ozkega sedeža, splezati na krilo ter se ritensko vrči v globino ter pri tem paziti, da se ne bi zapletel v vrvi, ki so držale krilo. Darin mož je celo predlagal, da bi bilo bolje, če bi se letalo obrnilo za 180 stopinj, tako da bi padalca enostavno stresli in sedeža.

Žal novomeško padalstvo v Prečni ni nikoli povsem zaživilo, po letu 1980 pa je popolnoma zamrlo. Razlogov, da se ta privlačni šport na Dolenjskem ni obdržal, je več. Imeli so težave z dovoljenji za organizacijo padalske šole, saj so morali delišča izvesti v Lescah, niso imeli ustreznega padala, pa tudi inštruktorjev je manjkalo. Ideja, da bi se padalstvo na Dolenjskem le prijelo, še obstaja, želi pa jo uresničiti v prihodnjih letih. Ze letos bo v Prečni državno prvenstvo v padalstvu, Lesčani pa so ponudili tudi pomoč pri organizaciji šolanja, ki naj ga bi vodil njihov inštruktor. Če bomo nad Novim mestom v prihodnje res večkrat občudovali pisane kupole, pa je odvisno predvsem od Dolenjev samih.

IGOR VIDMAR

naše korenine

Izgubljeno otroštvo

Čas je postal že nekako brezčuten, saj so mediji polni zgodb o trpljenju, o mrtvih, ranjenih, pregnancih in beguncih, o etničnem čiščenju. Čeprav se omenjene strahote dogajajo v drugi deželi in drugemu narodu, pa se nanje vendarle ne smemo takoj navaditi, da bi nas pustile neprizadete, kajti tisti, ki te stvari počno, računajo prav na to. Toda mi moramo ostati budni in se ne dati preslepiti. Zlasti zato, ker ni dosti manjkalo, da bi se take stvari nedavno dogajale tudi pri nas, pa tudi zato, ker so se nekoč že dogajale. Čeprav se čas hitro odmika, so priče med nami še žive, in prav je, da jim prisluhnemo ter njihovo pripoved od časa do časa obudimo, zlasti zato, ker krivice, ki so se jim zgodile, po petdesetih letih še niso poravnane.

Taka je tudi pripoved Franca Kostevca iz Straže pri Šentjurju. Ko se zgodba prične, mu še ni bilo deset let. Z materjo Marijo, starejšima bratom Raskom in Dušanom ter mlajšim bratom Marjanom in sestrico Mimico, ki je bila še dojenček, so živeli na Libni pri Brežicah. Okrog je divjala druga svetovna vojna in okupatorjeva vojska je preplavila Balkan. Očeta Franca, sobopleskarja po poklicu, je kralj vpoklical, da bi branil Jugoslavijo. Nekje na Hrvaškem je bil zajet in odpeljan v ujetništvo. Snežinke so že napovedovala prihod prve negotove zime in Kostevci so se pripravljali nanjo, kar so vedeli in znali. Tisti zasneženi dan so imeli ravno kolino, da bi si pripravili zimsko zalogo, ko je prišlo obvestilo: takoj je treba pripraviti najnujnejše za selitev v Nemčijo. Okrnjena Kostevčeva družina, z njimi je bila tudi teta Pepca, ni imela izbire. Na hitro so strpali skupaj nekaj oblačil, in že so jih z drugimi odpeljali v Brestanico. Otroške oči so še v dolgih letih lačnega izseljenstva in letih povojnega pomanjkanja videle kup svinskega mesa, ki je neizkorisčen ostal na domači mizi.

Zapuhal je vlak in jih odpeljal na dolgo pot v tujino, domov pa so ostali prepusčeni na milost in nemilost tujcem. Danes temu pravimo etnično čiščenje, ki ga obsoja ves svet, takrat pa je bil kontinent poln podobnih rewev in nikogar ni bilo, ki bi dvignil glas protesta.

Skupaj z drugimi nesrečniki iz Slovenije so jih strpali v taborišče v Šleziji. Franc se bolj medlo spominja imen krajev, koder so jih Nemci vlačili, jasno pa so mu ostali v spominu lakota, mraz, proti kateremu so se vsi razčepali komaj borili, in negotovost. Dobro se spominja tudi govoric, ki so se na začetku širile med ljudmi: da bodo Nemci otroke, ki niso sposobni za delo, pometali v vodo. Kadarko so torej šli preko mostu nad vodo, se je družina stisnila v gručo, obupana mati pa je držala v roki pripravljen nožič: "Raje jih pokončam sama, kot da jih bodo mučili drugi," je bila odločenja. No, nič razen nemških brč in udarcev se ni zgodilo. Na to pa so se taboriščniki počasi navadili. Soseda jin je v pismu dala vedeti, da bi če lahko bil nekje v nemškem ujetništvu. Preko mednarodnega

Malci in Franc Kostevc z vnucko Alenko

Rdečega križa so pričeli poizvedovati za njim. Poizvedovanja so dala rezultat: v letu 1942 so se z očetom zopet združili. Preselili so se v bližino mesta, kjer je delal oče.

Zivljenje pa je ostalo še naprej neznosno. Takrat so bili nastanjeni v bližini francoske meje. Fantje so moralni enkrat tedensko obiskovati šolo. Učili so jih v nemškem jeziku. Na hitro so jih sprejeli v Hitlerjugend in jih vadili korakati, saj so računali, da jih bodo lahko kmalu porabili za topovsko hrano. A se je pouk skoraj vedno končal v vesposplošnem pretepu, kajti domačini so priseljence omaloževali in zasmehovali. Nemške načrtle so prekrila oddaljeno grmenje. Prihajalo je od obale, kjer je čez Kanal že pljusknila zavezniška ofenziva. Grmenje se je vedno bolj grozeče približevalo in vsi so se pripravljali na umik. Tudi izseljenici so pospravili svoje revne imetje in se v vozovi umaknili petdeset kilometrov v notranjost. Tu, v Essingenu, so počakali, da je fronta udarila čeznjne. Vsi so bili skupaj: oče, mati, teta Pepca in zdaj že šest otrok, kajti v pregnanstu se je rodil najmlajši Karel. Zavezniški so jih najprej strpali skupaj na enem kraju in zastražili, kajti zagrizeni nacisti so se večkrat v civilu pomešali med ljudi in od tam napadali vojake. Pozneje, ko je nevarnost minila, so bili zavezniški bolj prijazni. Franc se spominja predvsem Amerikancev. Prvič je videl črnske vojake. Za otroke so imeli vedno pripravljeno čokolado. Radi so se družili z njimi, čeprav niso znali jezika. Kretanje in domišljjava sta nadomestili besede. Ko je nekoč, verjetno iz spopada, pritaval k njim ves zmuan in blaten ameriški vojak, so vedeli, da je potreben pijača. Ponujali so mu vse mogoče, črni vojak pa je z rokama mahal gor in dol, kot bi molzel, in dejal: "Mu, mu!" Takoj so vedeli, da bi pil mleko.

Ko so pripravljali na odhod v domovino, so zorele česnje, kjer pa so po skoraj štirih letih spet prišli na Libno, so bila že zrela jabolka, dom pa je bil prazen. Česar ni unicil okupator, to so raznesli drugi. Kredenco, ki je bila čisto nekaj posebnega, so odkrili pri neki ženski. Ni je vrnila, ampak je trdila, da je njena. Naslopl povratniki niso bili prijubljeni. Kot da bi bili oni krivi za vse žrtve v strahote, ki so se medtem doma dogajale, in kot da bi se jim bili namerno izognili. Njihovega trpljenja ni nihče cenil in še danes ni ovrednoteno.

Franc je po vojni pričel sam skrbeti za svoj kruh. Spoznal se je z Malci iz Straže pri Šentjurju in se tja pričenil. Tudi Malci, ki je knjižničarka v Šentjurju, ima svojo zgrobo, vendar o tej kdaj drugi. Povejmo le, da sta se v njunem zakonu rodila sinova Franci in Marjan in da imata zdaj že tri vnake, TONE JAKŠE

NAGRADA V LJUBLJANO IN NOVO MESTO
Žreb je izmed reševalcev 15. nagradne križanke izbral ZVONKO LAVBIČ-SAJE iz Ljubljane in MARTINO JERIČ iz Novega mesta. Lavbič-Sajetovi je pripadla denarna nagrada, Jeričeva pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrjenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 9. maja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 17. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo ureništva v Novem mestu.

REŠITEV 15. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 15. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: ALENKA. KER, IREALNOST, BIT, TANTA, EDIP, VTIS, PLAVANJE, KRA, ERIE, BJ, ZMES, CER, IRO, RAJNKI, ZVONAR, NIŽINA, AALAND, ENAKOST, NARDA, CAR, JIG, AVION.

prgišče misli

Svobodne Jugoslavije sploh ne more biti.
BORISLAV M. MIHIZ

Knjige padajo v praznino in mir.

MARIAN ROŽANC

So vojne, ki jih je vredno bojevati, še več, dolžnosti vsakega poštenega človeka je, da se v določenih okoliščinah vojskuje.

AMOZ OZ

Misel, da bi kdo uporabljal časopise za svoje zasebne cilje, pa naj so ti cilji še tako plemeniti, je pri nas v ZDA popolnoma tuja.

BEN BRADLEY

Za dober zakon je bolj kot sreča potrebnost.

G.G. MARQUEZ

zanimivosti iz sveta

Krvavi kot ameriškega panteona

Prihodnji mesec bodo v ZDA usmrtili serijskega morilca John Wayne Gacyja, ki je kriv umora 33 ljudi; sam se celo hvali, da jih je pobil še več. Morilec je v središču zanimanja, kot bi bil kakšen junak ali pomembna osebnost. Amerika se namreč navdušuje tudi nad zvermi v človeški podobi.

Američani ljubijo osebnosti vseh vrst. V nebo povzdigajo filmske igralce, športnike, pevce, politike in druge ljudi, ki se v čem posebej odlikujejo, pa je vseeno, kaj je to. V ameriškem panteonu nesmrtnih, ki ga zasedajo znane osebnosti iz sveta politike, umetnosti in zabave, je poseben kotiček rezerviran za najbolj mračne junake, med katerimi zasedajo najvišja mesta serijski oziroma množični morilci. V novejšem času sta se tem krvavim bogovom, katerih slavo razglasajo po radiu, televiziji, v filmih in knjigah, pridružila še dva, ki se bosta takoj zapisala v ameriški spomin: Henry Louis Wallace in Frank Potts.

Wallace je bil nekdaj diskdžokej žametnega glasu, ki je bil zaradi svojega prijetnega videza, sladkega nasmeha in sija osamljenosti deležen pri ženskah neomajnega zaupanja. Rade so ga vabile na svoje domove na večerjo in zlahka pristajale na sestanke z njim. 28-letni Wallace zdaj sedi v zaporu v Charlottu v Severni Karolini, obsojen pa je za umor 10 žensk. Sumijo, da jih je na oni svet spravil še precej več.

Spotts je tudi veljal za dobrega človeka. V malem kraju Estillfork v odmaknjenih gorah v zvezni državi Alabama, kjer je nazadnje prebival, so ga imeli za enega svojih. Vдовom je pomagal pri sekjanju drva, prijateljem pa prinašal pomaranče s Floride, kjer je delal kot sezonski obirač sadja. Toda policisti in agenti FBI so nedaleč od Pottsove barake našli truplo 19-letnega fantata in tako število umorjenih, ki naj bi jih imel na vesti Potts, zaokrožili na 15. Nista minila niti dva tedna od odkritja Pottsovih zločinov, pa se je že začelo romanje v Estillfork. Z avtobusi in osebnimi avtomobili prihajajo firbi z vseh koncov, da si vsaj od daleč ogledajo Pottsov barako. Ve se tudi, da bosta prej ali slej o njegovih zločinih napisana knjiga in posnet film. In Potts bo dobil svoje mesto v krvavem kotičku ameriškega panteona.

Ameriško očaranje nad velikimi morilci namreč kar traja. Kot ugotavljajo novinarji revije Time, se ljudje gnetejo v sodnih dvoranah, kjer potekajo sojenja morilcem, zelo gledane so televizijske oddaje, na katerih so

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	SEZUVALNIK	JEK	POSLOVNA KNJIGA	AVTOR: JOZE UDIR	SPLAVIMO- CEK ZA ODPRAVO PLODU	SIGRID UNDSET	TRDНОСТ МЕДИЈА О НЕВ СТВАРИ	RADIO GLAS LJUBLJANE	NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA
VRSTA POSODE				SREBRNIK V STARTEM BIZANCU					
GLAVNO MESTO ŠKOTSCHE				NIKO GRA FENAUER					
IME POL JELINCICA									
KDRO GOJI ATLETIKO									
NASILNA TATVINA									
ZLATO JABOLKO									
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	OBISKOVAC Svetega Kraja	NAGON	PRIVRZEC NEC JAINIZMA						
KRAJ V GORNJE SAVSKI DOLINI		IZDELoval ci GODAL IZ CREMONE	TROPSKA SMOLA						
OMOTEK				IGLA ZA KVACKA NJE					
POMLADNI MESEC			FR. SKLA DATELJ (FRANCIS)	INDIJSKI DROBIZ					
VELIKA PUŠČAVA NA SEVERU ČILA		SANJE CANKAR IVAN	ROZENA PLOŠCA NA NEBU VOSATIH KITOV	GERMAN. MIT. OREL PISATELJ BUCHWAL					
VNETJE NOSNE SLUŽNICE			ŽENSKO IME	VELIKAN					
				SEHENI DROBIR					

posnetki pogоворov s kriminalci, kot sta Jeffery Dahmer, kanibal iz Milwaukeeja, ki je raztelesil 17 mladeničev in jedel dele njihovih teles, ali David Berkowitz, ki je hladnotrvo postrelil šest ljudi v New Yorku. Ljudje so pripravljeni draga plačati minutu telefonskega pogovora z Johnom Waynom Gacyjem, ki je pobil 33 ljudi in čaka na izvršitev smrtne odsodbe enkrat v maju meseca.

Knjigarne so polne knjig o morilcih in njihovih zločinovih, ne manjka ne posebnih enciklopedij ne strokovnih in laičnih razprav

o kriminalcih te vrste, založniki tiskajo, ljudje pa prebirajo življenjepise morilcev, izpovedi njihovih bližnjih, popise umorov in podobno. Celo gledališče je zajel morilski duh in na nekaj odrih se kot osrednje osebnosti pojavljajo serijski morilci.

Svoj lonček so primaknili tudi drugi trgovci. Nora trgovina s spominki cveti, zbiralci si izmenjujejo sličice morilcev, majice z likom serijskega morilca Dahmerja gredo za med na koncertih težkometalnih skupin; stripe, v katerih nastopajo množični zločinci, polpismani prežekovalci tovrstne duhovne hrane mimogrede pokupijo. Nekateri zbiralci umetnin so pripravljeni plačati cel kup denarja za slike, ki jih je naslikal strašni Gacy. Njegove slike klovna dosegajo tudi 20.000 dolarjev; zločinec se je rad oblačil v klovna in tako našemljen zabaval otroke v soseščini.

"Serijski morilci so volkodlaki moderne dobe," pravi Hart Fisher, izdajatelj stripov o Dahmerju. Zanimanje navadnih ljudi za-

nje razlagata z radovednostjo, ki jih sili, da bi spoznali te grozljive stvore, ki so podnevi navadni ljudje, ponoči pa se spremene v pošasti. "Najbolj se za množične morilce zanimajo prav nenasilni ljudje," trdi pisateljica kriminalk Ann Rule. "Več ko zvemo o stvarih, ki se jih bojimo, manjši je strah."

Morda je res tako, da se z vsem pompom, ki ga zganjajo okoli serijskih morilcev, ljudje odrešujejo zla, a ne gre zanemariti tudi premisleka tistih, ki menijo, da se z vsem tem početjem v družbi vzgajajo novi in novi množični morilci, ki še čakajo, da si prislužijo svoje mesto v galeriji slavnih osebnosti, pa četudi je to njen najbolj mračen in krvav del.

MILAN MARKELJ

Ljudje ne pridejo na pomoč osamljenim.

P.HAUCK

Zlo se kot vedno znova, z vsako generacijo.

V. KAVCIĆ

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Alergijske bolezni dihal

Najvažnejše je, da se izognemo pohištву, ki ga ni mogoče dobro očistiti, da ne uporabljamo preprog, razen če jih lahko peremo in temeljito očistimo s sesalnikom. Zavese naj bodo lahke in pralne. Tla pokrijemo s plastično maso. Sobe opremimo le z najnujnešim pohištvtom. Bolnikova postelja naj ne bo iz žime, volne, perja ali morske trave. Vse to nadomestimo s penasto gumo. Pomagamo si tudi tako, da žimnice preoblečemo v plastično preobleko. Volumna pokrivala naj bodo preoblečena s pralnim blagom, ne smemo pa uporabljati preših odej, v katerih se nabira prah. V omaro spravljamo le najnujnejše perilo in obleko. Primerne so samo plastične, lesene in kovinske igrake, ker jih lahko umijemo. Od knjig imamo lahko le najnujnejše.

Bolnik naj ne nosi volnenih oblek. Če je preobčutljiv na živali, sko dlan, v stanovanju ne smo imeti domaćih živali.

Seveda ne zadostuje, da odstranimo alergen iz bolnikovega okolja, upoštevati moramo tudi neugodna dnevna razpoloženja.

Sicer pa naj bolnik uporablja za preprečitev bolezni intal ali dihal. Dihal je primeren, ker ga lahko dajemo v obliki tablet ali sirupa za majhne otroke. Predvsem preprečuje, da alergeni ne sprožijo astme in drugih alergijskih pojavov. Včasih povzroča utrujenost in zaspanost. Dihal dajemo odraslim in šolarjem po eno tableto dvakrat na dan, običajno zjutraj in zvečer. Predolskim otrokom dajemo sirup v odmerku glede na težo otroka.

Hiposenzibilizacija je zdravljenje astme s pogostim vbrizganjem majhnih odmerkov alergena. Zdravljenje mora trajati vsaj šest let. Hiposenzibilizacija je uspešna predvsem pri izolirani preobčutljivosti za pršico, pelod ter pik žuželk. Bolniki se odzivajo na tovrstno zdravljenje zelo različno. Pri mnogih ugotovimo izboljšanje zdravstvenega stanja, medtem ko se pri drugih stanje ne spremeni, pri nekaterih se celo poslabša. V splošnem so ugotovili, da v prvem letu zdravljenja ni moč pričakovati večjih sprememb, z vsakim naslednjim letom pa se doseže postopno izboljšanje.

Zdravljenje bronhialne astme

Preden začnemo zdraviti bronhialno astmo, moramo opraviti izredno zahtevne diagnostične postopke, da jo pravilno opredelimo. Bronhialna astma je bolezensko stanje, za katero so značilni astmatični napadi zaradi zoženja sapnic ter obilnega izločanja vlečljivega izpljunka. Bolezenski pojavovi so večinoma ponoči. Bolnik težko diha, piska in hrope ter kašča. Zaradi značilne anatomske zgradbe bronhialnega debla in zrelosti obrambnega sistema se pojavi pri otrocih prava bronhialna astma šele okoli šestega leta. Pri otrocih pogosto ugotavljamo obstrukтивni bronhitis.

Za zdravljenje bronhialne astme uporabljamo: zdravila, ki širijo sapnice (bronhilitatorje), zdravila za izkašljevanje, zdravila, ki topijo izloček sapnic, in antibiotike. Vse naštete antiastmatike lahko predpisujemo tudi otrokom, le v odmerku, ki je za otroke dovoljen.

Pri alergijski astmi je glavno bolezensko znamenje zoženje sapnic zaradi krča gladkega mišicija, ki ga odpravljamo z bronhilitatorji. Številni strokovnjaki so ugotovili, da delujejo omenjena zdravila, ko pridejo v pljuča, praktično takoj. Poglavitni bronhilitatorji so beta simpatikomimetiki, antiholinergiki in ksantinska zdravila.

(Se nadaljuje)

praktični
praktični
praktični
praktični
KRIŽ
A
Z

Za boljši okus

Marsikaj je dovolj le malenkost, da si pripravi jed olajšate delo ali da je jed okusnejša. Tako se na primer špinaca lažje in hitreje skuha, če jo daste pred kuhanjem v dobrsno soljeno vodo, potem pa jo operete in skuhati v kipeči vodi, ki ji doda manj soli kot običajno. Turška kava je okusnejša, če ji doda žličko čokolade v prahu. Vlečeno testo za zavitek pa prožnejše, če mu boste dodali malo kisa. Če ste jed preveč solil, dajte v lonec olupjen in na kose narezani ali naribani krompir, in težav s preslanjo jedjo bo konec. Lahko poskusite tudi s koščkom sladkorja, ki pa ga potopite v jed samo za nekaj sekund, da posrka sol. Drobtine na ovrtem mesu bodo mehkejše, če doda stepenemu jajuču žlico kiske smetane ali malo mleka. Mleko pa se vam ne bo sesirilo, če mu boste doda, preden zavre, malo sladkorja.

Krompirjeva ponev s slanino

Za 4 osebe potrebujemo: 1 kg krompirja, 2 srednje veliki čebuli, 100 g prkajene mesne slanine, 4 lovorjeve liste, sol, poper. Krompirje operemo in ga damo kuhat v toliko vode, da je pokrit. Nato ga ocedimo, opaknemo v mrizo vodo, ponovno ocedimo in olupimo. Čebulo olupimo in sesekljamo. Slanino narezemo na kockice. V ponvi popečemo slanino, da se hrustljavo cvre. Poberemo jo iz ponve. Krompir narezemo na drobne rezine. Na masčobi v ponvi ga popečemo 5 minut, vmes pa ga nekajkrat obrnemo, da so rezine enakomerno zapečene. Dodamo čebulo in lovorjeva lista in spet pražimo in mešamo 5 minut. Nazadnje primešamo popečene kockice slanine, solimo in popramo.

LEKARNIŠKA OMARICA - Za lajšanje manjših zdravstvenih težav ima skorajda sleherna družina priročno lekarino kar doma. Zdravila pa so pogosto istočasno tudi strupi, zato je pametno poskrbeti, da so na varnem. Estetsko in hkrati praktično izdelana hišna lekarniška omarica (v. 50 cm, š. 37,5 cm, g. 13,5 cm) ima osrednja vratca s ključavnico, v notranjosti poličko in ob straneh poseben skrit mehanizem za zaklepanje, s pomočjo katerega lahko odklenemo ali zaklenemo deset stranskih in dva zgornja predala. Intarzije krasijo omarico z vseh strani. Kdor je imel pravi ključek, je lahko skril v predalčke tudi druge drobne skrivnosti svojega življenja. Omarica je iz konca 18. stoletja; barvno razglednico z njeno podobo je moč kupiti v Dolenskem muzeju. (Pripravila zgodovinarka Majda Pungerčar iz Dolenskega muzeja)

In tradinovih kopiskov

Samod se lajdrajo - Grozni razvadi sta tod dve: A. da dekleta hodijo ven spati - ko bi bila jaz dekla, rekla bi, če nisem vredna toliko, da spim znotraj - pa grem. Ali Dolenke nimajo nič ponosa, so zadoljne s priliko, da se morejo lajdrati. B. Žegnanja. Dekleta ostajajo od hiše do večera in celo do drugega jutra in od tod prihajajo pankri etc.

Strašnejša od vsake druge - Naj huja palica je beraška. Med tem ko se nekteri zanikarni kmetavščini brez srama in straha spominjajo berašta, ki jim preti, govore mnoge mlade uboge deklice: Hujega stanu ni ko je naš. Zaslubi se komaj toliko, da si omisli človek potrebe cunje - še bi se nekako shajalo, ko bi kaj časa trpele. Ali slabe, kakor so že same po sebi, ogloje jih težko delo in pot. Dekle delamo samo za hrano, da ne poginemmo od lakote - prihraniti ne da se nič. Tako nam preteče mladost, starih dekel se ljudje boje, potikajo se sim ter tje po taberih, dokler jh tudi za najemne več nete in kaj potem? Treba je vzeti v roke beraško palico, ki je strašnega od vsake druge, ker tepe hujce in vse bolj v živo. Za to ni čudo, da se vsaka uboga rada moži, če že fant ima kaj ali nič - misli si, dobila bom človeka, čigar dolžnost je za me skrbeti.

Goste so se ob pol treh popoldne odpeljali z vlakom proti Ljubljani in se spotoma ustavili še v Gradcu in Črnomlju, kjer sta bili podobni slovesnosti. Veselje na metliški železniški postaji in v gostilnah se je tedaj zavleklo pozno v noč.

Prvi redni vlak na progi Novo mesto-Metlika-državna meja je bil potniški vlak št. 2211, ki je odpeljal iz Novega mesta 27. maja 1914 ob 4. uri in 12 minut ter prispel v Metliko ob 5. uri 48 minut. Iz Novega mesta je odpeljal skoraj prazen: v I. razredu ni bilo nobenega potnika, v II. so bili trije, v III. pa pet potnikov. V Metliko je prispel s 46 potnikami. Vlak je peljala lokomotiva 59.176 (JŽ 127), kot pripraga pa je bila dodana lokomotiva vrste 178 (JŽ 52). Osebje vlaka je bilo: strojevodja Kronegger, kurjač Briškon, vlakovodja Kovač, sprevodnik Čižman, sprevodnik Uschan in v priprigi Novak in Marinko.

Proga od Novega mesta do državne meje pri Metliku je dolga 49.158 km. Od Novega mesta se vzpenja do Rožnega Dola, kjer doseže najvišjo nadmorsko višino 373,618 m. Sledi spust skozi 1975 m dolg predor Semič in dalje po obronkih Vinske gore, od koder je čudovit pogled na vinograde in semiški predel Bele krajine. Za postajališčem Otovc se pne 225 m dolg viadukt Otovc, za postajo Gradac-Podzemelj je 86 m dolg most Krupa. Mejo med Slovenijo in Hrvaško pa prečka na 80 m dolgem jeklenem mostu preko Kolpe.

Pri gradnji belokranjske proge so postavili 3665 mejnikov, izdelali 290.000 m³ nasipov in skopali 56.166 m jarkov. Med Novim mestom in državno mejo pri Metliku je 8 mostov, 85 propustov, 31 podvozov in 7 nadvozov.

Most preko Krke

Most preko Krke v Novem mestu je dolg 185,88 m. Na obeh obrežjih so po trije oboki z odprtinami po 10 m. Preko reke pa je postavljena dvodelna jeklena konstrukcija 2 x 50 m v skupni teži 398,681 ton. Stebri mostu segajo do skalnatih podlage 4 m pod normalno vodo gladino do kote 158 m nadmorske višine. Jeklena konstrukcija

Karel Rustja DOLENJSKE ŽELEZNICE

je dobavila Delniška družba za strojogradnjo iz Prage, ostala dela pa je opravilo dunajsko podjetje Redlich in Berger. Partizani so 16. septembra 1943 minirali desni obrežni stebri (proti Kandiji), na katerem sloni jeklena konstrukcija, tako da je konec jeklene konstrukcije padel v Krko. Z dvigom jeklene konstrukcije so pričeli 24. julija 1945. Steber in zidan lok je obnovila prva slovenska gradbena zadruga iz Novega mesta, jeklena konstrukcija pa je sanirala Mostovna delavnica iz Ljubljane. Za dviganje jeklene konstrukcije so sestavili dva sklada iz 700 lesnih pravgov, ki so jih sproti sekali v bližnjem gozdu. Ker v času obnove ni bilo na razpolago dovolj gradbenega materiala in strojev, most ni bil obnovljen do 31. oktobra 1945, kot je bilo predvideno. Obnovo so zaključili 16. januarja 1946. Na mestu, kjer je železniški most, so Novomeščani zelo pogrešali brv ali most preko Krke, zato so množično hodili po železniškem mostu in se izpostavliali nevarnosti. Od januarja 1946 so si krajevni narodni odbori iz Novega mesta, Šmihela, Broda in Regröße vasi prizadevali za ustrezno brv ob železniškem mostu preko Krke. Namesto te so leta 1952 zgradili leseno brv 50 m nizvodno od železniškega mostu, kar pa je bila slaba in kratkotrajna rešitev, zato so leta 1963 zgradili ustrezno stezo za pešce ob železniškem mostu. Most je pred kratkim dobil prepotrebna cestnega sosedja.

Otvorški viadukt

Otvorški viadukt sodi med največje tovrstne objekte v Sloveniji, saj je dolg 225 m. Sedanj obliko je dobil z obnovo leta 1946, ko so namesto 52 m dolge jeklene predalčne konstrukcije med oboki zgradili še dva stebra in tri oboke.

Viadukt je bil zidan iz lomljenega kamna in se je lepo

večji prepad med materjo in hčerkjo. Nikolikoli si nihal na jasnom, kaj to je. Zavila bi z bolečino in uporom: Čemu si bila in si še vedno, tudi zdaj, ko si odrasla ženska, tako odklonila in nedostopna? Zakaj ne pustiš do sebe poti? Kdo in kdaj ti je vcepil prepirčanje, da je mati večno samo žrtvovanje in odpovedovanje, da nima svojega jaza, da ne sme imeti svojih hotenj, želja in strahov in napak? Pa tako sem te že zelela, najbolj od vseh! Mesece pred rojstvom sem nagonško čutila, da bo deklica, in določila sem ti ime. Kdo je iz tebe, podobne punčki na platnici spominske knjige, s prav tako zlatimi, svilatimi lasmi naredil meni uporno bitje? Daj, še je čas, da najdeš pot do mene, dokler še živim, potem ti bo nekoč žal in morda kdaj ravno tako hudo kot zdaj meni. Odprti mi srce in mi pokloni vsaj malo topline otroka! Zavila bi to, zajokala v nemoči in trpljenju, pa... predalečje, vse predaleč otrok, zdaj že davno odrasla in razumna ženska.

Zaprla je kovček, kjer je ostala spominska knjiga, in odšla dol po lestvi v večer, ki ga je pomlad tako čarobno zaokroževala v jasno noč, polno petja murnov. Čar večera je zanjo minil, pozabila je na košaro. Zdaj se ji je starček na stopnicah, dremajoč pod modrimi slapovi grozdastih cvetov dišeče glicinije, ki je padal skoraj na osivelno glavo, zdel bogat, o, kako bogat! Imel je nekaj, česar ona nima. Ni imel nobenega otroka, ki bi ga ne maral, čeprav ni bil boljši oče, kot je bila ona mati. Tako je v življenju: ljubezen in sovraščvo stojita z roko v roki kot svetla in temna plati tega sveta.

FOTO: M. MARKELJ

večji prepad med materjo in hčerkjo. Nikolikoli si nihal na jasnom, kaj to je. Zavila bi z bolečino in uporom: Čemu si bila in si še vedno, tudi zdaj, ko si odrasla ženska, tako odklonila in nedostopna? Zakaj ne pustiš do sebe poti? Kdo in kdaj ti je vcepil prepirčanje, da je mati večno samo žrtvovanje in odpovedovanje, da nima svojega jaza, da ne sme imeti svojih hotenj, želja in strahov in napak? Pa tako sem te že zelela, najbolj od vseh! Mesece pred rojstvom sem nagonško čutila, da bo deklica, in določila sem ti ime. Kdo je iz tebe, podobne punčki na platnici spominske knjige, s prav tako zlatimi, svilatimi lasmi naredil meni uporno bitje? Daj, še je čas, da najdeš pot do mene, dokler še živim, potem ti bo nekoč žal in morda kdaj ravno tako hudo kot zdaj meni. Odprti mi srce in mi pokloni vsaj malo topline otroka! Zavila bi to, zajokala v nemoči in trpljenju, pa... predalečje, vse predaleč otrok, zdaj že davno odrasla in razumna ženska.

Zaprla je kovček, kjer je ostala spominska knjiga, in odšla dol po lestvi v večer, ki ga je pomlad tako čarobno zaokroževala v jasno noč, polno petja murnov. Čar večera je zanjo minil, pozabila je na košaro. Zdaj se ji je starček na stopnicah, dremajoč pod modrimi slapovi grozdastih cvetov dišeče glicinije, ki je padal skoraj na osivelno glavo, zdel bogat, o, kako bogat! Imel je nekaj, česar ona nima. Ni imel nobenega otroka, ki bi ga ne maral, čeprav ni bil boljši oče, kot je bila ona mati. Tako je v življenju: ljubezen in sovraščvo stojita z roko v roki kot svetla in temna plati tega sveta.

Zaprla je kovček, kjer je ostala spominska knjiga, in odšla dol po lestvi v večer, ki ga je pomlad tako čarobno zaokroževala v jasno noč, polno petja murnov. Čar večera je zanjo minil, pozabila je na košaro. Zdaj se ji je starček na stopnicah, dremajoč pod modrimi slapovi grozdastih cvetov dišeče glicinije, ki je padal skoraj na osivelno glavo, zdel bogat, o, kako bogat! Imel je nekaj, česar ona nima. Ni imel nobenega otroka, ki bi ga ne maral, čeprav ni bil boljši oče, kot je bila ona mati. Tako je v življenju: ljubezen in sovraščvo stojita z roko v roki kot svetla in temna plati tega sveta.

Zaprla je kovček, kjer je ostala spominska knjiga, in odšla dol po lestvi v večer, ki ga je pomlad tako čarobno zaokroževala v jasno noč, polno petja murnov. Čar večera je zanjo minil, pozabila je na košaro. Zdaj se ji je starček na stopnicah, dremajoč pod modrimi slapovi grozdastih cvetov dišeče glicinije, ki je padal skoraj na osivelno glavo, zdel bogat, o, kako bogat! Imel je nekaj, česar ona nima. Ni imel nobenega otroka, ki bi ga ne maral, čeprav ni bil boljši oče, kot je bila ona mati. Tako je v življenju: ljubezen in sovraščvo stojita z roko v roki kot svetla in temna plati tega sveta.

Zaprla je kovček, kjer je ostala spominska knjiga, in odšla dol po lestvi v večer, ki ga je pomlad tako čarobno zaokroževala v jasno noč, polno petja murnov. Čar večera je zanjo minil, pozabila je na košaro. Zdaj se ji je starček na stopnicah, dremajoč pod modrimi slapovi grozdastih cvetov dišeče glicinije, ki je padal skoraj na osivelno glavo, zdel bogat, o, kako bogat! Imel je nekaj, česar ona nima. Ni imel nobenega otroka, ki bi ga ne maral, čeprav ni bil boljši oče, kot je bila ona mati. Tako je v življenju: ljubezen in sovraščvo stojita z roko v roki kot svetla in temna plati tega sveta.

KNJIŽNA POLICA

Disciplina bolečine

Nova pesniška zbirka Iva Svetine nosi naslov DISCIPLINA BOLEČINE. Knjiga je izšla pri mariborskih Obzorjih. Zunaj podobo s črno bleščecimi se platnicami in notranjo preglednost jo je dal oblikoval Jurij Kocbek. Posebno, duhovno bleščavo pa dajejo tej pesniški knjigi same pesmi. Spremni eseji je napisal avtor sam.

Zbirka obsegajo devetdeset naslovnih pesmi. Pesnik pravi, da jih je napisal poleti 1991, ko je pri nas potekala vojna za samostojno in suvereno državo Slovenijo. Pravzaprav so mu pesmi izpisovale prav posebno duhovno stanje in preplavile prosojno praznino, ki se je skotila v njem. Ni bilo strahu pred strahom, le prazno zrenje v prostor in čas tistega poletja. Tako, kot bi bolček otrok, ki se čudi vsemu ustvarjenemu.

Pesnik se je zavestno umaknil v osamo in tišino, saj je le tako lahko doživel te stance praznine, kakor sam imenuje svoje pesmi, ta "let osamljenega k samoti", ki ga vodi silna želja "živeti, četudi ne več jaz". Lirske subjekte se hoče gibati v svetu, za katerega sta značilna bit in bivanje, torej v carstvu duha in duhovnega. Zemeljski ostaja samo še jezik - jezik tistih glasov, tonov in znamenj, s katerimi sila duha izpričuje in odlikuje višje oblike bivanja.

Ob prebirjanju Svetinovih pesmi se zdi, da si slisimo poleg pesniškega glasu še neki drug glas, glas učitelja, modreca, svečenika, tistega, ki pozna vse zakone in skrivnost zemeljskega in nadzemeljskega, odgovore na vsa vprašanja. S tem je duhovni naboj, ki ga izzarevajo "stance praznine", samo še pridobil na sugestivni moči. Vsekakor pomeni zbirka Disciplina bolečine nov vrh v poeziji Iva Svetine.

IVAN ZORAN

Bolečina nedoživetega

Minuli mesec je preteklo 70 let od rojstva našega znanega in med bralci poezije priljubljenega pesnika Ivana Minattija, prav tako pa se je na okroglo obnovo obletnice objave njegovih prvih pesmi v partizanskih glasilih, tako da avtor po letih prisotnosti na slovenskem literarnem nebuh praznuje še Abrahama. V počastitev obeh obletnic je Mladinska knjiga izdala bibliofilsko in antološko izdajo njegovih pesmi v

knjigi BOLEČINA NEDOŽIVETEGA. K odličnosti izdaje veliko pridnejo reprodukcije risib in grafik likovnega ustvarjalca srednje generacije Borisa Jesiha. Oba svetova, Minattijev literarni in Jesihov likovni, sta se v knjigi presenetljivo lepo ujeli, kot da bi Jesih ilustriral Minattijske pesmi ali pa bi Jesihove litografije navdihnil pesniku katero od njegovih pesmi. Spremno besedo o Minattijski poeziji je napisal Boris Paternu, o eterični naravi kot Jesihovem neizogibnem idealu pa piše Milček Komelj. Na koncu je še bio bibliografski pregled.

Izborov in antoloških pregledov Minattijske poezije je izšlo prenenetljivo veliko, med drugim so zbirke, ki nosijo enak naslov kot najnovejša, izšle leta 1964, 1970, 1977 in 1993. Tokratni izbor je skrbno izbran in bralca vodi skozi ves pesnikov ustvarjalni lok od njegovih partizanskih pesmi do najnovejših, ki še niso izšle v knjižni zbirki. Razvidna sta pesnikova umetniška rast in zorenje, ki sta potekala na burnem ozadju dveh velikih preobratov, revolucije v družbi in modernizma v pesništvu. Vendar pesnika nista potegnili ne v radikalizem aktivističnega pesništva ne v radikalizem modernističnega poigravanja z besedami, Minatti je ostal zvest svojem temeljnemu čutenju in razumevanju poezije, ki mu je predvsem instrument osebne izpovedi. Najbrž je zaradi tega na svoj tih, nevsliljivi način, a neizrnljivo ves čas tu, trajno aktualen; njegova aktualnost je namreč umesčena v človekovo vsakočasovno spraševanje o samem sebi in svetu.

MILAN MARKELJ

telegrami

- Ob 40-letnici Slovenske kulturne akcije je Andrej Rot pri DZS izdal sistematični in kronološki pregled ustvarjalnosti te osrednje kulturne ustanove Slovencev iz zdomstva z naslovom REPUBLIKA DUHOV.

- V počastitev 70-letnice Alojza Rebule je Mihaela izdal njegov roman KAČJA KOŽA.

- Enotnost je izdala najnovejše delo dojema slovenske diplomacije Rudija Čačinoviča SLOVENSKO BIVANJE SVETA.

- Celjska Mohorjeva družba je izdala obsežno monografijo dr. Leva Menašja MARIJA V SLOVENSKI UMETNOSTI, ki na več kot 500 stranch v besedi in slikah predstavlja ikonografijo slovenske marijanske umetnosti od začetkov do 1. svetovne vojne.

Gradnja viadukta Otovec

Nikogar ne gane

Popolno kulturno mrtvilo v Loškem potoku kot da ne prizadeva nikogar

LOŠKI POTOK - O popolnem zatonu, nekaj izredno razvijene in razgibane kulturne dejavnosti smo že veliko pisali, kritično in z namenom, da se vendar kdo zgane, žal brez uspeha. Vzrokov nima smisla naštaviti, omeniti pa velja prizadevanja kulturno-umetniškega društva do konca 80 let, ko je še telo upanje, da se bodo našla sredstva za obnovo kulturnega doma.

Zaradi takšnega stanja vlagajo šola veliko naporov, da bi v televodnici postavili sestavljeni odber, kjer bi lahko igrala šolska dramska skupina, ki jo vodi prof. Moharjeva. Tako bi v kraj lahko pripeljali goste in nekoliko ublažili domače mrtvilo. Žal pa je ta zamisel na trhlih nogah, saj je tudi televodnica (dolga komaj za popolno igrišče košarke) v izredno slabem stanju in potrebuje izdatnih investicij.

Nesporočno je, da bo župnija kulturni dom dobila nazaj, bolj vprašljivo pa je, zakaj ga še ni. Nobenega droma ni, da bodo za gradnjo morali seči v žep država, občina in domače prebivalstvo. Morda prav v tej bojazni tiči vzrok, da se postopek vleče že nekaj let.

A. KOŠMERL

ODPRTO PISMO PREDSEDNIKU KUČANU

Odločil sem se, da naslovim na Vas javno pismo, ker me kot državljanu RS, kristjanu in krščanskega demokrata skrbni usoda sedmice, stvajoče v Cankarjevem domu. Osebno sem proti gladovni stavki, ker se lahko konča s smrtno, po mednarodnih merilih pa je, kakor sam dobro veste, gladovna stavka pač eden od načinov za izražanje nezadovoljstva v obstoječem sistemu, blago rečeno. Na Vas kot predsednika slovenske države so naslovili javni poziv, v katerem Vas med drugim vabijo na strečanje in odkrit pogovor ob okrogli mizi pred televizijskimi zasloni. Ker niste samo moj in naš predsednik, ampak tudi predsednik sedmice v CD, Vas v Vašem osebnem interesu, v interesu sedmice in v interesu slovenskega naroda oz. državljanov RS javno pozivam in prisrčno prosim, da se odzovete njihovemu vabilu in jih predhodno obiščete v CD.

IVAN KEPIC
predsednik regijskega odbora

DOMAČE TRNJE

- Predej stopiš mački na rep, si preskrbi dobrega advokata.
- Birokratice je pokopala gospodarstvo, "pogrebne stroške" pa plačujejo dakovapljevalci.
- Bojim se, da se bo obrambni tolar spreminal v sklad za streljanje kazal.
- Največkrat vzamejo pravico v svoje roke taki, ki jim roke prehitetejo možgane.

MARJAN BRADAČ

Upokojensko pismo vladi RS

S skupščine upokojencev - Priznanje Viktorju Bartolju, Francku Ožboltu, Francu Udovču in Ivanka Boltez

Letne občinske skupščine društva upokojencev Novo mesto, ki je bila 15. aprila, so se udeležili delegati enajstih društev, ki predstavljajo 6.400 včlanjenih upokojencev. Kot gostje so skupščini prisotovovali tudi predstavniki občine, LB-Dolenjske banke in invalidske organizacije.

Adolf Šuštar, predsednik zveze DU, je v poročilu povedal, da so bile v preteklem letu vse programske naloge uspešno opravljene z dobrim sodelovanjem in aktivnostjo vseh društev. Osnovna skrb in naloga zvezne in društve je in mora ostati nenehno prizadevanje za ohranjevanje in izboljševanje socialnovarstvenih pravic.

V razpravi je sodelovalo 14 udeležencev, ki so ocenili dobro povezanost in sodelovanje med republiško zvezo DU, občinsko zvezo in društvi ter drugimi organi in organizacijami in nakazali vrsto uspešnih dosežkov ter tudi opozorili na več problemov, ki vplivajo na gmotni položaj upokojencev. Dali so več pobud in predlogov za uspešno nadaljnje delo. Pozitivno so ocenili akcije in zahteve upokojencev, ki se kažejo v spremembah zakona o dohodnini, o spremembah zakona o večjem zastopstvu upokojencev in invalidov v organih ZPIS, o umiku predloga za podaljšanje intervencijskega

Sporočilo bralcem

V soboto, 23. aprila, je začel v Republiki Sloveniji veljati novi zakon o javnih glasilih, ki uredništvo daje več svobode oz. pristojnosti pri objavljanju pisem bralcev ali javnih izjav. Po novem uredništvo niso več dolžni objavljati vsakega mnenja ali izjave, imajo pa tudi pravico, da tovrstne prispevke skrajšajo, le povzemajo ali delno objavljajo, vse to pa v skladu z uredniško politiko glasila in prostorskimi možnostmi v njem. Dolenjski list bo kot nestrankarski in neodvisen časnik še naprej ostal odprt pri prispevki bralcev, ki pa naj bodo sporočilni in kratki, da bo ob omejenem časopismu prostoru kar največ ljudi lahko prišlo do javne besede.

Uredništvo DL

Karikatura: JOŽE FRIC

SLS razkriva svoj pravi obraz

Dvojno in zahrbtno politiko izvaja tudi vrh SLS v Trebnjem - Nazoren primer tega je delovanje Slovenske ljudske stranke v trebanjski kmetijski zadruzi

Stranka SLS se je ves čas izdajala za desno ali desnosredinsko stranko, ki naj bi se borila za dobro slovenskega kmeta, proti ostankom komunizma, proti korupeji in še čemu. S takšnimi parolami je pridobilova tudi volilce. Vendar so njena dejanja prav nasprotia. Enega od obrazov je ta stranka dokončno pokazala ob zadnjih množičnih napadih na stranko Slovenskih krščanskih demokratov, na vrh stranke SKD ter na večino ministrov iz vrst SKD. Stranka SLS nikoli ni napadala Demokratske stranke, Jelinčeve Nacionalne stranke, omejila se je v glavnem na napade na desnosredinsko usmerjeno stranko SKD. Ob vseh grobih napadih na SKD lahko trdimo, da SLS ni tisto, za kar se izdaja, ampak da je nevaren

razbijalec resničnih demokratičnih sil.

To razbijanje desnosredinsko usmerjenih sil sega že v leto 1992, ko je g. Podobnik pomagal rušiti prvo demokratično vlado g. Peterletu. Takšno početje je v nasprotnu z vsako logiko stranke, ki jo g. Podobnik zastopa. Po decembriških volitvah leta 1992 je g. Peterle predlagal združitev z Ljudsko stranko. S tem bi združeni stranki imeli pravico postaviti svojega mandatarja. Gospod Podobnik je v tem času bil dvakrat pri g. Kučanu, kar je priznal v televizijskem žarišču 1. marca letos. Rezultat teh dveh posvetov je bil zavrnitev združevanja.

Tudi vsi zdajšnji agitatorji, ki prepričujejo ljudi po terenu, naj SKD stopi iz vlade, so Podobnikovi vojaki in zahrbtni poskus, da se stranko SKD oslabi ter da se g. Peterletu zmanjša vpliv na kreiranje slovenske politike. V svojem delovanju proti SKD v marsični presegajo g. Jelinčiča, za katerega se že nekaj časa ve, kako je usmerjen.

Takšno dvojno in zahrbtno politiko izvaja tudi vrh SLS v Trebnjem. Dvojnost strankine politike se kaže v tem, da govorijo eno, dela pa povsem nekaj drugega. Nazoren primer vodenja dvojne politike je delovanje SLS v trebanjski kmetijski zadruzi. V upravnem odboru kmetijske zadruge sedijo sami člani SLS. Ti omogočajo vodstvu zadruge osebne dohodke, ki presegajo vse razumne meje. Direktorjeva plača 192.000 tolarjev (brez dodatkov) je precej višja od plač ministrov v vladi. Tudi ostali vodilni kadar ne zaostaja veliko. Plača vodje komerciale znaša 157.000 tolarjev, enako plača ima tudi računovodja. Ob tem je potrebno poudariti, da zadružna ni izpolnila pogodb o kmetov (krompir). Za poslovni neuspeh pa vodstvo zadruge najde vedno izgovor. Mnogi kmetje tem izgovorom celo verjamemo. V času, ko je delovala Kmečka zveza pod vodstvom g.

Omana, je imel direktor zadruge plačo na ravni ravnatelja šole. Danes pa prejema skoraj dva pol milijona večjo plačo ob slabšem poslovanju zadruge. Jasno je, da upravni odbor zadruge omogoča visoke plače samo na račun kmetov. Torej SLS nekrito podpira vodstvo trebanjskih kmetijskih zadruge. Na ta način se siromaši predvsem srednji in nižji sloj kmetijskega prebivalstva.

V zamenjo za takšno podporo je vodstvo zadruge uredilo, da vrhovi SLS sedijo v odboru za razdeljevanje občinskega kmetijskega denarja. Ta odbor pa zoper deli denar pred redkih zagovornikov početja zadruge. Mar ni vse to korupcija? Tudi analizam mleka malokolo verjamemo. Nekateri (obupno) rečajo: "Pač mora tako biti."

Najbrž pa ne bo ostalo pri tem. Stvari v trebanjski kmetijski zadruzi se bodo morale razčistiti. Stranka, ki dovoli v celo počenje navedene stvari, pač ne more nositi naziva ljudska. Stranka SLS bo ljudska tedaj, ko bo svojo politično aktivnost resnično usmerila v cilje, ki so skupni vsem desno usmerjenim strankam. Sedaj to ni.

Občinski odbor SKD Trebnje

PRENOVILI BODO PLANINSKI DOM

Na nedavnom občnem zboru Planinskega društva Črnomelj je o delu v preteklem letu poročal njegov predsednik Polde Bahor, ki je med drugim dejal, da načrtovane naloge niso v celoti uresničene. Zanimanje za planinstvo je upadelo, zato je bilo pohodnikov manj kot prejšnja leta. Društvo je končno uspelo prodati gostinski objekt v Črmošnjicah. Denar bodo porabili za obnovbo doma na Mirni gori. Načrti so že izdelani. V treh mesecih naj bi bila obnova končana, dom pa 1. julija odprt. Nakazan je bil bogat načrt pohodov in izletov, ki ga je podal predsednik komisije Zdravko Kunič. Tudi je on ugotovil, da je v Črnomelju izletniška dejavnost med planinicami v krizi. Premašo imajo tudi vodnikov, zato bo poleg ureditve planinskega doma in organizacije izletov v letosnjem letu glavna naloga vzgoja mladih planinskih vodnikov. Na zboru so se že dogovorili, da bo ob odprtju prenovljenega doma na Mirni gori v začetku julija dan planincev njihovega društva.

JANEZ DRAGOŠ
Tabornik

- Grožljivo je živeti v deželi, v kateri izmed politikov samo predsednik države hodi v gledališče. (Vetrin)
- Nikoli ne pozabi, da s tokom plavajo le mrtve ribe. (Muggeridge)
- Vse odločilno nastane klub vsemu. (Nietzsche)
- Čast visi na lasu: če jo odtrgaš, je tudi z vročo ne boš več privezel. (Ruski pregovor)

Dobra pot je vredna več kot kruh

Kako rešiti spor?

V minulem tednu se je občinska komisija za vloge in pritožbe - vodi jo dr. Jurij Pesjak - napotila pod Lisco h kmetom Ivanu Andrejčiču in Jožetu Imperlu, ki je tudi znani sodar. Med njima traja že celo desetletje huj spor glede poti. Spora doslej ni uspeloglobljena. Član komisije, znan poslanec sevniške občinske skupščine - v njej npr. direktor Jurjanke Drago Perc, direktor sevniške družbe Mercator dipl. inž Albin Ješelnik, poslanec Gačnik in Rihter, inž. Jože Kolar kot občinski sekretar za varstvo okolja - so na vse načine skušali zgledati spor. Predsednik komisije z nekaj člani se je počelo sestal z Imperlom. Tik pred koncem je bilo vse skupaj že videti vzpodbudno: kmet Andrejčič je s sinom sprejel kozarec vina od Imperlove žene in sina. Toda spet ni bilo nič s poravnavo in na koncu je bil položaj spet brezizveden. Mape so romale sem in tja in vrstile so se trde besede. Bo rešitev prinesel šele čas, kot je v nekem trenutku ugotovil inž. Ješelnik?

Ali bomo priča nadaljnje zastovanju kot je pred slovesom od Imperlovin pozoril kmet Andrejčič: "Ti meni ne dovoli vožnje po najbolj suhi poti mimo enega svojega poslopja, jaz te od zdaj ne bom pustil voziti mimo mojih treh." Najbrž pa ne bo ostalo pri tem. Stvari v trebanjski kmetijski zadruzi se bodo morale razčistiti. Stranka, ki dovoli v celo počenje navedene stvari, pač ne more nositi naziva ljudska. Stranka SLS bo ljudska tedaj, ko bo svojo politično aktivnost resnično usmerila v cilje, ki so skupni vsem desno usmerjenim strankam. Sedaj to ni.

A. Ž.

O VERSKIH ZADEVAH NAJ PIŠE LE NADŠKOF

Moram vam povedati, da sem načrnik Dolenjskega lista in motenje kakor tudi druge bralce, da zadnje čase piše o vernih in nevernih, kar ne spada v naš list. Te članke pišejo sicer razne Lojzke, Lojzeti, ki so skregani z ideologijo, nam bralcem pa to nicesar ne koristi, temveč škduje, saj nismo še pozabili, kaj se je dogajalo v času druge svetovne vojne, ko so morali umreti nič krivi ljudje zaradi nesramne politike. Zaradi tega priporočam, da pišete več o tem, kako naj naša Slovenija postane gospodarsko močna, enotna, da ne bodo ljudje med seboj skregani. O verskih zadevah pa naj piše gospod nadškof dr. Šuštar, ki ima veliko znanja o ideologiji v časopisu Družina.

M. K.

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtekov prijatelj

Po Krškem in okoli njega

KAJ ČAKAO KRČANI - Minister Umek se prav gotovo še dolgo ne bo peljal iz Krškega proti Kostanjevici ali proti Senovemu po odsekah, ki sta za voznike in pešce prav obup. Na posameznih delih ceste proti Kostanjevici poteka promet že enosmerno, ker so jame na eni strani cestička že prevelike. Ker pa zgoraj omenjena odseka nista tako pomembna kot cesta skozi prekmurske vasi, ministra na ogled ne bo, sploh pa ne, če okoliški krajanji ne bodo enako zahtevni in vztrajni kot Prekmurci.

IZDELEK PRVOŠOLČKA - Čudi me, da so v Breštanici sprejeli v uporabo obnovljeno cesto nad kartonasto tovarno, saj je slab likovni izdelek prvošolčka. Toliko novih ovinkov, dolin in skakalnic ne vidimo pogosto na obnovljenih cestah. Če bo odtrajena ozkotirna zelezna po isti dolini, jo bo kot posebnost nadomestila cesta. Na njej se vsaj občasno kaj dogaja, čeprav počasni, ker je ta počasnost po trditvah delovodje odvisna od priliva sredstev.

VESE, KDO LEPI PLAKATE - Čedalje bolj razumljivo postaja, zakaj imamo v Leskovcu pet postajnih mest za avtobuse, a nobene strehe za čakajoče. Menita zato, ker je le eno čakališče

LOJZE ŠRIBAR, Leskovec

UPOKOJENCI IZ ŽUŽEMBERKA - Na letni konferenci društva upokojencev Žužemberk so navzoči dobili podrobni pregled o delovanju društvene dejavnosti, ki so ga podali predsednica Francka Ožbolt in članji odbora. Razpravljalci so ocenili delovanje društva kot dobro in so dali več predlogov za tekoče programske naloge društva. Društvo je po tradiciji vrsto let tudi tokrat proslavilo v sklopu konference mednarodni praznik žensk 8. marec. Ob zaključku so širim članom podelili društvena priznanja za njihovo uspešno in pozitivno delo v društvu. Posnetek je iz leta.

(Foto: F. O.)

LE DVA KILOGRAMA GOB NA DAN - Najpomembnejši sklep letne skupščine gobarskih družin Slovenije, ki je bila v soboto v Srednji kmetijski šoli na Trški Gori, so se vrteli okoli omejevanja nabiranja gob, ki ga je predlagalo ministrstvo za gozdarstvo. Gobari so za omejevanje pri nabiranju gob, še posebej pa proti vsaki prodaji gob v tujino. Rekreacijsko nabiranje gob je potrebno omejiti tako, da gobar na dan lahko nabere le do 2 kg gob, v sredo pa naj bi bil dan, ko se gobe ne bi smele nabirati. Brez omejitev bi smeli nabirati le štorovke in kukmake. Pa še to: gobe je potrebeni očistiti na rastiču. Za vse tiste, ki novih zakonov ne bodo spoštovali, je predvidena mandatna kazen 10.000 tolarjev. Na sliki (od leve proti desni): Franc Beg, predsednik gospodarske družine gobarjev iz Novega mesta skupaj s predsednikom Zveze gobarskih družin Slovenije Ivanom Krizajem pri ogledovanju razstave o delu gobarskih družin. (Foto: J. Pavlin)

ZNANI SLOVENCEV NI BILO - Hotel Grad Otočec je na pobudo Črte Kanonija v soboto povabil na Dolenjsko zname Slovence, ki so v zasebnem življenju strastni rabiči. Prisli naj bi Jelko Kacinc, Igor Bavčar, dr. Tomo Korošec, dr. Jože Lokar, dr. Božidar Vojč, Saša Vuga, Nino Robič in še nekateri. Po ur čakanja pred gradom je bilo med udeležencami še največ "znanih" Dolencov, od povabljenih pa nikogar, še organizatorja Črte Kanonija ne. Vseeno so se rabiči odpravili na muharjenje postri v potok Radečico. Koliko je kdo osiromašil te dolensko rečico, na tiskovni konferenci niso povedali. (Foto: J. Pavlin)

VESELI REZULTATOV - Tekmovalni pari Plesnega kluba Krško so se pred časom veseli uspehov na mednarodnem turnirju v Udinah. Matija Kržan in Teja Dumenič sta zmagala v latinskoameriških plesih med pionirji, Mitja Prah in Mateja Ganc pa sta osvojila 4. mesto. Janez Žokalj in Kaja Kržan sta med mlajšimi mladinci v nižji kategoriji dosegla 3. mesto v latinskoameriških plesih. Na sliki plesni par Sebastian Vodlan in Urška Klakocar, ki je zmagal med mlajšimi mladinci v standardnih in latinskoameriških plesih. Isti par je minuto nedeljo, 24. aprila, na kvalifikacijskem turnirju v Ljubljani prvič nastopil med mlajšimi mladinci ter dosegel prvo mesto v latinskoameriških in drugo v standardnih plesih. To je doslej največji uspeh mladega para, ki dokazuje, da so krški plesalci (v Ljubljani je nastopilo 10 parov) na pravi poti.

IZVRSTNA GALSBA NA OTOČCU - V okviru Večerov na gradu Otočec je zadnji petek zvečer v grajski dvorani nastopil ljubljanski ansambel Green-town Jazz Band. Ta ansambel, ki igra jazz glasbo, znano pod imenom traditional, izredno cenijo tudi v Ameriki, kamor se je na ponovno gostovanje odpravila prav te dni. Petek večer je razveselil ljubitelje, poznavalce in nekdanje izvajalce glasbe, ki so napolnili grajsko dvorano. Koledar prireditve na Večere na gradu Otočec napoveduje vsak konec tedna v aprilu pestre in zanimive prireditve. (Foto: A. B.)

VPišecah smo doma!

Spomin je še živ, a tudi še nekaj potomcev

Pišece, petek po veliki noči 1994. Približevala sem se skupini, ki je stala ob starji Šoli, in si jo ogledovala. Tam je bila spalnica, zraven posebna soba za dedka in učila, za tem oknon je bila kuhinja. Tisti gozd na Pilštanju tam čez je bil en vinograd, drugi pa v Podgorju. Nisem prisluškovala pogovora, jasno sem slišala in vprašala: "Vi ste pa Medvedovi ali morda Ravnerjevi?" "Medvedovi," mi je odgovoril gospod iz družbe. "Ali ste domačinka?"

Bil je vnuk gospoda nadučitelja Jakoba Medveda, sin Gizele, poročene Vokvo, ki živi v Kanadi. Že dolgo se nismo videli. Gospod Stanko je povedal, da pride vsako leto v Pišecah, saj je tu pri babici in dedku preživel svoje otroštvo, na katerega ima največje spomine. Gospa, vdova po Bogu, pa je povedala, da se spominja te Nančke iz stare Šole. Gospod Stanko je še vprašal, kaj nameravamo s staro Šolo, ki se bo kmalu porušila.

Res je beden pogled na staro Šolo, vendar ne bi smeli pozabiti, da je kulturni spomenik, čeprav nima o tem napisane dokumenta. Njen dokument so le pripovedali še živečih ljudi in njihovih prednikov ter Šolske in župnijske kronike. V kratkem razgovoru z obiskovalci smo se spomnili gospe Gize, Binke in Mire, gospodov Branka, Boga in Rada ter Medvedovih vnukov: Srečka, Zorana, Branka, Miloša in Tončka, s katerimi smo prijateljevali. Primak Medved Pišecanom ni tuj, saj nam je blagi gospod Jakob vcepil veliko znanja o sadjarstvu in cepljenju, vinogradništvu, lovstvu in lepem vedenju.

Tudi gospoda Stanka je dedek ob večernih in jutrišnjih pošiljih na Duplo k izviru Gabrnice po svežo vodo, ki je bila in je še posebno. Gabrnice skoraj ni več, ker iz zajetja odteka po cevih v njej kraje. Naš mišljenje je, da ne melje več, vode je premalo. Potoku se ne reče več potok, amapak curek ali graba. Tega gospoda Jakob ne bi dovolil. Le kako naj gledamo na tako samovoljo posameznikov, ki niti nimajo korenin v Pišecah?

M.O.

Avtomobili iz programov:

- škoda
 - lada
 - citroen
 - fiat
- Za določene modele dobava takoj:

**Prodaja vozil Štutar
Stara vas 21, Skocjan
tel. 068/76-039**

NOVO MESTO - Obseg storitev PTT Slovenije na območju sedmih dolenskih in posavskih občin se je v lanskem letu povečal za 45 odst. Najbolj se je povečal obseg prenosa podatkov (56 odst.), telefonskih storitev (45 odst.), zmanjšuje pa se obseg telegrafskih storitev, ki jih nadomeščata telefon in telex. Lani se je na območju sedmih občin povečalo število telefonskih priključkov za 5.904, novih naročnikov je 1773, na 100 prebivalcev pa imamo 22 telefonskih naročnikov, kar je za 4 manj, kot znaša slovensko povprečje.

S TELEFONI
ZAOSTAJAMO
ZA POVPREČJEM

NOVO MESTO - Obseg storitev PTT Slovenije na območju sedmih dolenskih in posavskih občin se je v lanskem letu povečal za 45 odst. Najbolj se je povečal obseg prenosa podatkov (56 odst.), telefonskih storitev (45 odst.), zmanjšuje pa se obseg telegrafskih storitev, ki jih nadomeščata telefon in telex. Lani se je na območju sedmih občin povečalo število telefonskih priključkov za 5.904, novih naročnikov je 1773, na 100 prebivalcev pa imamo 22 telefonskih naročnikov, kar je za 4 manj, kot znaša slovensko povprečje.

V zborniku tudi Dolenjci

V zborniku "Od srca do srca", ki ga izdajajo upokojenci so tudi dela šestih avtorjev iz širše Dolenjske

Najstevnejša slovenska društvena organizacija je vsekakor Zveza društev upokojencev Slovenije, ki združuje v 410 društvih 220.000 članov. V teh organizacijah je v Brezicah 2.700 članov, Črnomlju 1.973, Kočevju 1.830, Krškem 2.318, Metliki 748, Novem mestu 6.318, Ribnici 1.110, Sevnici 2.060 in v Trebnjem 1.926. Toda člani teh društev niso samo vnetni izletniki (lani so vsa tovrstna društva v Sloveniji pripravila 2.530 izletov) in športniki (v teh društvih v Sloveniji jih je 10.471). Lani so pripravili 76 razstav ročnih del svojih članic ter obiskali 18.307 bolnih članov in jih obdarili ali jim denarno pomagali, za kar so porabili 10.298.925 tolarjev.

V mnogih društvenih upokojencev je razvita tudi kulturna dejavnost, saj obstajajo številni pevski zbori, folklorne skupine, ansambl itd. Že od leta 1992 pa mnogi upokojenci v prozi in poeziji izražajo svoja čustva, doživetja na prehodjeni življenjski poti, o svoji in o usodi drugih ljudi, o radostih, veselju in bolečini, skratka o vsem tistem, kar jim v jeseni življenja narekuje srce.

Leta 1992 je nameč Društvo upokojencev Maribor-Center pod vodstvom duhovnega vodje Zmaga Raftola in v redakciji pisatelja Janeza

Krka kot - mučiteljica živali

Ob 24. aprilu, svetovnem dnevu laboratorijskih živali: je za "dobrobit človeka" res potrebnega toliko mučenja in ubijanja nedolžnih poskusnih živali?

Gre za farmo poizkusnih živali, ki jih novomeška tovarna zdravila Krka goji za mnoge porabnike širom Slovenije, ki izvajajo predelovalne, medicinske, farmakološke, kozmetične in druge znanstvene poizkuse. Varstveniki živali se zavedamo, da poizkusom na živalih nikdar ne bo popolnega konca, saj pa meje postavljene tudi v osnutku prvega slovenskega zakona proti mučenju živali. Ustanove, ki izvajajo te poizkuse, naj storijo kaj več, kot velevajo zakonska določila v skrbnemu proučju znanstveno vrednosti poizkusov. Vedno bolj jih je namreč treba take poizkuse nadomestiti z raziskavami o pomočju tkivnih kultur, mikroorganizmov, rastlin ali kemično fizikalnih raziskovalnih metod. S skrbnim načrtovanjem in interdisciplinarnim sodelovanjem bi se Stevilo poizkusnih živali znatno zmanjšalo, živali bi čim bolj razbremenili, zlasti pa jih obvarovali pred bolečinami in strahom.

Mrzel dan je bil, ko sem letos 5. februarja oglela na farmo Krke v Hudnjah pri Škocjanu, kjer me je gospa Miklič prijavno sprejela in mi dovolila ogled. Prefotografirala sem vso kalvarijo 115 psov pasme beagle, katerim je po končanih poizkusih edina rešiteljica smrti. Za preizkus enega novega zdravila porabijo 6 do 10 psov... Po pet kratkodlakih psov dolgih ušes in milega pogleda je noč in dan tesnenjih v vsaki mrežasti kletki površine 5,1 m². Tla so posuta z grobim pridom, kletke zgoraj odprte, torej brez strehe. Kadar pada sneg ali dež po več dni skupaj, se vseh

pet psov zgnete v utici, veliki komaj za enega psa. Od rojstva pa do smrti so zaprti v teh mučilnicah, nikdar puščeni na prostost, dasiravno bi potrebovali večje gibalne površine.

10. marca sem bila s sodelavci ponovno na tej farmi in si z njimi ogledala še druge poizkusne živali. Tudi to pot sem vse dokumentarno posnela. Omenim moram številne prijazne kmečke mačke, zaprite v kletki, kjer Krka odkupe po 1.000 tolarjev od bližnjih kmetov. V posebnem prostoru gojijo na stotine belih mišk, prelepih belih kuncov z mladički itd., pripravljenih za pirogene teste. Svoje čase je Krka dobivala poskusne živali iz inštitutov v Zagrebu. Pred letom 1980, ko Krka še ni bila koncern, je vsako leto s poskusi namučila in usmrtila kakih 5.000 belih mišk, 4.000 podgan, 150 budar in 100 zajcev za farmakološke in farmakokiške raziskave zdravil.

Vsega obsojanja vredno je, da pri nas uvodenje farmacevtske proizvodne

ponovno testirajo na živalih, dasiravno so iste preparate, predno so prišli na svetovno tržišče, preizkusili že veliki proizvodni koncerne. Nestrpo pričakujemo osnutev novega zakona o zdravilih, ki naj bi odpravil ponovno testiranje zdravil.

V naprednih državah dnevno upada tudi poraba tistih kozmetičnih preparatov, ki so produkt poizkusov na živalih. Prosila bi porabnike kozmetike, naj segajo po tistih, na katerih embalaži je odtisnjena deklaracija "No tested on animals" (ni preizkušeno na živalih). Navedba, da je preparat dermatološko testiran, naj ne zadeve kupca, saj to ne pomeni, da je preparat ni bil preizkušen na živalih. O tem bi nujno morale biti poučene tudi prodajalke v trgovinah.

Kej vprašanje, ali so poskusi na živalih še potrebni, često sledi odgovor: "Da, ker so namenjeni za dobrobit človeka," vprašujem znanstvenike, čemu izvajajo poizkuse na živalih za etično nesprejemljive cilje, kot so učinki bojnih sredstev, tobačnih, alkoholnih in kozmetičnih preparativ.

LEA EVA MÜLLER

Ljubljana

Slovenska cesta 51

DELAVNO TURISTIČNO DRUŠTVO

ŽUŽEMBERK - Turistično društvo Žužemberk-Dvor sodi med najaktivnejša v ocini. Na nedavni skupščini so se odločili, da bodo letos izdali razglednice s kulturnozgodovinskimi motivi in motivi naravnih znamenitosti, kot so slapovi reke Krke, suhogranjska pokrajina in podbno. Pripravljajo tudi lastni spomenik in glasilo turistični informator "Zobotrebec", v katerem bodo predstavljene vse turistične zanimivosti, možne poti za sprehode in ostale pomembne informacije. V letosnjem letu je njihova najpomembnejša naloga odprtje dela gradu Žužemberk, ki naj bi ga usposobili za prirede. Že tradicionalno bodo sodelovali na mednarodni kajak-kanu in rafting prireditvi 15. maja na Krki in na dolinskem mnogoboku v septembru pri odprtju obnovljene cerkve v Žužemberku.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 30. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 7. do 19. ure: Samopostežba, Glavni trg

od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17

od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27

od 7. do 20. ure: market Saša, K Rok 33

od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma

od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica

od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel

od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas

od 7. do 19. ure: trgovina Češar v BTC, Bučna vas

od 7. do 20. ure: samopostežba Azalea, Brusnice

od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanj, Prečna

od 8. do 17. ure: trgovina Brac, Smolenja vas

od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopice

od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopice

od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru

od 8. do 18. ure: Utika, Utršna selca

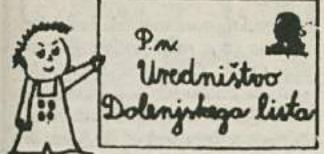
• Šentjernej: od 7. do 17. ure: Mercator, Samopostežba

• Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Krka, Vrelec

• Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market

• Straža: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ krka, Samopostežba

V nedeljo, 1. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

Kostelci med najboljšimi

Uvrstili so se med 12 šol v Sloveniji, ki so za letos izdelale najuspešnejšo projektno nalogu "Turizmu pomaga lastna glava"

POSTOJNA, KOSTELSKO - Minuli četrtek in petek je bila v Postojni zaključena prireditve in predstavitev 12 najboljših projektnih nalog slovenskih osnovnih šol pod gesлом "Turizmu pomaga lastna glava". Med temi dvanajstimi šolami (izmed 60, ki so sodelovalo v tekmovanju) sta tudi osnovni šoli iz Fare (Kostelsko)

DAN ZEMLJE NA OSNOVNI ŠOLI BREŽICE

Na dan Zemlje, 22. aprila, smo na brežiški osnovni šoli izvedeli naravoslovni dan. Za mogočega dne smo si izbrali misel sedmošolke Jadranke Ajkovič: Nihče ne ljubi narave zato, ker je velika, ampak zato, ker je lepa. Učenci sedmih in osmih razredov so se s svojimi mentorji že navsegzadaj lotili dela. Zgodovinarji so šli odkrivati pišeckih gradov, gozdov na prevesi v pišeckih gozdovih. V naravo smo odšli tudi kmetijci pa čebelarji, lovci in ribiči. Nekateri smo ugotavljali onesnaženost našega okolja, drugi so obiskali nuklearno elektrarno v Krškem, spet tretji so pripravljali premalo znano in cjenjeno mikrobiotično hrano. Vse skupaj nas je vodila skupna ekološka zavest, da bi morali bolj paziti na mater Zemljo, na naravo in življenje v njej. Na koncu smo zapaženi stvari strmili v sliki in besedi in razstavili na panouhi. Pripravljamo pa tudi bilten na temo.

GORANKA IN MAJA
novin. krožek
OŠ Brežice

SEKANJE PIRHOV V STOPIČAH

Na velikonočno nedeljo je bilo v Stopičah pri Gasilnem domu tekmovanje v sekjanju pirhov. Ta prijetni običaj se je tu ohranil še do danes. Sodelovalo je 48 starejših in mlajših tekmovalev iz Stopič, Težke Vode in Orehka. Ob spodbujanju vaščanov je prvo mesto dosegel Miran Turk iz Stopič, drugo njegov sovaščan Zvonc Udovč in tretje Peter Kastelic iz Črmošnjic. Zmagovalec je osvojil dva pokala: enega bo obdržal, drugi pa je prehodni, saj si ga že vrsto let podajajo najboljši. Ostali so dobili praktične nagrade gostilne Turk. Da običaj ne bo izumrl, je pokazalo tudi nekaj osnovnolcev, ki so se zelo dobro izkazali.

SIMON STANIŠA
novin. krožek, OŠ Stopiče

OBČINSKO TEKMOVANJE VZNANJU NEMŠKEGA JEZIKA

V petek, 8. aprila, so se učenci 8. razredov pomerili v znanju nemškega jezika. Občinsko tekmovanje je bilo na oči, smo poskrbeli osnovnošolci Šentjerneške šole. V marcu smo namreč razstavili kipe in dva batika. Navdih zanju smo dobili ob prebirjanju Trdinih bajk in povesti o Gorjancih. Sodelovala sem v kulturnem programu na otvoritvi. Bilo je lepo in slovenoslovo. Vesela sem, da odrasli spoštujejo delo mladih in si z zanimanjem ogledujejo razstavo.

ALENKA TRAMTE
novin. krožek
OŠ Šentjernej

DAN INTEGRIRANEGA UČENJA

Danes smo imeli integriran pouk. Delali smo v skupinah. Plesali smo ples Ob bistem potoku. Naredili smo mlinček iz zamačka in jogurtovega lončka. Peli smo pesem Glejte našo račko. Računalni smo vodno poštevanko, iz vodne poštevanko smo dobili vodno žival. Jaz sem dobila raka. Vodno žival smo pobrali in izrezali ter nalepili na steno. Posnemali smo živali in jih opisovali, naša skupina je imela kačjega pastirja. Dobili smo uganko o kačjem pastirju. Bilo je zanimivo.

TEJA JERŠE
2. a, OŠ Ob Rinži

TEKMOVANJE ZA SREBRNO VEGOVO PRIZNANJE V KRMELJU
V sredo, 20. aprila, je bilo na krmeljski osnovni šoli občinsko tekmovanje za srebrno Vegovo priznanje iz matematike. Tekmovalo je 34 učencev. Med šestosolci je bila najboljša Katja Knez iz OŠ Boštanj, med sedmošolci sta bila najboljša Jure Klakočar in Tina Jerše iz sevnške OŠ, med osmošolci Jure Kurnik iz OŠ Boštanj. Ob tej priliki se zahvaljujejo vsem prisodelnikom in sponzorjem, ki so jim pomagali izpeljati tekmovanje. Med sponzori so bili: Slovenske novice, Pekarne Trebnje, Zavarovalnica Triglav Krško, Dana Mirna, Mercator hladilnica Blanca, Mercator trgovina Krmelj, Mini market Repšic iz Krmelja, Pekarna ter trgovina Vidmar iz Krmelja. Žal tekmovanja finančno ni podprt resnični minister sevnške občine.

Mentor matematikov na OŠ Krmelj BOŠTJAN REPOVŽ

in Bizejškega.

Šolari iz Fare so najprej z diapositivimi predstavili svoj kraj in svojo šolo, nato pa so pripravili razstavo gradu Kostel, ki je še posebno navdušila. Poudelek je bil dan turistični prihodnosti Kostelskega, predvsem gradu, ki ga obnavljajo. Mladi Kostelci so nato nastopili z igrico o kostelkem krošnjarju. Za svoj nastop in predstavitev so poželi priznanje, saj so pokazali turistično in tudi sicer neznane kraje, kajti Kostelsko se v turističnem pogledu šele prebuja. Zasluga za uspeh Kostelcev velja tudi Turističnemu športnemu društvu Kostel, ki je šolari oskrbelo s pravkar izdanim propagandnim gradivom. Šolari, ki jih je na tekmovanje vodil mentor Franc Cimprčič, pa so še posebno hvaležni tudi domačemu zasebnemu podjetniku Liscu iz Pirč, ki jim je dal za dva dni na razpolago kombi s šoferjem.

J. P.

MATURANTSKI PLES GRADBENIKOV

NOVO MESTO - Dijaki srednje gradbene tehniške šole bodo nočjo v Kosovem hramu pripravili maturantski ples. Priprave na predstevitev so jih vzele kar precej časa, na pomoč pa so jim prisločili: GIP Pionir, Labod, Zlatarna Krons, frizerski salon Marjana, Milka in Jure, Novoteks, Pizzerija Capri, avtosa in bistro Daba, Diskoteka Kosov hram, Dolenjski list, fotokopirnici Gazvoda in Brdar ter SDK Novo mesto.

NAŠI KULTURNI DNEVI

Pred kratkim smo na naši šoli imeli kulturni dan, posvečen družini, ker je letošnje leto leto družine. Delali smo v delavnicah, ki so bile namenjene različnim družinskim temam: medsebojnemu odnosom, družinam v svetu, rekratiji v družini, igran na kmečki peči, krasitvi stanovanja, oblikovanju izdelkov iz ličkanja, itd. Pomagali so nam tudi starši in imeli smo se res lepo. Sedmošolci smo imeli kulturni dan v Ljubljani. Ogledali smo si Cankarjev dom, Prirodoslovni muzej, živalski vrt in mesto. V Cankarjevem domu smo si ogledali predstavo Peer Gynt, ki so jo uprizorili Milena Zupančič, Igor Samobor, Nataša Raljan. Takih kulturnih dnevov si še želimo.

INES JERELE IN ELVIS ANTONČIČ
novin. krožek
OŠ Šentjernej

Uspeh Moravca

Novomeščan gimnazijec Primož Moravec med najboljšimi matematiki

KOČEVJE - Minulo soboto in nedeljo je bilo v Kočevju tekmovanje v matematiki za najboljše srednješolce iz vse Slovenije. V posameznih skupinah so bili najboljši:

1. letnik: Gorazd Bizjak (gimn. Bežigrad), prva nagrada, ter Matjaž Konvalinka (Bežigrad) in Uroš Kržič (Velenje), oba tretja nagrada.

2. letnik: Sašo Živanovič (gimn. Celje) in Drago Bokal (Bežigrad), oba druga nagrada.

3. letnik: Jernej Barbič (Tolmin) prva nagrada, tretji nagrada pa Blaž Mavčič (Bežigrad) in Andrej Salaman (Trbovlje).

4. letnik: tri druge nagrade so dobili Helena Šmigoc (Celje),

• PET NAJBOLJŠIH - Občinskega tekmovanja za srebrno Vegovo priznanje se je udeležilo skupno 42 učencev iz vseh štirih šol v kočevski občini in 19 izmed njih je osvojilo srebrno priznanje. Na republiško tekmovanje za zlato Vegovo priznanje so se uvrstili Sonja Šega, Janez Žagar in Helena Žagar (vsi osmi razred, Janez iz OŠ Zbora odpolancev, ostala dva iz OŠ Ob Rinži) ter Justin Činel in Mojca Bartol (oba sedmi razred, OŠ Ob Rinži). V skupini šestih razredov je zmagal na občinskem tekmovanju Vanya Odorčič (Zbor odpolancev).

Primož Moravec (Novo mesto) in Iztok Kavkler (Celje), pet tretjih nagrad pa: Gvido Cigale (Idrija), Gregor Vidmar (Ivančna Gorica), Petra Ipavec in Domen Prašnikar (oba Bežigrad) ter Srečko Maksimovič (Poljane, LJ).

Med tistimi, ki so prejeli pohvale, so z našega območja še Samo Plut in Matjaž Košak (Novo mesto), Andrej Zorko in Mitja Pirc (Brežice) ter Krun Abramovič iz Kočevja, ki se zdaj šola na gimnaziji Bežigrad v Ljubljani.

Po tekmovanju so izbrali slovensko ekipo, ki bo julija letos zastopala našo državo na mednarodni matematični olimpijadi v Hongkongu in v kateri bo tudi Primož Moravec. Na otvoritvi je tekmovalec pozdravil predsednika občinske skupščine Kočevje dr. Mihaela Petrovič. Ob tej priložnosti je izšel poseben Bilten. J. P.

TEKMOVALI V RAČUNALNIŠTVU - V organizaciji Zveze organizacij za tehniško kulturo in Sveta za tehniško vzgojo mladih pod pokroviteljstvom podjetja Opus je bilo na osnovni šoli Center 7. tekmovanje osnovnošolcev v računalništvu, ki se ga je udeležilo 43 mladih iz devetih občin. Tekmovali so v računalniških jezikih Logo, Basic in Pascal v šestih skupinah. Najboljša dva iz vsake skupine se bosta udeležila državnega tekmovanja, ki bo v soboto, 21. maja v Ljubljani. Razveseljivo je, da se vsako leto pojavlja vse več tekmovalcev, predvsem iz prvega in četrtega razreda, zaskrbljajoče pa, da so se tekmovanja od 15 šol novomeške občine udeležile štiri. Državnega prvenstva si bodo udeležili: v skupini 1. do 3. razred: Matej Tajnikar iz Sevnice in Miha Korenč iz Grosupljega, 4. razred Igo Vitez iz Šentjerneja in Sergej Berišaj iz Grosupljega, v skupini 5. razred Maja Šubljar iz Metlike in Iztok Drobnic iz Krškega, v skupini 6. razred Egon Kocjan iz Krškega in Mitja Gros iz Grosupljega, v skupini 7. razred Igor Ajdišek in Matevž Harlander, oba iz Novega mesta, v skupini 8. razred pa Andrej Komelj iz Novega mesta in Janez Žagar iz Kočevja (Foto: J. Pavlin)

ŠOLARI PREDSTAVILI ZGODOVINO KOČEVSKIE - Nabito polna je bila minuli petek dvorana Šeškovega doma Muzeja v Kočevju, ko so učenci četrtih razredov obeh kočevskih osnovnih šol predstavili svoje projektno delo "Zgodovina Kočevske", ki so ga pripravljali pod vodstvom učiteljev in kustodinje prof. Irene Škušca. V pesmi, slikah in besedi so sporoljili svoja spoznanja, gradivo, nabранo pri starših, starih starših in prastarih starših, pa tudi zgodovinskih podatkov. Poslušalcem pa niso predstavili le svojih zgodovinskih zapiskov, ampak so jih govorili tudi o domači obrti, starih oblačilih, orodju, hišni opremi itd. Na fotografiji: s petkove predstavitev. (Foto: J. Primo)

DAN ŠOLE V PODZEMLJU - Učenci osnovne šole Podzemelj so tudi letos nadve slavnostno praznivali dan šole, na prostoru pa so povabili tudi starše in celo metliškega župana Branka Matkoviča. Šolari so peli, igrali, plesali in govorili o prvi ljubezni, prvošolčki pa so se predstavili s pesmijo o svinčnikih, ki so postali njihovi veliki prijatelji. (Foto: I. V.)

ANSAMBEL, KI OBETA - Ko se združijo Janez Hrovat, Uroš Legan in Drago Zupančič iz Pogozda, Sebastian Špelko z Jame in Ludvik Pečjak iz Krškev in se jim pridruži še lepi glas Ivanke Grum z Dvora, nastane ansambel, ki zdaj še nima imena, a vendar že zelo dobro igra narodnozabavno in zabavno glasbo. To je ansambel dokazal že na prvji javni predstavitev 26. marca v kinodvorani na Dvoru. (J. M.-L.)

Srečanje mladih tehnikov iz šol s prilagojenim programom

Prvo je bilo v Novem mestu, državno bo 4. junija v Kranju

Učenci osnovnih šol s prilagojenim programom imajo na tečaj 4 do 5 ur tehnične vzgoje, kjer se učijo ročnih in strojnih spretnosti. Pri delu jih vodijo učitelji tehnične vzgoje in defektologi. Pot do spoznavanja materiala, tehničnih postopkov do končnega izdelka je zelo dolga, zato je veselje otrok toliko večje, ko ugotovijo, kaj vse zmorejo.

Pridobljeno znanje učenci pokajojo tudi na delovni praksi, ki je organizirana za učence 8. razredov, sive izdelke pa predstavljajo tudi na raznih razstavah. Da bi svoje delo še bolje predstavili, smo učitelji tehnične vzgoje osnovnih šol s prilagojenim programom 13. aprila na osnovni šoli Dragotina Ketteja v Novem mestu organizirali prvo srečanje mladih tehnikov. Srečanje so si ogledali učitelji osnovnih šol s prilagojenim programom iz cele Slovenije. To pobudo so podprli vsi ravnatelji naših šol ter pedagoška svetovalka za tehnično vzgojo. Ministerstvo za šolstvo in šport RS, Milena Učakar, zato bodo že v kratkem vrstila regionalna srečanja mladih tehnikov osnovnih šol s prilagojenim programom po celi Sloveniji, državno srečanje pa bo v Kranju 4. junija.

Srečanja na naši šoli prejšnjo sredo so se naudelile: predstavnik ZOTKS Nikolka Padovški, predstavnik Zavoda za šolstvo Niko Golob, republiška svetovalka Milena Učakar ter predstavnici tovarne zdravil Krka Milica Jakopin in Nevenka Bajer. 30 tekmovalev iz Brežice, Mirne, Krškega, Sevnice, Crnomlja in Novega mesta se je pomerilo v obdelavi lesa, kovin, papirja in tekstila. Tekmovaleci, ki so bili prvi in drugi v panogah, se bodo udeležili državnega srečanja v Kranju. V obdelavi lesa sta bila prva Jože Grandljič in Darko Piškar z Mirne, druga pa Goran Bubnjič in Silvo Peterlin iz Novega mesta. V obdelavi

VANJA PRESKAR

OŠ Globoko

Nežka Raztresen

Zarečeni kruh

Bilo je toplo julijsko jutro, ko sem prigrala kravo s pašo in jo privezala k jastu. Imela sem navado, da sem vedno pobožala Smo - tako je bilo kravi ime - in se z njo pogovarjala. Misila sem, da razume vse, kar ji priovedujem.

Na hišnem pragu me je že čakala mama in mi rekla: "Kaj se vedno pogovarjaš s kravo. Sedaj ni časa za pogovor. Pridi, bova zajtrkovati, potem boš šla v trgovino."

Zajtrk je bil že na mizi. In ta zajtrk je bil tak kot vsak dan - konzni žganci in mleko. Nekaj časa sva jedli molče, potem sem se pa le pohvalila: "Danes je krava tako sita, da me je v zahvalo polizala z jezikom po roki."

"Da je le nisi preveč napasla na detelji, ti pa si ta čas buljila v knjigo, kot je tvoja navada," je rekla mama.

Mami nisem odgovorila nič, vedela sem, da ve za moje skrivnosti. Res sem na paš vedno imela s seboj knjigo in brala ter pri tem večkrat pozabila na svojo dolžnost.

Po zajtrku mi je mama dala v roke stekleničko. S tihim in otožnim glasom mi je rekla: "Na, tu imas stekleničko in denar. Kupi vinski kis in pazi, da ne izgubiš denarja. Za kisilo bova imeli solato in krompir."

V eni roki sem držala stekleničko, v drugi stiskala drobiž in odšla v trgovino. Bila sem vesela, da bom spet lahko sama s svojimi mislimi. Med potjo, ki je bila dolga nekaj več kot dva kilometra, sem premišljevala o marsičem. Nič me ni motila praña makadamška cesta niti ostro kamenje, ki me je večkrat ranilo v bose noge. Opazovala sem naravo, pristihnila žuborenju Kolpe na desni in šumjenju brezovih gozdov na levi strani ceste. Listje belih brez je odsevalo v poletni vročini. Med potjo sem razmišljala,

kako lepo bi bilo, če bi imela v gozdu leseno hišico, ki bi bila pokrita s slamo. V njej bi živel popolnoma sama. Imela bi pri sebi le nekaj živali in veliko knjig, da bi lahko nemoteno brala. Ljubezen do knjig sem podnevala po pokojnem ocetu. Oh, če bi bil oče sedaj še živ, kako bi bilo vse drugač pri nas! Odkar ni bil očeta, sem se zelo rada pogovarjala s starejšimi moškimi in v veliko radovednostjo poslušala njihovo pripovedovanje. Bila sem pač še otrok in mislila sem, da vsi starejši ljudje veda veliko več, kakor jaz, zato je bila moja radovednost tako velika.

Končno sem prisnela do trgovine. Pozdravila sem trgovko, ji s sramežljivostjo pokazala stekleničko in rekla: "Dva deci vinskega kisa."

"Joj, vinskega kisa nimam, imam pa beli kis ocet, s katerim bo mama lahko okisala solato še večkrat kakor z vinskimi!" Ker je trgovka tako rekla, sem mislila, da bo mama še bolj vesela, saj je vsak dinar petkrat obrnila, preden ga je dala iz roke.

Moral sva pač varčevati z denarjem. Kupila sem torej kis in veselo odšla proti domu. Vročina je bila še večja. Na njivah ni bilo nobenega človeka. Ob cesti je rasla jablana, na kateri je bilo veliko še nezrelih jabolk. Stopila sem pod drevo in utrgala jabolko, ki je bilo zelo kislo, vendar sem si z njim malo potesnila lakoto in žejo.

Pri tem sem pomisnila, da ne bi šla še enkrat nazaj v trgovino, če bi mi kdo dal ves svet. Mama je že čakala pod lipovim drevesom, ki je raslo pred hišo. Za vrčo poletne dni sva imeli pod drevesom mizo in klop, da sva v senci jedli kosilo. Ko sem prišla do mize, se mi je mama ljubeče nasmejhnila. Hotela se mi je opravičiti, ker me je bila poslala nazaj v trgovino. Toda nisem ji pustila do besede. Rekla sem ji: "Nikar ne vzdihuj zaradi tega! Opravičilo imam v skledi. Le kje si dobila moko in mi skuhalo mojo najljubšo jed - štruklje? Vem, da nimamo moke doma niti za prežganje. Ti pa si jo nekje dobila. Ne moreš vedeti, kako sem vesela, da sem ti prinesla denar. Zaradi mojega potovanja si ne delaj skrb, saj sem mlada in navajena pesačči. Zate bi storila vse, saj imam samo eno mamo."

Dala sem ji bonbone, ki sem jih dobila v trgovini.

se, da smo se nekoč pri veroku učili božje zapovedi: "Spoštuješ očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji!" V ušeih pa mi je zvenel tudi materin pregovor: "Kako ja z okom, tako ti s skokom." Zato sem tekla skoraj vso pot do trgovine, kajti bala sem se, da bo trgovina zaprta ali pa trgovka ne bo hotela vzeti nazaj kisa in mi vrniti denar. Imela sem potno čelo, ko sem stopila v trgovino. Ko sem trgovki povedala, kar mi je rekla mama, me je ta ljubeče pogledala in rekla: "Ojoj, kako si pridna. Nisem vedela, da je mama bolna. In ti si morala še enkrat narediti tako dolgo pot." Vrnila mi je denar, dala pa mi je še v papir zavite bonbone.

Ponovno sem se vračala proti domu. Sedaj nisem bila ne lačna ne žejna. Bila sem srečna, da sem dobila denar, srečna, da sem mami izpolnila željo. Ko sem prisnela do drevesa, na katerem sem si bila odtrgalababolko, sem se spomnila, kako sem si rekla, da ne bi šla še enkrat nazaj, četudi bi mi nekdo dal ves svet. Pa sem šla, šla za pest bonbonov, za katere sploh nisem vedela, da jih bom dobila.

Mama me je čakala pod lipovim drevesom, ki je raslo pred hišo. Za vrčo poletne dni sva imeli pod drevesom mizo in klop, da sva v senci jedli kosilo. Ko sem prišla do mize, se mi je mama ljubeče nasmejhnila. Hotela se mi je opravičiti, ker me je bila poslala nazaj v trgovino. Toda nisem ji pustila do besede. Rekla sem ji: "Nikar ne vzdihuj zaradi tega! Opravičilo imam v skledi. Le kje si dobila moko in mi skuhalo mojo najljubšo jed - štruklje? Vem, da nimamo moke doma niti za prežganje. Ti pa si jo nekje dobila. Ne moreš vedeti, kako sem vesela, da sem ti prinesla denar. Zaradi mojega potovanja si ne delaj skrb, saj sem mlada in navajena pesačči. Zate bi storila vse, saj imam samo eno mamo."

Dala sem ji bonbone, ki sem jih dobila v trgovini.

Trikrat P (+p)

Dragi moji sodržavljeni, hevreka! Brez lažne skromnosti, ki se je zadnje čase kot peronospora po vinogradu razlezla med nami, zlasti med izvoljenimi, vam sporočam, da sem odkril čarobno formulo za najbolj učinkovito in za vse sprejemljivo upravno razdelitev čarobnega popka Evrope, kar Slovenija brez dvoma, je!

Torej, konec prerekanja in strankarskih spekulacij!

Naj kar takoj zaupam, da me do odkritja ni pripeljal noben zunanj udarec v glavo, ko je npr. bil primerpred stoljeti, ko je gospodru zarađi nepričakovane padca jabolka na glavo potem padla v glavo še formula za prosti pad in je zato še danes slaven. Moje odkritje je plod trdega raziskovalnega dela, saj ni lahko en tak mevljast narod spraviti na skupni imenovalec. Meni je uspelo, in ker ne mislim kasneje, ko se bo vsa stvar v praksi uresničila, sonarodnjakom in zgodovini naknadno dokazovati svoje najzaslužnosti, kot to morajo, zaradi primera, dandanes početi najzaslužni na našo osamosvojitev, sem vse svoje pravice in dolžnosti vgradil kar v formul in sicer v tisti plus p v oklepaju. Razlagu je enostavna in razumljiva tudi tistim, ki se ne ukvarjajo s koristoljubnostjo. Malib p simbolizira moj prumek. Mašla začetnica zato, da je ne bi kdo po nepotrebnem zamešal z ostalimi peji, da pa bi vendarle ostali pri pravopisnih določilih slovenskega jezika, je dodan plus, kar pomeni, da je malib p pravzaprav večji. Vse skupaj pa je v oklepaju zaradi poudarjenje avtorjeve skromnosti.

Ostali trije P pomenijo: Podravje, Posavje, Primorje. Kar vidim, kako ste se oddahnili, zato je nadaljnja razlagu namenjena bolj nepoučenim, se pravi: abstinentom, dvema tretjinama osnovnošolnem.

cev in, seveda iz popolnoma drugih razlogov, poslancem.

Torej, Podravje, Posavje in Primorje so vinorodni rajoni, ki niso bili nikoli sporni in tudi ne bodo, razen če bi prišlo do kakega vesoljnega potopa, ki bi spremeni klimatske in talne razmere, čeprav sem tudi v tem primeru prepričan, da bi tisti slovenski par, ki bi preživel za same, gotovo plaval v pravem toku in bi sanacijo katastrofe zasilil še s svojim žlahtnim pridelkom.

Skratka, po predlogi 3P bomo izpeljali prvo delitev in dobili tri rajonske uprave. Ali se bodo še uprav imenovali rajonarji ali kako drugače, je drugotnega pomena, kot ni pomembno, ali bo zaposlenih pet ali sedem uradnikov. Ta trenutek je pomembna organizacijska shema, ki bo kos vsebin. To nam zagotavlja nadaljnja delitev na okolise. Teh bi bilo šestnajst.

In to je vse!

Morda še za ilustracijo, kako bi to izgledalo na našem posavskem rajonu. Okoliš so Šmarje+Virštanj, Bizeljsko+Sremič, Novo mesto+Trebnje, Gorjanci in Bela krajina. Po vseh analizah, ki so zajele tudi v praksi uresničila, sonarodnjakom in zgodovini naknadno dokazovati svoje najzaslužnosti, kot to morajo, zaradi primera, dandanes početi najzaslužni na našo osamosvojitev, sem vse svoje pravice in dolžnosti vgradil kar v formul in sicer v tisti plus p v oklepaju. Razlagu je enostavna in razumljiva tudi tistim, ki se ne ukvarjajo s koristoljubnostjo. Malib p simbolizira moj prumek. Mašla začetnica zato, da je ne bi kdo po nepotrebnem zamešal z ostalimi peji, da pa bi vendarle ostali pri pravopisnih določilih slovenskega jezika, je dodan plus, kar pomeni, da je malib p pravzaprav večji. Vse skupaj pa je v oklepaju zaradi poudarjenje avtorjeve skromnosti.

Središče našega rajona bi bila Gadova peč, kar že zveni imenitno! Glede na znane in priznane kleti, tudi izbira okoliških centrov ne bo težka. Vem, da imate nekateri sedaj na jeziku vprašanje, ki pa sem ga pričakovala v odgovor zgojni zaradi metodologije prilhranih za konec. Vprašuješ, kam pa z Gorenjsko, Notranjsko in, ne nazadnje, z Ljubljano?

Ja, dragi moji, nekam bomo morali pa tudi izvazati!

STANE PEČEK

Zgodbe o zastavi

Zgodaj spomladi leta 1942. Že zarana se je med prebivalci našega konca Zgornje Šiške razšírla vest, da pri ljudski šoli Valentina Vodnika visi slovenska zastava. Z očetom se brž usedeva na kolesi in odpeljeva pogledat. Res je na višokem električnem dajnovodu, ki deli Zgornjo Šiško od Dravlj, plapotala naša belo-modro-rdeča zastava. Kot zamaknjeni jo gledamo in preveva nas ponos: Pa se je spet nekdo upal in takole pokazal, da se ne damo.

Na cesti pod trobojnicu razburjeno tekajo in vpijajo karabinjerji, gledali pa se smehljajo in uživajo. Nikogar ni, da bi jo snel. Razširijo se govorce, da so Italijani že poklicniki marico in da bodo zagotovo racije. Vsi odrasli moški in tudi midva z očetom, čeprav sem jaz še otrok, se hitro umaknemo.

Nekaj let pred koncem socialističnega obdobja je v Domu JLA v Novem mestu spet eden od pomembnih stekankov. V kinodvorani, kjer so običajno tudi seje občinske skupščine, so po stenah napisali - vzneseš besede našega maršala. Najbrž slovenščina ni dovolj dobra za te njegove lepe misli, zato je besedilo kar v originalu. Morda pa je s tem nekdo hotel pokazati, kateri je državni jezik v vojski? Na odru sedi za mizo predsedstvo, v kotu so tri zastave: partijska, državna in republiška.

Nekdo v vrsti pred menoj se skloni k sosedu:

"Izgleda, da danes sedimo v srbski skupščini."

"Kako to misliš?"

"Ali ne vidiš, da je na republiški zastavi zgoraj prva rdeča barva?" nadaljuje on.

"No, nekdo jo je pač naročil. Sicer pa prava figa. Kaj pa spet komplikiraš?"

EKIPA

Zgodovinski dan je, nekaj ur pred svečano proglašitvijo samostojnosti Slovenije na trgu pred skupščino v Ljubljani. Po vseh kriziščih in mestnih vpadihah visijo belo-modro-rdeče zastave brez grba. Saj ni čudno, ko so pa še prav do zadnjega dne preprali poslanci v skupščini, kakšna bo zastava in grb. Tako komuna na imela časa dodati še novih simbola. Le na Kongresnem trgu, kjer bo po zaključku slovenskih starijancev, visitira dve dolgi, pravili.

Iz Wolfe ulice pripeljite mimo poslopja Kazine, nenavaden odprt avto. Za volanom je dolgoletac s širokim črnim klobukom. Na sedež poleg sebe ima na drogu zastavo. V krizišču s Titovo cesto se zaradi semaforja avto ustavi. Možkar vstanec in začne na široko mahati z novo zastavo: "Živijo, Slovenci."

"Glejte, Kramberger je," završi med opazovalci na pločniku.

"Itek, kje si jo pa dobil?" mu zavpije nekdo.

"Da boste vedeli, imam jo prav ta prvi, "reče popularni posebnež, še enkrat zamahne s trobojnicu in med navdušenim ploskanjem odpelje naprej.

Še najmanj tri tedne so po Ljubljani visele "ruske" zastave.

Že na predvečer letosnjega kulturnega praznika je moj sosed izobil sastav. Enako sem storil za njim tudi sam.

Na praznični dan se sprehodim skozi naš zdraviliški kraj in mimo grede ugotavljam, kje še vse vidi. Seznam leži krake: pred zdraviliščem, pošto in politično, trgovino Mercator ter lekarino. Na drugih zasebnih hišah pa zastav ni.

"Zakaj tako?" mi roji po glavi. Morda zaradi odnosa do kulture in Prešernega? Ne bo držalo! Za laski pri maj in dan državnosti je bilo prav isto. Spominam se na ameriške filme, kjer po šolah v vsakem razredu stoji zastava. Enako je po sodiščih in drugih javnih ustanovah. Na avstrijski televizijskih koncu programu vedno zaplula zastava. Pri nas pa...

SLAVKO KLANČIČAR

• Če je v gospodarstvu res udbomafija, potem so razumniki udbomafija v kulturi (Božič)

• Človek brez utopije bo postal butast in oduren. (Konrad)

• Za sovražnike socializma ni slobode in je ne bo. (Kavčič leta 1951) S tem se popolnoma strinjam (Kocbek leta 1951)

Štiriletni izgnanski križev pot

Veliko naših ljudi so Nemci že prvo leto okupacije izgnali v Nemčijo, kjer so bivali po taboriščih in opravljali najrazličnejša dela. Jože Žibert z Gradišča, ki je zdaj predsednik krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije na Studencu, je zapisal spomine na težka leta.

V prvih polovicih novembra 1941. leta so se pri hiši pojavit do zob oboroženi nemški vojaki. Zahtevali so, naj se takoj odpravimo, vzemimo s seboj le najnajnjejo prtljago in zapustimo dom. Ko smo odhajali, je začelo snežiti in potegnil je mrzel veter. Gnali so nas po ceste, kjer je že čakal tovornjak, ki nas je zapeljal v zbirno taborišče v Brestanicu (Rajhenburg). Po nekaj dneh so nas naložili in odpeljali v zaklenjenih vagonih v taborišče Dresden št. 92 (Sachsen). Tam so nas razmestili po slabih delovnih mestih, kjer je bila zelo stroga disciplina. Brez dovolilinice (uravljavščina) ni nihče smel zapustiti taborišča. Hrana je bila slaba in silno malo je bilo, zato smo trpeli veliko lakoto. Bili smo tako lačni, da se nam je kar temnilo pred očmi.

Iz tega taborišča so nas 25. maja 1942 premestili v drugo, ki je tudi bilo v Dresdenu, in to v lager 90 na Walwitzstrasse. V tem taborišču ni bilo nič bolje, delali smo po lesnih skladisih in tovarnah.

Cez eno leto so našo družino preselili v taborišče št. 2 v Reuteju, okraj Ravensburg. To taborišče je bilo na deželi v nekdanji stavbi nunskega samostana. V delu samostana so bile še nune. V taborišču je bilo nekoliko bolje, saj je smo imeli na voljo malo več hrane pa tudi pri kmetih si lahko kaj dobil. Vsi za delo sposobni so bili zaposteni v bližnjem mestu Waldsese ali bolj v bolj oddaljenem Ravensburgu, veliko pa jih je delalo po kmetijah. Ceprav je bilo na deželi bolje kot v velikem mestu, je bilo kljub temu še težko in trdo.

Rešeni zadnji hip

Ko se je 1945. leta začela oglašati pomlad

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 28. IV.

SOBOTA, 30. IV.

SLOVENIJA 1

- 8.30 - 0.15 TELETEKST
- 8.55 VIDEO STRANI
- 9.00 POČITNIŠKI PROGRAM
- 8.55 STOTISOČNOG, lutkovna predstava
- 9.45 ZMAJ JZ TUNELA
- 10.10 SMEŠNO MED ČRKAMI
- 10.45 VOZICEK ZA VODO
- 11.10 PO DOMAČE, ponovitev
- 13.00 POROČILA
- 13.05 STUDIO CITY, ponovitev
- 15.05 TEDENSKI IZBOR
- 15.05 SVET POROČA
- 15.40 OSMI DAN
- 16.25 PORABSKI UTRINKI
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
- 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
- 18.45 ABC - ITD, TV igrica
- 19.10 RISANKE
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 ŽARIŠCE
- 20.35 ČETRTKOVE POSEBNOSTI: USTINOV SE POGOVARJA S PAVAROTTIJEM
- 21.30 TEDNIK
- 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.45 SOVA
- 22.45 TO JE LJUBEZEN, ang. nadalj., 8/19
- 23.15 GLAVNI OSUMLJENEC III, ang. nadalj., 3/4

SLOVENIJA 2

- 14.15 - 23.05 Teletekst
- 14.30 Video strani - 14.55 Kinoteka: Fritz Lang - Ešnapski tiger (nemški film) - 16.30 Tedenski izbor: Srta srca (franc. nadalj., 7/16) - 17.15 Sova (ponovitev): Poplona tujca (amer. nadalj., 7/22); 17.45 Glavni osumljenec III (angl. nadalj., 2/4) - 18.40 Že veste? - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Nebo nad Ženavljami (dok. film) - 21.05 Povečava: Gabriele D'Anunzio: Vittoria; 22.25 Triglavskie strmine (slov. film, ČB)
- 14.15 - 23.05 Teletekst
- 14.30 Video strani - 14.55 Kinoteka: Fritz Lang - Ešnapski tiger (nemški film) - 16.30 Tedenski izbor: Srta srca (franc. nadalj., 7/16) - 17.15 Sova (ponovitev): Poplona tujca (amer. nadalj., 7/22); 17.45 Glavni osumljenec III (angl. nadalj., 2/4) - 18.40 Že veste? - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Nebo nad Ženavljami (dok. film) - 21.05 Povečava: Gabriele D'Anunzio: Vittoria; 22.25 Triglavskie strmine (slov. film, ČB)

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 153. dela amer. nadalj.) - 13.05 Rock stene (ponovitev 63. oddaje) - 13.35 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.25 Na velikem platnu - 16.40 Risanka - Berlin - 17.10 Učna leta (ponovitev 11. dela) - 17.40 Dokument mrlječi (ponovitev dok. filma) - 19.10 Luč svetlobe (154. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbeni oddaja) - 20.30 Drakula (9. del. amer. serije) - 21.00 Porocila - 21.20 Zarota (amer. krim.) - 22.50 Ruske trnice na Poljskem (dok. DW) - 23.20 Porocila - 23.45 Na velikem platnu - 0.00 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

- 7.00 TV spored - 8.45 TV koledar - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Porocila - 10.35 Kapetan Zapas (risana serija, 5/13) - 11.00 Oddaja za mladino - 12.00 Porocila - 12.05 Klavirski tekmovanje - 13.15 Prizma (večerniški magazin) - 14.00 Porocila - 14.05 Avstralinski mladični film - 15.50 Hrni ljubljenci - 16.20 Beverly Hills - 17.05 Porocila - 17.10 Hrvaška knjiga (dok. oddaja) - 17.55 TV razstava - 18.00 Televizija o televizi - 18.30 Santa Barbara (amer. nadalj.) - 19.15 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 "Nek' ti bude ljubava" (zabavnoglasbena oddaja) - 21.00 Dublin: Pesem Evrovizije - 0.00 S sliko na sliko - 0.45 Porocila v nemščini - 0.50 Sanje brez mej
- 7.00 TV spored - 8.45 TV koledar - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Porocila - 10.35 Kapetan Zapas (risana serija, 5/13) - 11.00 Oddaja za mladino - 12.00 Porocila - 12.05 Klavirski tekmovanje - 13.15 Prizma (večerniški magazin) - 14.00 Porocila - 14.05 Avstralinski mladični film - 15.50 Hrni ljubljenci - 16.20 Beverly Hills - 17.05 Porocila - 17.10 Hrvaška knjiga (dok. oddaja) - 17.55 TV razstava - 18.00 Televizija o televizi - 18.30 Santa Barbara (amer. nadalj.) - 19.15 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 "Nek' ti bude ljubava" (zabavnoglasbena oddaja) - 21.00 Dublin: Pesem Evrovizije - 0.00 S sliko na sliko - 0.45 Porocila v nemščini - 0.50 Sanje brez mej

HTV 2

- 15.05 Videostrani - 15.20 TV koledar - 15.30 Jeeves in Wooster (humoristična serija) - 16.20 Risanke - 16.40 Zunaj toka: Šport - 17.10 Košarka - 18.55 Rokomet - 20.15 Ljubezen in vojna (humoristična serija) - 20.40 Krila nad svetom (dok. serija) - 21.30 CRO pop rock - 22.15 Nočna izmena: Življenje na severu (serijski film); V etru (humoristična serija); Temni stolp (amer. film)

NEDELJA, 1. V.

SLOVENIJA 1

- 8.45 - 0.10 TELETEKST
- 9.00 VIDEO STRANI
- 9.05 OTROŠKI PROGRAM
- 9.05 ŽIV ŽAV, ponovitev
- 9.50 UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, ponovitev danks nadalj., 4/3
- 10.20 GOVORICA ŽIVALI, ang. oddaja
- 11.20 SLIKE IZ SEČUANA, 8. oddaja

OBZORJA DUHA

- 11.20: 14. SREČANJE TAMBARŠKIH SKUPIN SLOVENIJE
- 12.25 VODNE PUSTOLOVŠČINE, ponovitev ang. poljudnoznan. serije, 22/24

POROČILA

- 13.05 KAN KAN, amer. film
- 15.10 NEBO NAD ŽENAVLJAMI, ponovitev dok. filma

- 16.05 ŠE SE BOMO SREČALI, ang. nadalj., 8/13
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 PO DOMAČE

RISANKA

- 19.15 LOTO
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 ZRCALO TEDNA

NEDELJSKIH 60

- 21.30 KITOLOVCI IZ LAMALERE, nemška poljudnoznan. oddaja
- 22.20 DNEVNIK 3, VREME
- 22.40 SOVA

- LOVOROVA ULICA, zadnji del amer. nadalj.

SOVADA

- Zametne sanje (amer. film) - 0.50 Eročni film

DNEVNIK 2

- 11.15 - ... Teletekst
- 11.30 Video strani - 11.55 Maribor: tenis za Daviš pokal: Slovenska-Grčja - 12.25 Tedenski izbor: Četrtkove posebnosti - 17.20 Sova: To je lubezen (angl. nadalj., 8/19); 17.50 Glavni osumljenec III (angl. nadalj., 3/4) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Večerni gost: Borut Lesjak - 21.10 Oči kritike - 22.10 Slovenski glasbeni dnevi: Vinko Globokar

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 154. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magneton (ponovitev) - 14.05 Mercedesova zvezda (ponovitev dok. DW) - 14.30 Borza dela - 16.25 Na velikem platnu - 16.40 Ameriški deset - 17.10 Drakula (ponovitev 9. dela filma) - 17.40 Zarota (ponovitev filma) - 19.10 Luč svetlobe (155. del amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbeni oddaja) - 20.30 Prva dela: Roger Corman (oddaja o režiserjih) - 21.00 Porocila - 21.20 Tenen na borzi - 21.30 Sreča, sreča in telo (amer. film) - 23.05 Porocila - 23.30 Zametne sanje (amer. film) - 0.50 Eročni film

HTV 1

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 154. dela amer. nadalj.) - 13.05 Rock stene (ponovitev 63. oddaje) - 13.35 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.25 Na velikem platnu - 16.40 Risanka - Berlin - 17.10 Učna leta (ponovitev 11. dela) - 17.40 Dokument mrlječi (ponovitev dok. filma) - 19.10 Luč svetlobe (154. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbeni oddaja) - 20.30 Drakula (9. del. amer. serije) - 21.00 Porocila - 21.20 Zarota (amer. krim.) - 22.50 Ruske trnice na Poljskem (dok. DW) - 23.20 Porocila - 23.45 Na velikem platnu - 0.00 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 2

- 15.05 Videostrani - 15.20 TV koledar - 15.30 Jeeves in Wooster (humoristična serija) - 16.20 Risanke - 16.40 Zunaj toka: Šport - 17.10 Košarka - 18.55 Rokomet - 20.15 Ljubezen in vojna (humoristična serija) - 20.40 Krila nad svetom (dok. serija) - 21.30 CRO pop rock - 22.15 Nočna izmena: Življenje na severu (serijski film); V etru (humoristična serija); Temni stolp (amer. film)

HTV 3

- 11.20: 14. SREČANJE TAMBARŠKIH SKUPIN SLOVENIJE
- 12.25 VODNE PUSTOLOVŠČINE, ponovitev ang. poljudnoznan. serije, 22/24

POROČILA

- 13.05 KAN KAN, amer. film
- 15.10 NEBO NAD ŽENAVLJAMI, ponovitev dok. filma

NEDELJSKIH 60

- 21.30 KITOLOVCI IZ LAMALERE, nemška poljudnoznan. oddaja
- 22.20 DNEVNIK 3, VREME
- 22.40 SOVA

SOVADA

- LOVOROVA ULICA, zadnji del amer. nadalj.

DNEVNIK 2

- 11.15 - ... Teletekst
- 11.30 Video strani - 11.55 Maribor: tenis za Daviš pokal: Slovenska-Grčja - 12.25 Tedenski izbor: Četrtkove posebnosti - 17.20 Sova: To je lubezen (angl. nadalj., 8/19); 17.50 Glavni osumljenec III (angl. nadalj., 3/4) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Večerni gost: Borut Lesjak - 21.10 Oči kritike - 22.10 Slovenski glasbeni dnevi: Vinko Globokar

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 154. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magneton (ponovitev) - 14.05 Mercedesova zvezda (ponovitev dok. DW) - 14.30 Borza dela - 16.25 Na velikem platnu - 16.40 Ameriški deset - 17.10 Drakula (ponovitev 9. dela filma) - 17.40 Zarota (ponovitev filma) - 19.10 Luč svetlobe (155. del amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbeni oddaja) - 20.30 Prva dela: Roger Corman (oddaja o režiserjih) - 21.00 Porocila - 21.20 Tenen na borzi - 21.30 Sreča, sreča in telo (amer. film) - 23.05 Porocila - 23.30 Zametne sanje (amer. film) - 0.50 Eročni film

HTV 1

- 15.05 Videostrani - 15.20 TV koledar - 15.30 Jeeves in Wooster (humoristična serija) - 16.20 Risanke - 16.40 Zunaj toka: Šport - 17.10 Košarka - 18.55 Rokomet - 20.15 Ljubezen in vojna (humoristična serija) - 20.40 Krila nad svetom (dok. serija) - 21.30 CRO pop rock - 22.15 Nočna izmena: Življenje na severu (serijski film); V etru (humoristična serija); Temni stolp (amer. film)

HTV 3

- 11.20: 14. SREČANJE TAMBARŠKIH SKUPIN SLOVENIJE
- 12.25 VODNE PUSTOLOVŠČINE, ponovitev ang. poljudnoznan. serije, 22/24

POROČILA

- 13.05 KAN KAN, amer. film
- 15.10 NEBO NAD ŽENAVLJAMI, ponovitev dok. filma

NEDELJSKIH 60

- 21.30 KITOLOVCI IZ LAMALERE, nemška poljudnoznan. oddaja
- 22.20 DNEVNIK 3, VREME
- 22.40 SOVA

SOVADA

- LOVOROVA ULICA, zadnji del amer. nadalj.

DNEVNIK 2

- 11.15 - ... Teletekst
- 11.30 Video strani - 11.55 Maribor: tenis za Daviš pokal: Slovenska-Grčja - 12.25 Tedenski izbor: Četrtkove posebnosti - 17.20 Sova: To je lubezen (angl. nadalj., 8/19);

TANIN SEVNICA

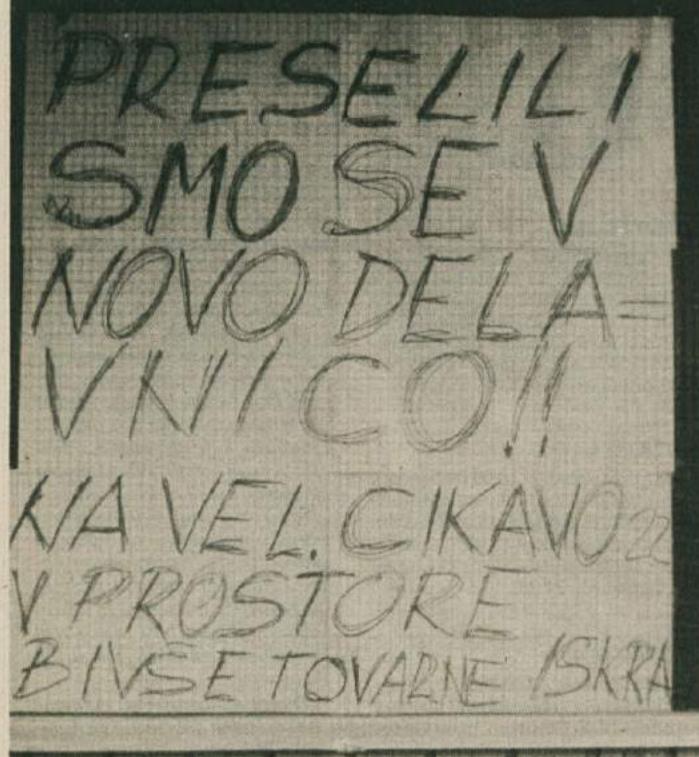
objavlja dve prosti delovni mesti:

1. SAMOSTOJNEGA KOMERCIJALISTA — nabava lesa 2. VODJA ZAGE

Pod 1: Poleg splošnih pogojev veljajo za kandidate še naslednji:
— državljanstvo RS
— srednja izobrazba gozdarske smeri
— tri leta delovnih izkušenj pri podobnih delih.

Pod 2: Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
— državljanstvo RS
— srednja ali višja izobrazba lesarske smeri
— tri leta delovnih izkušenj pri podobnih delih.

Rok prijave za obe razpisani delovni mesti je 8 dni po objavi. Kandidati naj pošljajo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: **TANIN SEVNICA, KEMIČNA INDUSTRIZA, p.o., Hermanova 1, 68290 SEVNICA.**

SELITEV - Avtoservis Sever v novomeški ulici talcev je obvestil ljudi o svoji selitvi v novo delavnico. Na listu, ki ga je nekdo v ta namen obesil na vratah dosedanja delavnice, piše, da se je servis preselil v delavnico na Cikavo v prostore "bivše tovarne Iskra". Napis je pomota ali ponesrečena šala. Tovarne Iskra namreč še niso razgrabili in ukinili, zato še ni "bivša", čeprav si nekateri na tem svetu želijo njenega skorajnjega konca. (Foto: L. M.)

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 77
Novo mesto

tel.: (068) 323-193
mobitel: 0609-615-239

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletni storitvi pri pogrebih
- storitve v zvezi z upeljivo
- posredovanje vencev in cveja
- posojanje mitvaškega odra, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 četke ali 3 obroke
- peček beli marmor za posip grobov in črna zemlja

... pokrajinski tednik, ki poroča

DOLENJSKI LIST
Sodoben, vsestranski, zanimiv

NOVOTEHNICKI AUTOMOBILNI SALON CITROËN

CEZETEK

68000 Novo mesto
Glavni trg 24
tel.: 068/323-606
fax: 068/322-898
glasno trženje:
068/323-610

AGENCIJA ZA ŠPORT
NOVO MESTO
in
SMASH, d.o.o.
NOVO MESTO

RAZPISUJETA LICITACIJO

rabiljene gostinske opreme v bifeju Športne dvorane Marof v Novem mestu. Licitacija bo v četrtek, 5. maja, ob 12. uri, ogled opreme pa je mogoč istega dne od 11. ure dalje.

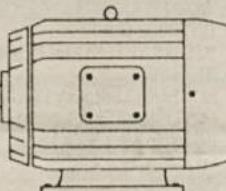
»Ljubi Dolenjci!«

Za vas in za vaše ljube
smo na Trdinovem vrhu
postavili oddajnik.
Po 69. kanalu pridemo tudi
k vam domov.

KANAL A — Televizijska postaja

ELEKTROMECHANIKA CEROVŠEK

Ragovska 1 (pod kandijsko pošto)
Novo mesto
tel. 21-587, 341-587

* previjanje elektromotorjev, vrtalnih strojev, črpalk

* 30 let tradicije

Hvala za zaupanje in se priporočamo!

Ne veste, kam s certifikati?

Na vprašanja bralcev odgovarjajo strokovnjaki PDU Triglav, d.o.o. — Le še dobro leto je čas!

1. Komu zaupati certifikate? Kje je največja varnost?

Izkusnine preteklih let nas učijo, da popolnoma varne naložbe skoraj ne obstajajo. Tudi podjetja, ki so veljala za zelo uspešna, kaj hitro zaredijo v težave, ki se neredko končajo s stečajem. V današnjih negotovih časih govoriti, da bo neko podjetje še dolgo uspešno in dobičeknosno poslovalo, je lahko nereno početje. Tako je možnost, da bo propadlo ravno tisto podjetje, za katerega delnice smo zamenjali svoj certifikat, vedno prisotna. Najboljši način, da to možnost zmanjšamo, je razprtitev naših naložb. Svoj certifikat skušajmo zamenjati za delnice več podjetij. Tako propad enega podjetja ne bo pomenil propad naše celotne investicije. Najboljšo razpršenost bomo dosegli z zamenjavo certifikata za delnico pooblaščene investicijske družbe. Te družbe bodo lahko zbrale veliko število certifikatov in ti certifikati bodo strokovno plasirani v primereno veliko število podjetij. Tako bo dosežena razpršenost naložb in s tem povečana varnost.

2. Ali se certifikati lahko prodajo?

S certifikatom je dana možnost državljanom Republike Slovenije, da sodelujejo pri lastnini družbenih podjetij. Zakonsko so predvideni načini, kako se ti certifikati lahko zamenjajo za delnice teh podjetij. Pri tem je pomembno, da se certifikati lahko uporabijo samo za te zakonsko predvidene namene in da bo to zamenjavo moral opraviti vsak imetnik certifikata osebno. Prodaja certifikata nekomu tretjemu in s tem prenos pravice zamenjave certifikata za delnice ni možen. Kakršnekoli prodaje ali pogodbje o bodoči prodaji certifikatov so v nasprotju z zakonom in s tem nične. Vsak imetnik certifikata bo moral sam pridobiti delnice podjetij ali pooblaščenih investicijskih družb in šele te delnice bo mogoče prodati in s tem priti do gotovine.

- Pišite! Svoj certifikatiski račun morate izkoristiti že do 30. junija prihodnje leto. Časa za odločitev je sicer še dovolj, za pridobivanje pravih informacij pa bolj malo...

Svoja vprašanja lahko posredujete na naslov našega uredništva. Odgovore, ki jih bo za vas našel Branko Dobrak, eden direktorjev PDU Triglav, boste lahko prebrali v naslednji številki Dolenjskega lista.

KOLINSKA, prehrambena industrija, d.d.
Šmartinska c. 30, Ljubljana

Po sklepu uprave družbe z dne 28.3.1994 objavljamo

JAVNO DRAŽBO

za prodajo

pakirnega stroja, inv. št. 3639

Stroj je bil kot prototip izdelan leta 1985 v Kovinarski, Krško. Z njim je mogoče volumsko pakiranje od 200 - 1000 g eno vrečko. Kapaciteta pakiranj je 20 - 40 vrečk v minutu. Pakiranje je polavtomatsko. Stroj je brez nasipa in odstranjevalca zapakiranih vrečk. Izključna cena za nakup stroja je 4.000 DEM v tolarski protivrednosti po srednjem deviznem tečaju Banke Slovenije na dan izvedbe javne dražbe.

Na javni dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki pred pričetkom dražbe položijo varščino v višini 32.000,00 SIT pri blagajni Kolinske, d.d., Ljubljana, PE Mirna, Cesta na Gradec 17, Mirna na Dolenjskem.

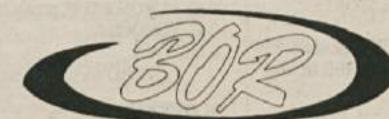
Po končani dražbi bomo varščino vsem potencialnim kupcem vrnil, razen kupcu, ki mu bomo vplačani znesek vsteli v kupnino.

Nakup stroja je po načelu "videno-kupljeno"; kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Kupec mora kupnino plačati najkasneje v 8 dneh, t.j. do 13.5.1994, sicer mu varščina zapade.

Prometni davek plača kupec.

Javna dražba bo 9.5.1994 ob 8. uri v poslovnih prostorih PE Mirna, Cesta na Gradec 17, Mirna na Dolenjskem, kjer je vsak delovni dan možen ogled stroja.

TOVARNA ČEVLJEV "BOR"
DOLENJSKE TOPLICE, p.o.
MOČILE 1, 68350 Dolenjske Toplice

DELAVSKI SVET in razpisna komisija
razpisujeta
prosta dela in naloge

DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev po zakonu, statutu in drugih internih aktih podjetja mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo usnjarskopredelovalne, ekonomske ali organizacijske smeri, tri leta delovnih izkušenj pri delih oz. nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v gospodarstvu
- da ima višjo izobrazbo usnjarskopredelovalne, ekonomske ali organizacijske smeri, pet let delovnih izkušenj pri delih oz. nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v gospodarstvu.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljajo v 8 dneh po objavi razpisa.

Mandat direktorja bo trajal do lastninskega preoblikovanja podjetja.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po imenovanju delavskega sveta.

MARUTI

Prodaja:
EMINENT, d.o.o.,
Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902
Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950
Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov
AVTOSERVIS MURN

Resljeva 4, Novo mesto
tel.: (068) 24-791

AVTOSERVIS

Aleš PETERLIN

Novo mesto

Pod Trško goro 90

vam nudi

- * športne vzmeti **JAMEX** za vse tipe vozil

Na zalogi so vzmeti za vozila:

Alfa 155 1.8 TS	22.946 sit
BMW 316i / 318i	26.257 sit
Golf III 1.4	18.215 sit
Golf II	15.298 sit
Opel Calibra	26.336 sit
Fiat Tipo 1.4/ 1.6/ 1.7 D	22.946 sit
Fiat Uno	17.506 sit

- * športne zračne filtre **JAMEX**; s tem filtrom vaš avto pride do okoli 3 Kw, menjava filtra pa je potrebna le na vsakih 60.000 km

- * športne izpuhe **Sebring**

- * velik izbor dodatne opreme in motortuningov, znamke Ella, za vsa vozila Renault

Informacije na telefon 22-372.

VOZITE AVTO ŠKODA ?

PRIDRUŽITE SE AVTO MOTO DRUŠTVU AVTOIMPEX — ŠKODA! IZKORISTITE ŠTEVILNE UGODNOSTI, KI JIH ČLANSTVO PRINAŠA.

INF. PO TEL. (061) 322-615
OZ. NA NASLOV: AMD AVTOIMPEX — ŠKODA
CELOVŠKA 34, LJUBLJANA (NASPROTI HALE TIVOLI)

NAJ BO ŠKODA VAŠA PREDNOST!

IQ + ❤ = ŠKODA
Volkswagen Group

SMO ZA 20 — 70% CENEJŠI

pletiljstvo breza

Industrijska prodajalna
Resljeva 1 (Kandija, ob Krki)
nasproti trgovine MIKO
NOVO MESTO

Nudimo vam bombažne športne nogavice,
ženske hlačne nogavice, žabice, perilo, brisače,
puloverje, kavbojke, krila, jakne in še marsikaj po izjemno
UGODNIH INDUSTRJSKIH CENAH.

Dragi Dolenjci! Pridite k nam, splačalo se
vam bo!

Odpri: od 8. do 19. ure,
sobota od 8. do 12. ure
Tel.: 22-964

KOVINSKA GALANTERIJA
Konček Franc
Dobindol 28, 68323 Uršna sela
tel./fax: 068/65-278

- Izdelujemo in montiramo opremo za vse vrste trgovin in poslovnih prostorov
- Izdelujemo opremo iz nerjaveče pločevine
- Izdelujemo in montiramo kovinsko skladiščne regale — police

Na zalogi imamo:

- nakupovalne košare
- vozičke za košare
- nakupovalne vozičke 75 l
- košare za embalažo
- košare za sadje
- blagajniški komplet košar
- stojala s štirimi košarami
- stojala s petimi košarami
- stojala za cigarete
- pregradne stene za v hladilno vetrino iz nerjaveče pločevine
- podstavke za shranjevanje načetih salam v hladilnih vetrinah iz nerjaveče pločevine
- pladnje iz nerjaveče pločevine za v hladilne vetrine

In še marsikaj, kar potrebujete v vaši trgovini!
Vsi izdelki so kvalitetni in po konkurenčnih cenah.
Se priporočamo!

OHRANITE HRANLJIVE SNOVI RASTLIN
IN POVEČAJTE PRIREJO MLEKA IN MESA

plantanaze

naravni bioški dodatek za siliranje

PLANTANAZE je idealen dodatek za siliranje vseh vrst silaže: trave, detelje, koruze, žitnih zrn itd.

- usmerja fermentacijo, preprečuje kvarjenje silaže
- ohranja hranične snovi in izboljša okus silaže
- preprečuje pregrevanje zelenih mase
- je prijazen do okolja
- v nekaj dneh pomaga do kakovostne krme

PREPROSTO DO KAKOVOSTNE SILAŽE

KRKA
NOVO MESTO
SLOVENIJA
VETERINA

Tanin

LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV!

S prihodom pomlad se sezona za posek prvega kostanja ni končala. TANIN SEVNICA tak les odkupuje vse leto. Les je lahko tudi suh, grčav ali kriv. Po potrebi vam opravimo tudi posek.

Rok plačila je 15 dni po dobavi.

Pokličite nas na telefonsko številko: 0608/41-349 ali 41-044 in o vsem se bomo dogovorili.

moderni interieri

Cesta herojev 28
68000 Novo mesto tel.: 068/22-798
 fax: 068/321-959

Vam nudijo široko izbiro pohištva domačih in tujih proizvajalcev po ugodnih cenah.
Na zalogi ortopediske vzmetnice vseh dimenzij po zelo ugodnih cenah!

Za vse article vam nudimo od 5 — 30% popusta.
Prodaja na čeke 1 + 3 brez obresti in zelo ugodni kreditni pogoji.

Obiščite nas in se prepričajte.
Delovni čas: od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

SHUJŠAJTE PRED POLETJEM

HUJŠAJTE S POMOČJO NARAVE 061/728-519

SLIM-TEE

NARAVNI ZELIŠČNI ČAJ

SLIM-TEE je naravni zeliščni čaj, ki pomaga pri hujšanju in ohranjanju idealne telesne teže brez omejevanja Vaših prehrambenih navad. Z naravnim SLIM-TEE čajem hujšate hitro in na zdrav način. Zmanjšuje Vam apetit, hkrati pa Vam krepi organizem in odpornost. SLIM-TEE veča vitalnost, Vas poživi in Vam daje občutek ugodja. Posrepuje tudi delovanje prebavnih sistemov in pomaga pri nespečnosti in koncentraciji.

CENA: SAMO 500 SIT z plačano poštnino

Priimek in ime: _____
Naslov: _____
Poštna št.: _____
Kraj: _____ Komadov: _____

Naročila po tel.: 061/728-519 ali na naslov O'NECO P.P. 45, 61235 Radomlje

KRI

REŠUJE ŽIVLJENJE!

TRANSFUZIJSKI ODDELEK NOVO MESTO

ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK

od 6. ure do 9.30

PIONIR
GRADBENO INDUSTRISKO PODJETJE NOVO MESTO

NOV ŠPORTNI CENTER

Sredi srednješolskega kompleksa v Novem mestu obdanega z idilo košenic in gozdov, pričenjam z izgradnjijo večnamenskega športno-poslovnega objekta "TELOVADNICE".

Okolica trenutno podrejena šolskim in športnim aktivnostim, potrebuje tudi ponudbo trgovskih, nastanitvenih in poslovnih želja. Vse to predvidevajo raznovrstni prostori v sklopu telovadnice kot so:

fitness center, savna, squash, ambulanta, trgovine, butiki, gostinski lokali in prostori raznih pisarniških, poslovnih oziroma storitvenih dejavnosti

Ker je število ponujenih m² omejeno, si željen prostor zagotovite že danes.

POKLICITE NAS, OGLASITE SE PRI NAS, PRIČAKUJEMO VAS.

V pričakovanju vaše poslovne odločitve- dobrodošli v novem športnem centru v Novem mestu

Informacije: GIP "PIONIR" Novo mesto

Kettejev drevored 37

tel. 068/321-826, 323-686 faks. 321-037

gradnja zaupanja

HYUNDAI
VEDNO NADOBRI POTI

HYUNDAI LANTRA 1.6 GLSi 16V, model 94
PONY, model 94, že od 16.990 DEM
SCOUPÉ, model 94, od 26.500 DEM
LANTRA, model 94, od 26.200 DEM
SONATA, model 94, od 29.990 DEM
kombi GRACE H-100 od 25.800 DEM
— triletna garancija ali 100.000 km
— šestletna garancija na pločevino

EMINENT, d.o.o., Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel.
068/323-902
avtosalon HYUNDAI, Partizanska 21, Novo mesto, tel.
068/28-950

tedenski koledar

Cetrtek, 28. aprila - Pavel
Petek, 29. aprila - Robert
Sobota, 30. aprila - Katarina
Nedelja, 1. maja - praznik dela
Ponedeljek, 2. maja - Boris
Torek, 3. maja - Aleksander
Sreda, 4. maja - Cvetko

LUNINE MENE
2. maja ob 16.32 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 28. do 30.4. in 2.5.
(ob 20. uri) kriminalni film Pe-
likanovo poročilo. Od 28. do 30.4. in

kmetijski stroji

AGROIZBIRA KRAJ Nudi ugodno
blago za generalno popravilo trak-
torjev Fiat, Zetor, Univerzal, Ursus,
Torpedo, Tomo Vinković, IMT, akku-
mulatorje Vesna in Topla: 12 V 97 -
100 Ah, cena 8.050 SIT, gume Barum
12.4/11 - 28, cena 20.500 SIT. Poklici-
te nas! ☎ (064)324-802. 3546

TRAKTOR TV 419 ugodno pro-
dam. ☎ 40-874. 3864

MOTOR za BCS na petrolej pro-
dam. ☎ 40-039. 3872

TROSILEC HLEVSKEGA GNO-
JA znamke Sip VTG 3000 prodam.
Jože Miklš, Ornuška vas 6, Trebelno.

KOSILNIKO BCS in mlado brejo
kravo prodam. ☎ (0608)43-247.

Dolenjska banka d.d.
Novo mesto

NOVOSTI ZA UPORABNIKE BANČNIH AVTOMATOV

LB Dolenjska banka d.d. Novo mesto obvešča svoje
varčevalce, da je v svojo mrežo bančnih avtomatov
vključila tri nove bančne avtomate, in sicer v agenciji
Drška, agenciji Šentjernej in v Dolenjskih Toplicah.

Na vseh bančnih avtomatih Dolenjske banke — razen v
Dolenjskih Toplicah lahko poleg dviga gotovine opravi-
te tudi

— polog gotovine na tekoči račun in
— plačilo položnic iz sredstev na tekočem računu.

Postopek za uporabo navedenih novih storitev je eno-
staven. Besedilo na ekranu vas vodi skozi celotni po-
stopek, ki poteka na sledeči način:

- v bankomat vložite bančno kartico
- vtipkate osebno številko
- pritisnete tipko »druge storitve«
- izberete med možnostmi: polog gotovine na tekoči
račun oz. sprejem plaćilnih nalogov
- samodejno se odpre predal, iz katerega vzamete
ovojnico
- bankovce oz. položnice vstavite v ovojnico
- zapepljeno ovojnico vstavite v režo, ki se odpre pod
čitalcem kartic
- počakate, da bankomat vrne bančno kartico
- počakate, da bankomat izda potrdilo, na katerem so
navedeni podatki o opravljeni transakciji.

Pred uporabo navedenih storitev se morate seznaniti s
»Splošnimi pogoji za storitev depozit na bančnem av-
tomatu« in se dogovorite o načinu prevzema prvega iz-
voda položnice.

Če še niste uporabnik bančnega avtomata, je mogoče
sedaj pravi čas, da to postanete. Zato vas Dolenjska
banka vabi, da se zglasite v svoji bančni enoti, kjer bo-
ste uredili vse potrebno za uporabo tega sodobnega in
enostavnega bančnega poslovanja.

**Vedno prijazno pri roki — bančni avtomati
Ljubljanske banke.**

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
IZDREDNIŠTVO: Drago Rusta (direktor in glavni urednik), Marjan Legan
(odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušić-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svetle, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 110 tolarjev; naročnina za 2. trimesečje 1.350 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne orga-
nizacije, društva ipd. 2.700 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz.
druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomski oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji
strani 3.200 tolarjev; za razpisne, licitacije ipd. 1.800 tolarjev.

ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št. 52100-603-30624. Devizni račun
št. 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB-Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomika
propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in
zahvale 324-006; telefax 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št.
23-92) pristojnega državnega organa spada Dolenjski list med proizvode
informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje
davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek: Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom
in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

MALO RABLJEN kultivator Honda
F 600 prodam. ☎ 52-686, po 12. uri
vsak dan. 3935

PUHALNIK GRIČ z noži ali brez
elektromotorja, skoraj nov, ugodno
prodam. ☎ (0608)77-077, popoldne.
3938

KRŠKO: 29.4. (ob 20. uri) in 1.5.
(ob 18. uri) ameriška komedija Ro-
mana in Seattle.

METLIKA: 28. in 29.4. (ob 20. uri)
ameriška pustolovska drama Živi.
1.5. (ob 20. uri) ameriški akcijski film
Popoln svet.

NOVO MESTO: 28.4. (ob 10. uri)
risani film Mačke iz visoke družbe.
28.4. ter 3. in 4.5. (ob 17. in 19. uri)
pa od 29.4. do 2.5. (ob 10., 17. in 19.
uri) mladinski film Willy. Od 28.4. do
4.5. (ob 21. uri) drama Čas nedol-
žnosti.

TRAKTOR ZETOR 5211, 307 de-
lovnih ur, prodam. Fran Kosec, Pod
Trško goro 74, Novo mesto. 3949

TRAKTOR URSUS C, 360 KS, star
6 let, dobro ohranjen, prodam. Vid-
mar, Drašča vas 14, Žužemberk. 3941

GOLF JXD, 7/89, kovinsko zeleno
barve, nove gume, radio, alarm, od-
lično ohranjen, nujno prodam. ☎
(068)41-130. 3884

JUGO KORAL 45, letnik 1989, re-
gistriran do 4/95, prodam. ☎ 85-863.
3881

Z 750, prevoženih 17.000 km, in
motokultivator Motoguti, skoraj nov
prodam ali menjam za avtogenovari-
ni aparat (kisik - plin). ☎ (0608)82-
831. 3891

Z 750 bele barve, v dobrem stanju,
registrirano do 20.2.1995, ugodno
prodam. ☎ 24-768, 22-900. 3911

Z 101, letnik 1988, prodam. ☎ 48-
334. 3915

R 19, rdeč, 9/89, prodam za 13.200
DEM. ☎ 84-707. 3916

JUGO 45, letnik 1988, registriran
do 7/93, ugodno prodam. ☎ (068)25-
906. 3920

126 P, letnik 1989, prodam. ☎ (068)
807-123. 3926

Z 101, 11/89, prodam za 2.700
DEM. ☎ 26-951. 3931

AX RD, letnik 1989, odlično ohran-
jen, drugi lastnik, prodam za 9.700
DEM ali menjam. ☎ (068)42-086.
3848

MOTOR APN 6 TOMOS ugodno
prodam. ☎ (068)44-284, od 15. do 19.
ure. 3940

KAMION MERCEDES, 12/13,
letnik 1979, prodam. ☎ 79-104, do-
poldne razen sredne. 3944

ALFO 1,5, 33 prodam. ☎ 22-220.
3945

ALFO 1,5, 33 prodam. ☎ 22-220.
3945

ALFO 33 1,5, zlata deteljica, letnik
1986, prevoženih 92.000 km, prodam
ali menjam za R 4. ☎ 324-113. 3946

R 4, letnik 1987, prodam. ☎ (061)
875-085.

ALFO 33, 1,5, prodam. ☎ 22-220.

GOLF 1600 BENCIN, pet prestav,
nemški, veliko dodatne opreme, rdeč,
letnik 1986, prodam. ☎ (0608)75-238,
zvečer. 3845

GOLF JXD, letnik 1986, prodam.
☎ (068)45-058, po 18. uri. 3849

LADO SAMARO 1500 S, letnik
1993, registriran do 7/94, dodatno
opremljen, prodam. Breznikar, Sta-
ra Bučka 32, Škocjan, ☎ (068)76-087.
3850

JUGO 45, rdeč, prva registracija
1/90, dobro ohranjen, prodam. ☎ 79-
149. 3853

Z 101 GTL, letnik 1984, registriran
do 11/94, prodam. Franc Brajer, Gor.
Laknica 2, Mokronog. 3854

MOPED TRIBRZINEC, tip 12,
starejši, vozen, zaradi bolezni pro-
dam. Anton Kastelec, Gubčeva 45,
Metlika. 3855

WV HROŠČ 1200, letnik 1963, re-
gistriran do 4/95, še vsa oprema za
ameriški trg, prodam za 1500 DEM.
☎ (068)60-116, med vikendom. 3862

126 P, letnik 1986, registriran do
6/94, prodam za 1300 DEM. ☎
(068)65-383, zvečer. 3863

TRABANT, letnik 1987, registri-
ran do 7/94, 42.000 km, prodam za
700 DEM. ☎ (068)56-501. 3868

Z 101, letnik 1985, registrirano celo
leto, prodam za 1800 DEM. Franc
Strniša, Jezero 29, Trebnje. 3869

LADO SAMARO 1500, letnik
11/90, 5 ero vrat, prodam za 7000
DEM. ☎ (068)48-581. 3875

JUGO 45, letnik 1986, registriran
do 26.3.1995, rdeč, redno servisiran,
prodam. Robert Kabur, Gor. Težka
voda 17, Stopiče. 3879

ELEKTROINSTALACIJE na no-
vogradnjah in adaptacijah vam hitro
in ugodno izvede elektroinstalater
z 20-letnimi izkušnjami. ☎ (061)77-
190. 3913

SPREJEMAMO NAROČILA za vse
vrste piščancev, enodnevni in večji.
Vališčina Senovo 281, Mio
Gulinjak, ☎ (0608)79-375. 3886

PURANI, beli, težki, stari 5 tednov,
bodo v prodaji 14. maja. Sprejemamo
naročila. Kuhelj, Šentjernej, ☎ (068)
42-524. 3886

GRADITELJI, POZOR! Po kon-
kurenčnih cenah izdelujemo peči in boj-
lerje za centralno in solarno ogrevanje.
Garancija za peči je 5 let. ☎
(063)39-878. 3887

ELEKTROINSTALACIJE na no-
vogradnjah in adaptacijah vam hitro
in ugodno izvede elektroinstalater
z 20-letnimi izkušnjami. ☎ (061)77-190.
3913

PARCELO, nadomestna gradnja,
1380 m², v Potočni vasi, ugodno pro-
dam. ☎ 21-801, popoldan. 3902

PARCELO, primerno za vinograd
in vikend, 26 a, ter namizni šivalni
stroj cik - cak znamke Sears prodam.
☎ 75-356. 3905

V CENTRU Dobove prodam eno-
nadstropno podkleteno hišo z vrtom
in dvostrščem, primerno za trgovino ali
obrt. Cena po dogovoru. ☎ (0608)67-
111. 3909

NA DOLENJSKEM, vas Boršt 2
pri Dvoru, zelo poceni in ugodno pro-
damo staro hišo, njivo, travnik, nekaj
vinograda in zapuščen vinograd z di-
zanico. Prodamo tudi posamezne
parcele. Do vseh teh parcel je nova as-
faltirana cesta. ☎ (061)771-064, Da-
nica Križman. 3925

OPUŠČEN VINOGRAD, cca 550
m², v Starih vinah pri Škocjanu pro-
dam. ☎ 49-017. 3937

2 HA TRAVNIKA v Selcih pri Do-
brniču oddam v najem ali prodam. ☎
(068)49-651. 3873

PARCELO, nadomestna gradnja,
1380 m², v Potočni vasi, ugodno pro-
dam. ☎ 21-801, popoldan. 3902

PARCELO, primerno za vinograd
in vikend, 26 a, ter namizni šivalni
stroj cik - cak znamke Sears prodam.
☎ 75-356. 3905

vaš kanalTrdinovega vrha na kanalu **41**vsak dan ob 19. in ob 21. uri
NOVICEvsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30vsako soboto tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
inmladinska oddaja MKC TV
vsak ponedeljek po NOVICAH
SPORTNI PREGLED**FOTOMODELI**

Agencija "Dober glas" v povezavi z Bernardo Marovt vabi izkušena in neizkušena dekleta in fante na izbor za snemanje kataloga znamke "Armani".

Telefon: (061) 125-82-12, int. 208, vsak dan od 10. do 14. ure.

ZAHVALA

Ni več bolečin,
ni več trpljenja,
vse to je vzela zemlja.
V našem domu ostala je praznina,
v naših sрcih težka bolečina.

V 62. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustila draga mama, tačka, stara mama, sestra in teta.

NEŽA MALNARIČ
s Štrekljevcu 9 pri Semiču

Iskrena hvala vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje, vence in sveče ter vsem, ki ste našo dragu mamo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Posebej se zahvaljujemo sodelavcem Leso Črnomej, Iskre Semič, Dolenje Semič, osebju Kirurškega oddeka-intenzivna nega Splošne bolnice Novo mesto, sosedom, DU Semič, govornicama ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

V globoki žalosti: sin Tone z družino, sin Jože z družino in ostali sorodniki

REKLAM STUDIO VABI

Ste kdaj sanjali o manekenstvu, ali si želite postati fotomodel? Menite, da sta vaš izgled in višina v skladu z zanimimi normami? Samozvest bo za začetek dovolj! Napišite ponudbo z rojstnimi podatki, naslovom in telefonom in jo pošljite na naslov Reklam studio, p.p. 119, Novo mesto.

Lidija Lenarčič, uspešna dolenjska manekenka.

Vaše sodelovanje bi potrebovali za izvedbo modnih revij, snemanja katalogov, prospektov, koledarjev, posterjev, reklamnih filmov in TV spotov, oziroma pri komercialnih promocijah naših partnerjev in njihovih artiklov.

Zberite pogum, svet mode morda pričakuje ravno vas!

KIK INTERIER, d.o.o.

- prodaja in montaža stropov Armstrong
- izvedba predelnih sten in stropov Knauf in Rigips
- ureditev podstrešij
- ureditev ustrezne razsvetljave

Tako j zaposlimo 2 monterja suhomontažnih izdelkov (zidar, tesar, mizar)

Informacije na tel.: (068) 321-028 med 7. in 15. uro

OBVESTILO!

Moško frizerstvo »OBERČ FRANC« obvešča cenjene stranke, da od 3. 5. 1994 obratuje na Novem trgu 1 (nad Dolenjskim supermarketom). Se priporočam!

AVTOŠOLA DUAL EXPRES d.o.o.
Glavni trg 30 (nad slastičarno)
Novo mesto,
tel.: 068/24-413

Vpisuje: v pospešeni in izmenški tečaj iz cestno prometnih predpisov za voznike motornih vozil B, C in E kategorije. Tečaj se bo pričel 9. maja, dopoldan, ob 10. uri in popoldan, ob 15. uri.

Pogoni za daljinsko odpiranje dvižnih, dvokrilnih in sekcijskih garažnih vrat
Tel/Fax: 068/41-169

MANA turistična agencija

Partizanska 7, NM
tel.: 321-115, 28-136

CELOTNA TURISTIČNA PONUDBA NA ENEM MESTU!!!**ZAHVALA**

V 83. letu nas je dne 6. 4. 1994 zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in tačka

MARIJA OBREZA

roj. Šafer
iz Srednje vasi

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti in ji poklonili cvetje. Še posebej se zahvaljujemo Domu starejših občanov iz Črnomlja in gospes Fani za skrb in nesebično pomoč.

Žalujoči: hčerki Lada in Branka z družinama ter ostalo - sorodstvo

FOTOMODELI

Agencija "Dober glas" v povezavi z Bernardo Marovt vabi izkušena in neizkušena dekleta in fante na izbor za snemanje kataloga znamke "Armani".

Telefon: (061) 125-82-12, int. 208, vsak dan od 10. do 14. ure.

V SPOMIN

2. maja mineva žalostno leto, odkar ni več med nami

JOŽETA STEPANA

iz Valantičeve 8, Novo mesto

ZAHVALA

V 94. letu starosti je od nas odšla v novo življenje draga mama

NEŽA HOSTA

roj. Turk

iz Dol. Stare vasi 22, Šentjernej

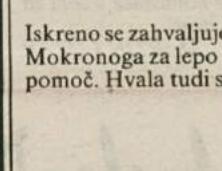
ZAHVALA

Delo, trud, trpljenje — to bilo, Franci, tvoje je življenje.

V 66. letu starosti nas je zapustil naš stric, prijatelj in sosed

FRANCI POLENŠEK

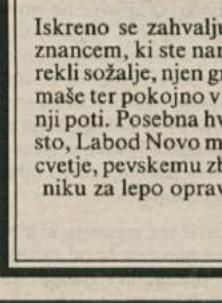
Gorenje Laknice 26, Mokronog

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je nepričakovano za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, teta, botra in tačka

FRANČIŠKA BANIČ

iz Koroške vasi 6

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

ANTON FINK

Šteklov Tone

iz Podturna 58

DOLENJSKI LIST**V SPOMIN**

Tako kot valovi Krke
se zgube v daljavi,
odšel si tiho, brez slovesa,
za seboj si pustil le spomin.

Zopet je 27. april, dan, ko je spomin še bolj živ, solz še več, dragi

BORIS BEZEG

iz Regrče vasi

Minilo je leto dni, leto žalosti, leto spominov, ko je daleč v tujini našel svoj mir. »Mir«, ki je zanj prišel mnogo preročno. Vendar veliki pesnik je zapisal: Odprta noč in dan so groba vrata, al'dneva ne pove nobena povrat'ka. Čeravno čas težko je legel vmes, to, kar je bilo, je ostalo onkrat pozabe, le spomin ta nežni ostal je vedno ob meni. V mojem srcu bo vedno odmeval jek vzdihljava - ZBOGOM! Pesem ptic in pesem vetra naj mirno spanje Ti želite!

MARTA

ZAHVALA

Vse življenje si skrbela,
v dobrì volji si živila,
vedno nasmejana in vesela
boš v naših srcah, mami, ti.

V 56. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama in stara mama

MARIJA LUZAR

roj. Brkopec

iz Adamičeve ul. 14, Novo mesto

Z žalostjo v naših srcah se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem, znancem in sosedom, ki so naši mami po dolgi in težki bolezni v najtežjih trenutkih stalni in strani in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo vsem za izreceno sožalje, darovano cvetje, vence, sveče in svete maše, vaščanom KS Mali Slatnik, delavcem Pionirja, Avtohiša Ločna, delavcem TPV Treves in TPV, d.d., osebju Infekcijskega oddelka in Odelka za intenzivno nego Interne bolnice ter osebju Kirurgije bolnice Novo mesto za razumevanje in pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala pevcom šmihelskega pevskega zboru in godbenikom novomeške godbe na pihala za lepe pesmi slovesa na zadnji poti. Prav posebej pa se zahvaljujemo za pomoč družini Brkopec z Malec Cikave in patru Felicijanu za res lepo opravljen cerkveni obred.

Žalujoči: mož Jože, sin Jože z družino, sin Damjan z družino in sorodniki

portret tega tedna

Erna Gruden

V zdravstveni postaji Straža dela sestra Erna Gruden. Ta navedba je pomanjkljiva, ker oseba s tem imenom in priimkom dela zelo pogosto in zelo velikokrat daleč stran od Straže. Ljudje jo poznavajo v vaseh in zaselkih vse tja do Podljubnega, Laz in Črmošnjic, kamor prihaja kot patronažna sestra vselej takrat, ko je potrebno komu pomagati v bolezni ali podobni stiski. Prihaja podnevi, zvečer in poночи, ob delavnikih in ob dela prostih dnevih. Nemalokrat jo poščejo ne samo v službi, ampak tudi doma, in ona sede v avtomobil pa se odpelje tja, kjer jo potrebujejo. Bolnike včasih kar sama odpelje v bolnišnico ali na pregled, jim uredi vse potrebno v zvezi z različnimi izvidi in juri pomaže rešiti prenemater problem, povzlan z njihovim vsakdanom in njihovo bolezni. Grudnova si pri tem ne dela skrbi, če naredi kaj več od tistega, kar bi morala po službeni dolžnosti. Pravi tako: "Za ljudi si moraš vzeti čas. Čas in še enkrat čas. Ne glej na uro, ali boš šel domov popoldne ob pol treh ali že pet minut pred drugo! Ko je delo opravljeno, greš domov." Ljudem, s katerimi se srečuje pri svojem vsakdanjem delu, očitno ni mogla prikriti neobičajnega odnosa do časa in urenika, saj o njej pravijo, da "nima ure".

Medtem ko torej ne priznava velikega pomena času v povezavi s službo, pa ji marsikaj drugega pomeni vrednoto. Kot mati dveh otrok, žena in gospodinja v razmeroma dobro situirani

MARTIN LUZAR

Četrtekov klepet z dežurnim novinarjem je pričela gospa iz Mirne Peči, ki je menila, da škodožljivosti in ogovarjanja ni polno le med poslanci in ministri, ampak tudi na vasi. "Kot da bi ljudje ne imeli drugega dela," je zaključila. Iz povsem drugih razlogov je klicala Novomeščanka, ki je ob dnevu Zemlje opozorila, da bi bilo potrebno prednacem, ki so zemljo ljubili in spoštovali, postaviti spomenik. "Sedaj pa smo ljudje v petdesetih letih uničili več, kot vsi rodovi pred nami. Poglejte samo Novi trg, kjer je namesto nekdanjega parka in zelenic polno betona in stopnic," je pridal.

Bralka iz Bele krajine je povedala, da se ne strinja z mnenjem Jožeta Lužarja o gladovno stavkajočih, objavljenim v tej rubriki prejšnji teden, ker meni, da se potegujejo za delavce, ki imajo 20 tisočakov plače. Tako kot demonstrirajoči na Kongresnem trgu tudi ona mneni, da bi morala predsednik vlade dr. Janez Drnovšek in predsednik republike Milan Kučan odstopiti.

Tone Malerič iz Črnomlja, ki je na Dolenjski list naročen že od začetka izhajanja, je opazil, da v zadnjih številkah na prvih straneh ni bilo aktualnega komentara - t.i. klicanja. Zanimalo ga je, zakaj smo ga ukinili, saj meni, da so bili sestavki zelo dobrati. Bralcu lahko takoj odgovorimo, da ga nismo ukinili, nekajkrat so ga le izrinili oglasi, brez katerih časopis ne bi mogel živeti.

Občanka z novomeških Mestnih niv pravi, da o Tovarni zdravil Krka sliši, da ji gre dobro, da vlagva v razvoj, vendar da nihče nikoli ne pove, kaj spušča v zrak, zaradi česar trpi zdravje Novomeščanov. "Se posebej slab zrak čutimo, kadar piha vzhodnik," pravi. Zato meni, da bi bilo prav, če bi Novomeščani izvedeli, kakšen zrak vdihavajo in kakšno vodo pijajo ter kdo so glavni onesnaževalci. Bralka predlaga, da bi na tem področju morda lahko kaj več napravili zeleni in društvo "Novo mesto".

Mlad kmet iz Žužemberka pa je zelo jezen na prejšnji rezim, sedanje vlado in ostale osebe. Sprašuje se, zakaj morajo kmetje plačati žito, ki je bilo namenjeno kot pomoč po lanskoletni suši. Cena žita se je namreč dvignila za 11 tolarjev. Zanima ga, kdo obrača ta denar, in dodaja: "Ce je vladu odobrila kmetom pomoč po suši, potem naj bo ta pošteno dodeljena, kajti če morajo biti kmetje

Odškodnina v naravnem rezervatu?

Za zaščiteni zemljišča, na katerih niso dovoljeni nikakršni posegi, bi morala občina plačati odškodnino ali jih odkupiti - Crnomaljska vlada se še ni odločila

ČRНОМЕЛЈ - Skupščina občine Črnomelj je leta 1988 razglasila območje zgornjega povirja reke Lahinje za krajinski park, v njem pa Nerajske in Lahinske Luge za naravni rezervat, kjer še posebej niso dovoljeni nobeni posegi. Zato bi morala občina sprejeti ukrepe tudi glede zemljišč, bodisi da bi zemljo, ki je ljudje ne morejo obdelovati, odkupila - če bi krajani to seveda želeli - ali pa jim zaradi skromnejših pridelkov izplačala odškodnino.

Toda doslej ni bilo glede tega še prav nič storjenega. Ne občina ne republika nista v te namene oblikovali skladov, čeprav se problemi kopičijo in lahko se zgodijo, da bodo negativno vplivali na nadaljnje postopke pri razglasitvi naravnih znamenitosti ali kulturnih spomenikov. Razglašene naravne znamenitosti in kulturni spomeniki so namreč skrb vseh služb, ki so kakor koli povezane z gospodarjenjem na teh območjih. Zato bi te stvari morale imeti celo prednost. Toda doslej so bile različne akcije vodene le s kulturnega področja. Sedaj sicer nastaja v okviru parka poseben program celostnega urejanja vasi, ki pa žal ne bo rešil osnovnih problemov rabe kmetijskih zemljišč.

S problemom odkupa zemljišča oz izplačila odškodnine se v zadnjih letih

črnomaljska občina srečuje pri enem od posestnikov, Francu Adamu iz Velikega Nerajca, ki ima v rezervatu Nerajske Luge več parcel s skupno površino 2,26 ha. Ker na teh zemljiščih ne sme uporabljati ne umetnih gnojil ne skropiv, je njegov pridelek manjši. Lastnik se je že večkrat obrnil tako na občinske upravne organe kot na ministrstvo za kulturo in prošnjo, da bi zemljo odkupili ali mu izplačali odškodnino, a ni dobil odgovora. Zato je v začetku tega leta vložil celo opomin pred tožbo za plačilo dobrih 280 tisoč tolarjev odškodnine za zadnjih šest let.

O tem vprašanju je nedavno razpravljal tudi občinski izvršni svet. Ker v osnutku letosnjega proračuna za te namene ni predviden denar, so tuhtali med dvema možnostma: ali v

proračunu odpreti posebno postavko tudi za te namene, vsoto pa bi določili glede na razpoložljiva sredstva ali pa odobriti Francu Adamu denar za plačilo odškodnine. Vendar se občinska vlada ni dokončno odločila. Tudi zato ne, ker se bo zakonodaja spremeniла, niso pa tudi še znane prijetnosti novih občin na tem področju.

M.B.-J.

"SKLEPČNI" PRI NOGOMETU

RIBNICA - Na tekmi v malem nogometu v dobrodelne namene so se pomerili na eni strani predstavniki republike Slovenije (poslanci, minister Ivo Bizjak), na drugi pa predstavniki štirih ribnitskih strank in občinski delegati. Začudo so bili Ribnici skozi vso tekmo, ki se je končala neodločeno 3:3, "sklepčni", saj ni med tekmo nobeden zaradi užaljenosti zapustil igrišča, kot se sicer pogosto dogaja na sejah občinske skupščine.

P-c

DOBRO JE VEDETI.

NOVOTEHNA TRGOVINÄ

STARO ZA NOVO BLACK & DECKER

V Novotehninih prodajalnah v Novem mestu, Krške Metliki in Trebnjem so za Vas pripravili posebni ugodnosti:

MOŽNOST NAKUPA ELEKTRIČNEGA ROČNEGA ORODJA BLACK & DECKER PO SISTEMU STARO Z NOVO.

Prisrčno vabiljeni v Novotehnine prodajalne!

INFORMACIJE: NOVO MESTO:
Prodajalna na Gl. trgu tel.: 068/321-737, 322-12
Technično prodajni center tel.: 068/321-279; TRE
NJE 068/44-013; KRŠKO 0608/31-239; METLIK
068/58-155.

MAGIC PRIPRAVLJA KASETO - Sevniški učitelj športne vzgoje Miran Štojs se že dolga leta ukvarja z zabavno glasbo, saj se ga stari rockerji spominjajo še iz časov Blues Starsov oz. Modrih zvezd, kjer je začel svojo glasbeno pot leta 1967, torej pri skupini, ki je bila nekajkrat visoko uvrščena na Stopovih lestvicah popularnosti. Štojs je zatem igrал bobne kar pri nekaj ansamblih (Seplan, Žigolo, Foxy), septembra lani pa je zbral v skupini Magic 16-letno pevko Martino Živič, sicer gimnazijko, pa klavijaturista Matjaž Lipovčič, učitelja angleščine iz Leskovca pri Krškem, bas kitarista, obrtnika Matjaža Prevejske in solo kitarista Andreja Urbanca. Skupina Magic (na posnetku) igra pretežno plesno komecialno glasbo, največ na Čatežu, Otočcu, v Mokrih in v sevniški diskoteki Magic. Skupina pripravlja kaseto. Producent te je Zoran Košir, ki za Magic piše tudi glasbo, besedila pa prispevata Vlasta Bon - Revinšek in Ljubljančan Vlado Čermak. (P.P.)

DO SEZONE PRENOVITI HOTEL

KOČEVJE - Do 25. aprila bo dokončana gradbena dokumentacija za prenovi kočevskega hotela Pugled, dela pa bodo dokončana do 1. julija, ko je predvidena otvoritev prenovljenega hotela "visoke B kategorije s tremi zvezdicami". Pri prenovi je med drugim predvideno, da bo poslej imela vsaka soba za goste tudi kopalnico. Že do konca maja bo predvidoma prenovljen višji lovski dom v Kostelu in spremenjen v okreplevalnico. Nekdanjo turistično kočo Kostel pa nameravajo delno prenoviti in v njej urediti predvsem prenočitvene zmogljivosti, se pravi 12 do 20 ležišč. Vse te objekte je prevelelo M-Kmetijsko gospodarstvo, ki jih tudi preureja. Nadalje predlagajo, naj bi pri Kostelu občinski organi rezervirali zemljišče za gradnjo vikendov, ga ustrezno komunalno opremili in pripravili vso dokumentacijo, da bi bila možna hitra gradnja.

● Politiki nam obljudljajo: to jesen bo bolje. To je sen. (Jurič)

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studio D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado BRANKI KRAGOLNIK iz Šentjerneja. Nagrjenki čestitajo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (2) Slovenec je faca - SLAVČEK
- 2 (1) Gostilna v klančku - RUBIN
- 3 (4) Veselo zaigraj in zapoi - MELOS
- 4 (3) Ob tvjem prazniku - VIGRED
- 5 (8) Očku za praznik - ANS. PETRA FINKA
- 6 (5) Čas ljubezni - ROM POM POM
- 7 (6) Zdravica Janezu - ANS. NIKA ZAJCA
- 8 (10) Maši mami - BLEGOŠ
- 9 (-) Stari zvonik - BISTRŠKI ODMEV
- 10 (7) Vince rumeno - BENEŠKI FANTJE

Predlog za prihodnji teden: Pesem slavčka - SLAVČEK

KUPON ŠT. 17

Glasujem za _____

Moj naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Z obej strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIČODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Voda v breg ne teče

Leta 1941, tik pred zadnjo vojno, so si nekateri v Metliki dali napeljati vodovod. Ko so delavci kopali jarke, je stari Leopold Weiss vprašal mladega Flajšmana:

"Darček, pa kaj delajo ti ljudje?"

"Vodovod bodo napeljali. Iz Obrha do nas."

"Darček, bědak si! Kdaj pa si še videl, da voda v breg teče?"

"Bo teka, bo!"

"A hodi nekam, šumak bedasti!" se Weiss ni dal prepričati.

Iz Beograda ne pride nič nazaj

Profesor Ivan Koštial je novomeškim višješolcem takole nazorno razložil zaključek Prešernovega Povodnega moža:

"V Ljubljani sta na Starem trgu pričela Urška in njen ljubi plesati. Padla sta v Ljubljano, priplesala v Savo in po njej v Beograd. Tja se stekajo tudi davki in druge javne dajavate. Od tam pa ne pride nič nazaj. Tako se nista vrnila niti Urška niti hudič!"

Nič ga ne draži

Mesec Kralj dobro opravi praščino pri Korenarih v Metliki.

Po dobi večerji obsedi za mizo in pije. Nikamor se mu ne mudri. Prineseo mu še kavo in Koren misli, da se bo zdaj, ko je popul, dvignil in odšel domov. Toda Kralj znova poseže po kozarcu.

"Kaj vas po kavi vino nič ne draži?" ga začudeno vpraša Koren.

"Nič me ne draži, nič, gospod Koren," odvime Kralj. "Mene vino bláži."

Šestletno jamstvo proti rjavenju

Za Renault in Volvo

NOVO MESTO - V Revetu pred kratkim dobili še eno potrditev kakovosti avtomobilov Renault, izdelujejo v novomeški tovarni, usposobljenosti Renaultovih servisnih mrež v Sloveniji. S soglasjem k vseh pooblaščenih prodajalcih v revetu in Goeteborgu imajo namreč vozila Renault in Volvo, ki so jih ci od sredine januarja letos prepri pooblaščenih prodajalcih v revetu, še dodatno jamstvo proti venju karoserije in podvozja, ki je 6 let od dneva nakupa, in to v omejitev prevodenih kilometrov.

Revz je novo dodatno jamstvo ponudil zaradi visoke kakovosti vseh avtomobilov, tudi mod. R 5 in Clio iz novomeške tovarne.

R 5 je zatem igral bobne kar pri nekaj ansamblih (Seplan, Žigolo, Foxy), septembra lani pa je zbral v skupini Magic 16-letno pevko Martino Živič, sicer gimnazijko, pa klavijaturista Matjaž Lipovčič, učitelja angleščine iz Leskovca pri Krškem, bas kitarista, obrtnika Matjaža Prevejske in solo kitarista Andreja Urbanca. Skupina Magic (na posnetku) igra pretežno plesno komecialno glasbo, največ na Čatežu, Otočcu, v Mokrih in v sevniški diskoteki Magic. Skupina pripravlja kaseto. Producent te je Zoran Košir, ki za Magic piše tudi glasbo, besedila pa prispevata Vlasta Bon - Revinšek in Ljubljančan Vlado Čermak. (P.P.)

Revz je novo dodatno jamstvo proti venju karoserije in podvozja, ki je 6 let od dneva nakupa, in to v omejitev prevodenih kilometrov.

Revz je novo dodatno jamstvo proti venju karoserije in podvozja, ki je 6 let od dneva nakupa, in to v omejitev prevodenih kilometrov.

Revz je novo dodatno jamstvo proti venju karoserije in podvozja, ki je 6 let od dneva nakupa, in to v omejitev prevodenih kilometrov.

Revz je novo dodatno jamstvo proti venju karoserije in podvozja, ki je 6 let od dneva nakupa, in to v omejitev prevodenih kilometrov.

Revz je novo dodatno jamstvo proti venju karoserije in podvozja, ki je 6 let od dneva nakupa, in to v omejitev prevodenih kilometrov.